

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ

*Приет от СК на ВСС с решение
по протокол № 19/16.06.2020 г.*

А Н А Л И З

**на натовареността на съдилищата
през 2019 година**

Настоящият анализ е изготвен в изпълнение на чл. 30, ал. 5, т. 12 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), съгласно който Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (СК на ВСС) ежегодно анализира и отчита степента на натовареност на съдилищата. Източник на информация за изготвяне на анализа са обобщените статистически таблици за дейността на съдилищата за 2019 г., изготвени съгласно чл. 30, ал. 5, т. 13 от ЗСВ и приети от СК на ВСС с протокол № 13/14.04.2020 г. Натовареността на Върховния касационен съд (ВКС) и Върховния административен съд (ВАС) не е предмет на настоящия анализ, тъй като тези върховни структури отчитат своята дейност със самостоятелно изготвени от тях годишни доклади, в които задълбочено анализират и натовареността си.

В обобщените статистически таблици за дейността на апелативни, окръжни, военни, районни и административни съдилища се съдържа информация за различните видове показатели, характеризиращи дейността и определящи натовареността на съдилищата. Изготвена е обобщена таблица за натовареността на съдиите в съдилищата, в която се съдържат данни по нива и съдебни райони за:

- брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела;
- брой на съдиите по щат и отработените човекомесеци (брой на реално заети съдии);

- изчислена е натовареността по щат и действителната натовареност към постъпилите дела, общо делата за разглеждане и свършените дела.

-приложени са таблици и графики, в които обобщено е представено разпределението на видовете граждански, търговски, административни и наказателни дела, разгледани от съдилищата.

Анализът е изготвен чрез количествено изследване на информацията относно постъпили, разгледани и свършени дела по вид и структура и брой съдии, разгледали и приключили делата. Изчислена е и средната натовареност на ниво съдилища, която е определяща за степента на натовареност на съответния съд.

С решение по Протокол № 19/17.07.2019 г. комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ (КСКНСС) към СК на ВСС приема, че анализирането на натовареността на съдилищата следва да бъде извършено въз основа на данните за брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, както и брой на решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, респективно броят на постановените присъди и броя на постановените решения по НАХД при същия критерий.

С решение на КСКНСС към СК на ВСС по т. 5 от протокол № 22/29.06.2016 г. е приет Механизъм за наблюдение на прилагането на Правилата за оценка на натовареността на съдиите и в Номенклатурата на статистическите кодове по видове дела. Неговата цел е била установяване на точни и ясни правила за инициране и извършване на промени в Правилата за оценка на натовареността на съдиите, приети с решение на ВСС на 16.12.2015 г., изм. и доп. с решение на ВСС от 28.04.2016 г. и на приложенията към тях, както и изменения в Номенклатурата на статистическите кодове по видове дела. С оглед ефективното действие на процедурния механизъм и гарантирането на постоянна връзка със съдилищата, Комисията е сформирала контактни групи по административни дела, по наказателни дела и по граждански, търговски и фирмени дела, в състава на които се включват съдии, разпределящи дела от съответната материя, чиято дейност се координира. С решение на КСКНСС по т. 9.2 по протокол № 2 от 30.01.2019 г. е сформирана нова работна група за административни дела относно допълване кодовете и определяне коефициенти за тежест на дела, които ще бъдат разглеждани от административни съдилища след промяна на подсъдността по АПК. Съставът на останалите работни групи по наказателни дела и по граждански, търговски и фирмени дела не е бил актуализиран от 2016 г. С решение на КСКНСС по

т. 4.3 по протокол № 3/19.02.2020 г. е възложено на заместник-председателя на комисията да предприеме необходимите действия за актуализиране списъците на членовете на работните групи по наказателни дела и по граждански, търговски и фирмени дела.

Анализът е изготвен в две части:

Част първа – Обобщени данни за дейността и натовареността общо на всички съдилища;

Част втора – Обобщени данни за дейността и степента на натовареност на съдилищата по институционни нива.

Част първа

ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА И НАТОВАРЕНОСТТА НА ВСИЧКИ СЪДИЛИЩА

• КОЛИЧЕСТВЕНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ, ХАРАКТЕРИЗИРАЩИ ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА ПРЕЗ 2019 Г.

Основните показатели, характеризиращи дейността и определящи натовареността на съдилищата за отчетната 2019 г. са описани, както следва:

- Брой на висящите дела в началото на периода - 128 525 бр.;
- Брой постъпили дела - 593 740 бр.;
- Брой дела за разглеждане - 722 265 бр.;
- Брой свършени дела - 588 132 бр.;
- Брой свършени в 3-месечен срок дела - 479 556 бр.;
- Брой решени дела по същество - 497 169 бр.;
- Брой на прекратените дела - 90 963 бр.;
- Брой на висящите дела в края на периода - 134 133 бр.;
- Брой на обжалваните и протестираните дела - 76 658 бр.

Движението на делата общо за всички съдилища и тенденциите през последните три години са отразени в ***Графика № 1.***

Графика № 1: Движение на делата ОБЩО за всички съдилища през: 2017, 2018 и 2019 г.

Съгласно действащата методика за определяне натовареността на съдилищата от особена важност са първите три показателя от представената графика. Ето защо проследяването на тенденциите в движението им през последните три години се явява от съществено значение.

Предвид изложеното и след извършен анализ се очертаха следните тенденции:

По отношение на показателя „Постъпили дела“ през 2019 г. са постъпили общо **593 740** бр. дела при **601 379** бр. за 2018 г. и **627 155** бр. през 2017 г., т.е. налице е тенденция на намаление с **1%** спрямо предходната 2018 година и **5%** спрямо 2017 година.

За предходния тригодишен отчетен период (2015 - 2017 г.) тенденцията в постъпленията в съдилищата е била следната:

През 2017 г. са постъпили **627 155 бр.** дела при **577 929 бр.** за 2016 г. и **567 952 бр.** за 2015 година. Налице е тенденция на увеличаване с **9%** през 2017 г. спрямо 2016 г. и с **10%** през 2017 г. спрямо 2015 година.

От представените данни за броя на образуваните дела в съдилищата през последните 5 години се установява, че броят им е нараствал до 2017 г., след което те плавно намаляват без да достигат нивата от 2015 година.

По данни на НСИ за същия период от време, броят на населението в национален мащаб намалява, както следва: с **0,70%** през 2019 г. спрямо 2018

г., с 1,42% през 2019 г. спрямо 2017 г., с 2,13% през 2019 г. спрямо 2016 г. и с 2,82% през 2019 г. спрямо 2015 година. От представените данни очертаващи динамиката на постъпленията в съдилищата и броя на населението е видно, че няма пряка връзка между тях т.е увеличението или намалението на единия показател не оказва влияние върху стойността на другия.

Разгледани по инстанции, тенденциите в постъпленията на дела в съдилищата са следните:

През 2019 г. постъпленията на дела в апелативните съдилища са намалели с **2%** спрямо 2018 г. и с **3%** спрямо 2017 г. В системата на военните съдилища намалението в постъпленията е най-голямо - със **7%** спрямо 2018 г. и с **2%** спрямо 2017 г. В районните съдилища постъпленията на дела са намалели спрямо 2018 г. с **3%** и със **7%** спрямо 2017 г. Увеличение в постъпленията на дела през 2019 г. се констатира в окръжните и административните съдилища, като за окръжните съдилища увеличението е с **2%** спрямо 2018 г., а при административните съдилища - със **7%**.

Следващият показател - „Общ брой на делата за разглеждане“, включващ висящите в началото на периода дела и постъпилите през периода дела, за 2019 г. е **722 265 бр.** при **719 079 бр.** през 2018 г. или с **3 186 бр. (0,44%)** повече. Спрямо 2017 г. делата за разглеждане са намалели с **2%** или със **16 422 бр.** Най-голямо е намалението на делата за разглеждане във военните съдилища - със **7%** спрямо 2018 година. В апелативните и районните съдилища броят на делата се равнява приблизително на нивата от 2018 г., с намаление под **1%**. В окръжните и административните съдилища се наблюдава леко увеличение в броя на делата за разглеждане спрямо предходната 2018 г. - с **3%** в окръжните съдилища и **6%** в административните съдилища.

В обобщение, информацията за движението на делата общо за всички съдилища за 2019 г. е следната:

Подлежащите за разглеждане дела от всички съдилищата са **722 265 бр.** Приключени са **588 132 бр.** дела или **81%** от тях. С решение по същество са приключени **497 169 бр.** дела (**85%**) и **90 963 бр.** дела са прекратени. Висящите в края на годината дела са **134 133 бр.** или **19%** от общо делата за разглеждане. По отношение на висящите дела в края на периода, през последните три години се забелязва негативна тенденция. Въпреки, че намаляват постъпленията в съдилищата, се увеличава броя на нерешените дела в края на периода - за 2019 г. делът им е **19%**, за 2018 г. - **18%**, а 2017 г. – **16%**. Причините за това биха могли да бъдат и обективни, т.е. ако повечето дела се образуват в края на периода, по този начин те не могат да бъдат насрочени, разгледани и приключени в неговите рамки.

Друг много важен показател, определящ натовареността на съдилищата, е броят на съдиите по щат.

Към 31.12.2019 г. общо за всички съдилища (без върховните) броят на съдиите по щат е **2 254 бр.**, което е с **6 бр.** повече спрямо предходната 2018 г.

и 14 бр. повече спрямо 2017 година. Към същата дата заетият щат е 2 031 бр., а незаетият - 223 броя. Този показател отразява степента на кадрово обезпечаване на съдилищата и влияе върху определяне на действителната натовареност в тях.

В *Приложение № 1* към Анализа е показано движението на делата в съдилищата за тригодишен период - общо и по инстанционни нива съдилища.

В заключение, основният извод от анализа на главните показатели, характеризиращи дейността и определящи натовареността на съдилищата е, че за анализирания период (2017 - 2019 г.) броят на образуваните дела в съдилищата намалява незначително (с 1% спрямо 2018 г. и с 5% спрямо 2017 г.). Изключение има при окръжните и административните съдилища, където постъпленията нарастват - с 2% в окръжните съдилища и със 7% в административните съдилища. И през трите години се запазва тенденцията на висок дял на приключените с решение дела - 85%, като се има предвид, че спогодбите и споразуменията се отчитат като прекратени дела. В предходния тригодишен отчетен период (2015 - 2017 г.) тенденцията в постъпленията на дела в съдилищата е била обратна т.е. те са се увеличавали с 9% за периода 2017/2016 и с 10% за периода 2017/2015 година.

- **НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЛИЩАТА**

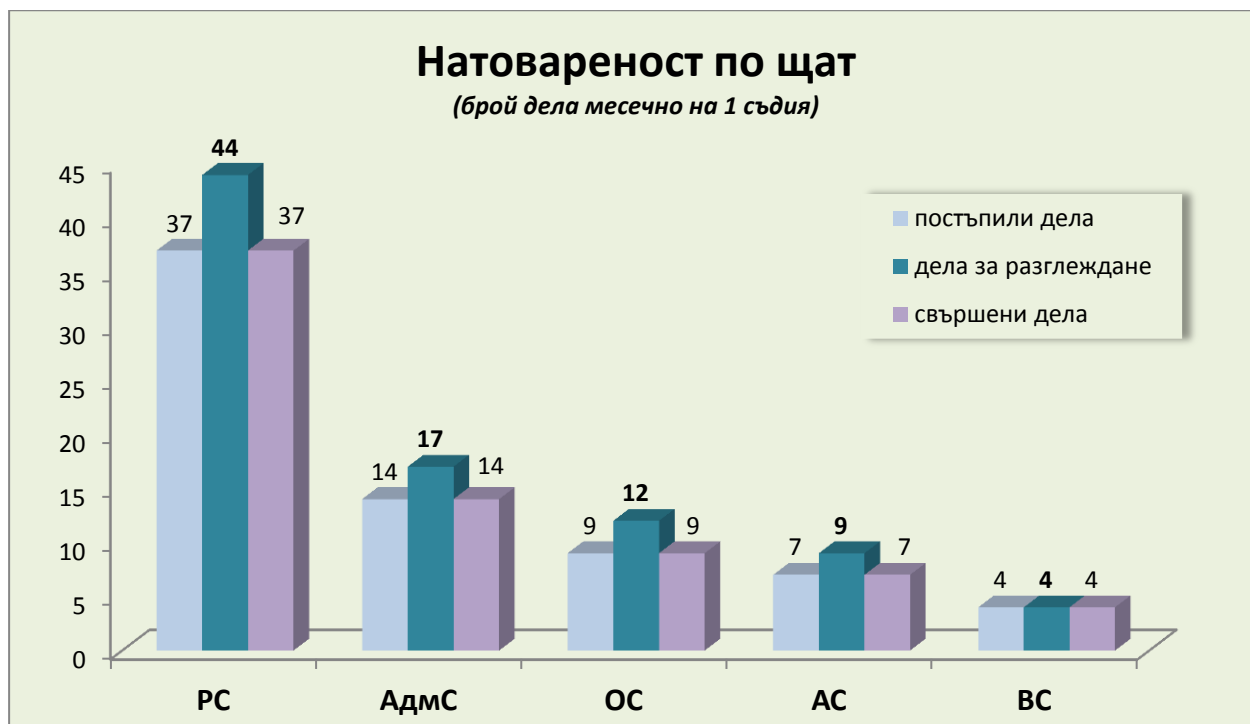
- **Натовареност по щат**

Натовареността по щат отразява извършения обем дейност на база брой съдии по щат за съответния период. Изчислява се като общият брой дела се раздели на броя на съдиите **по щат**. Получената стойност се разделя на броя на месеците за периода, за който се отчита натовареността (на 6 за полугодията и на 12 за годината).

За 2019 година средно месечната натовареност по щат на 1 (един) съдия, изчислена общо за всички нива съдилища, е:

- бр. *постъпили* дела - **21,95 бр.** (22,29 бр. - 2018 г.; 23,33 бр. - 2017 г.);
- бр. дела за *разглеждане* - **26,70 бр.** (26,66 бр. - 2018 г.; 27,48 бр. - 2017 г.);
- бр. *свършени* дела - **21,74 бр.** (21,88 бр. - 2018 г.; 22,99 бр. - 2017 г.).

На *Графика № 2* е показана средната натовареността по щат на съдиите за всяко ниво съд по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия.

Графика № 2: Средна натовареност по щат в съдилищата за 2019 г.

Видно от графиката, данните показват голям дисбаланс в натовареността на съдиите в отделните нива съдилищата. Тук следва да се отбележи, че всяко ниво съд има строго определена законова подсъдност. С най-висока натовареност са съдиите от районните съдилища - 44 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, от които 33 бр. граждански дела (искови - 13,70 бр., ч.гр.д. - 3,60 бр. и заповедни дела - 15,32 бр.) и 11 бр. наказателни дела, следвани от административните съдилища - 17 бр. дела месечно, окръжните съдилища - 12 бр. дела месечно (8 бр. граждански и търговски дела, 4 бр. наказателни дела), апелативните съдилища - 9 бр. дела месечно (7 бр. граждански и търговски дела, 2 бр. наказателни дела) и най-ниска е натовареността на съдиите във военните съдилища - 4 бр. дела месечно на 1 (един) магистрат. Данните представляват средни стойности на количествени показатели, като в отделните нива съдилища също се наблюдава дисбаланс в натовареността на съдиите. Той е най-драстичен в районните съдилища, където разликата между най-ниско натоварения и най-високо натоварения районен съд за 2019 г. е 5 (пет) пъти.

➤ Действителна натовареност на съдилищата

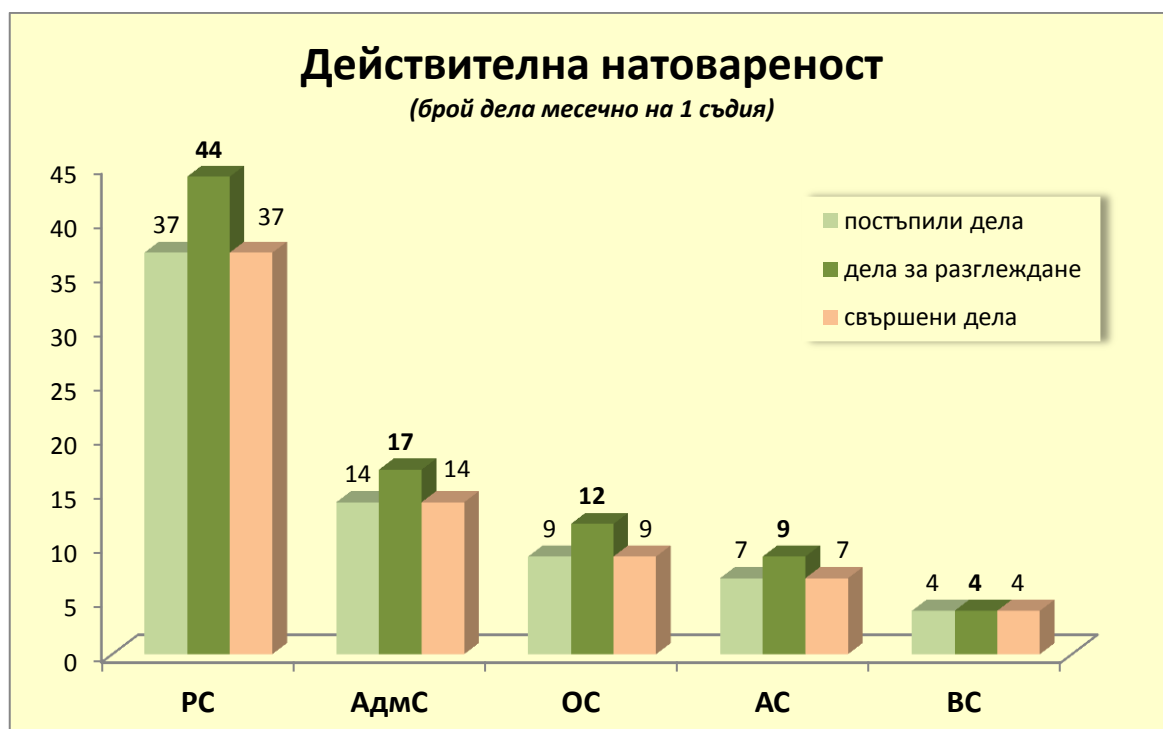
Действителната натовареност на съдилищата отразява извършения обем дейност на база реално работилите съдии и дава представа за реалната натовареност на съответния съд за отчетния период. Тя се изчислява като общият брой дела се раздели на броя на отработените човекомесеци. Отработените човекомесеци се изчисляват за всеки съдия поотделно, като от

12 месеца се приспадат месеците (всички дни, приравнени на месеци, средно от 30 дена) в по-продължителен отпуск по болест (над 10 работни дни в един месец), неплатен отпуск и майчинство. Не се приспадат платеният годишен отпуск и съдебните ваканции. При новоназначени съдии отработените човекомесеци се броят от месеца на постъпване, като се приспадат продължителен болничен (над 10 работни дни в един месец) и майчинство. Включва се и броят на отработените човекомесеци на командированите съдии за времето, през което са работили в съда. Сборът от отработените човекомесеци на всички съдии дава общо отработените човекомесеци за целия съд.

За отчетната 2019 г. средно месечната действителна натовареност на 1 (един) съдия, изчислена общо за всички нива съдилища е:

- бр. *постъпили* дела - **25,72 бр.** (25,65 бр. - 2018 г.; 27,07 бр. - 2017 г.);
- бр. дела за *разглеждане* - **31,28 бр.** (30,68 бр. - 2018 г.; 31,89 бр. - 2017 г.);
- бр. *свършени* дела - **25,47бр.** (25,18 бр. - 2018 г.; 26,68 бр. - 2017 г.).

На **Графика № 3** е показана действителна натовареност на съдиите за всяко ниво съд.

Графика № 3: Действителна натовареност на съдиите в съдилищата за 2019 г.

Част втора

ОБООБЩЕНИ ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА И ОПРЕДЕЛЯНЕ СТЕПЕНТА НА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЛИЩАТА ПО ИНСТАНЦИОННИ НИВА

I. АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

• СТРУКТУРА И ДИНАМИКА НА ВИДОВЕТЕ ДЕЛА, РАЗГЛЕЖДАНИ В АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА

През 2019 г. в апелативните съдилища вкл. Военно-апелативния съд (ВапС) и Апелативен специализирания наказателен съд (АпСпНС), са постъпили **15 043 бр.** дела. В сравнение с 2018 г. броят на постъпленията е намалял с **2%**, а спрямо 2017 г. с **3%**. Спадът се дължи на намаляване в броя на наказателните дела - с **6%** спрямо 2018 г. и с **3%** спрямо 2017 година.

В табличен вид информацията относно постъпилите дела в апелативните съдилища за периода 2017 - 2019 г. може да бъде обобщена както следва:

Съд	2019 г.		2018 г.		2017 г.	
	Брой постъпили дела	% от общо	Брой постъпили дела	% от общо	Брой постъпили дела	% от общо
АС - София	7801	51.86%	8180	53.39%	8328	53.94%
АС - Варна	1913	12.72%	1855	12.11%	1789	11.59%
АС - Бургас	1109	7.37%	1033	6.74%	1090	7.06%
АС - Пловдив	2090	13.89%	2099	13.70%	2218	14.37%
АС - Велико Търново	1357	9.02%	1441	9.41%	1532	9.92%
ВАпС	73	0.49%	77	0.50%	67	0.43%
АпСпНС	700	4.65%	636	4.15%	415	2.69%
ОБЩО	15043	100.00%	15321	100.00%	15439	100.00%

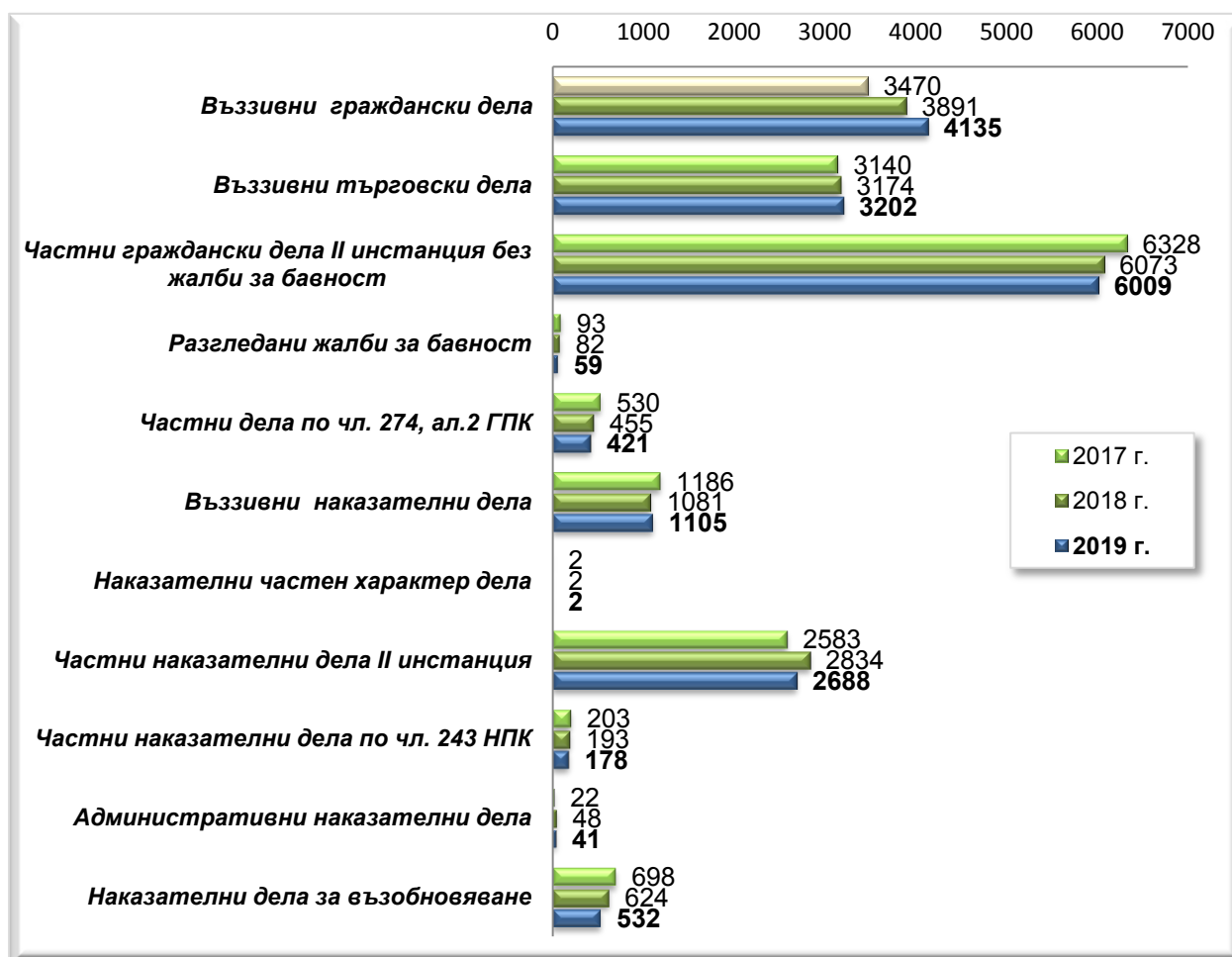
Видно от таблицата и през трите години повече от половината от постъпленията в апелативните съдилища са концентрирани в АС – София. Това от своя страна води до висока натовареност на съдиите в този съд и разликата в пъти спрямо тази на колегите им в другите апелативни съдилища.

През 2019 г. висящите от предходен период дела общо за апелативните съдилища са били **3 329** броя. Като прибавим към тях постъпилите **15 043 бр.**, то **общият брой дела за разглеждане** в системата на апелативните съдилища е **18 372 броя**. Свършени са **14 870 бр. или 81%** от разгледаните дела, като **88%** или **13 139 бр.** са свършени в 3-месечен срок. Приключени с **решение** са

14 089 бр. или **95%** от делата, а останалите **5%** или **781 бр.** са прекратени. Нерешените дела в края на отчетната година са **19%** или **3 502 броя**.

Разпределени по вид, делата за разглеждане в апелативните съдилища за 2019 г. са **13 826 бр. (75%) граждански и търговски дела** и **4 546 бр. (25%) наказателни дела**.

На **Графика № 4** са показани броят и динамиката на видовете дела за разглеждане в апелативните съдилища за тригодишен период.

Графика № 4: Видове дела за разглеждане в апелативните съдилища за периода 2017 - 2019 г.

През последните години характерна за системата на апелативните съдилища е устойчивост в показателите, очертаващи дейността и определящи натовареността на съдиите.

През 2019 г. постъпленията са намалели с **2%** спрямо 2018 г. и с **3%** спрямо 2017 година. Общият брой дела за разглеждане (висящи и постъпили) са намалели с 85 бр. спрямо 2018 г. и са се увеличили със 117 бр. спрямо 2017 година. През 2019 г., както и през предходната 2018 г. са приключени **81%** от делата за разглеждане, а през 2017 г. те са били **83%**.

Разпределени по характер, делата за разглеждане в апелативните съдилища за 2019 г. са:

- „Частни граждански дела II инстанция“ - 6068 бр. (33%);
- „Въззивни граждански дела“ - 4 135 бр. (23%);
- „Въззивни търговски дела“ - 3 202 бр. (17%);
- „Частни наказателни дела II инстанция“ - 2 688 бр. (15%);
- „Въззивни наказателни дела от общ характер“ - 1 105 бр. (6%);
- „Наказателните дела за възобновяване“ - 532 бр. (3%);
- „Частните дела по чл. 274, ал 2 от ГПК“ - 421 бр. (2%);
- „Частни наказателни дела по чл. 243 от НПК“ - 178 бр. (1%).

През 2019 г. в апелативните съдилища са разгледани още 41 бр. „Административни наказателни дела“ и 2 броя „Въззивни наказателни дела от частен характер“.

Подробни данни за броя на делата за разглеждане по видове и тяхното разпределение в апелативните съдилища могат да се представят в табличен вид, както следва:

ВИДОВЕ ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА за 2019 г.									
Видове дела за разглеждане	Общо		в.т.ч по съдилища						
	брой	%	АС - София	АС - Варна	АС - Бургас	АС - Пловдив	АС - В.Търново	ВоАпС	АпСпНС
Въззивни граждански дела (ВГД)	4 135	23%	3 380	175	141	264	175	x	x
Въззивни търговски дела (ВТД)	3 202	17%	1 680	461	201	546	314	x	x
Частни граждански дела II инстанция	6 068	33%	3 543	837	475	597	616	x	x
Частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК	421	2%	11	111	70	197	32	x	x
Въззивни наказателни дела (ВНД)	1 105	6%	398	131	84	200	133	41	118
Наказателни частен характер дела (НЧХД)	2	0%	0	0	0	0	0	2	0
Частни наказателни дела II инст.	2 688	15%	995	266	142	386	225	22	652
Частни наказателни дела по чл.243 НПК	178	1%	59	31	17	38	20	7	6
Административни наказателни дела (АНД)	41	0%	10	7	6	3	0	15	0
Наказателни дела за възобновяване	532	3%	222	67	71	96	76	0	0
ОБЩО	18372	100%	10 298	2 086	1 207	2 327	1 591	87	776

Очевидно е, че повече от половината дела за разглеждане в апелативните съдилища (57%) са концентрирани в Софийския апелативен съд. В апелативните съдилища постъпленията на дела се генерират от окръжните съдилища в прилежащия съдебен район. Повечето постъпления в апелативните съдилища в градовете София, Пловдив и Варна, от една страна са обусловени от по-големия брой окръжни съдилища, правораздаващи в съответния съдебен район, а от друга страна - от по-развитите общественоекономически и демографски процеси в тези райони.

В съдебния район на АС – София правораздават 8 (осем) окръжни съдилища включително Софийски градски съд (СГС), в съдебния район на АС – Варна - 6 (шест) окръжни съдилища, в съдебния район на АС – Бургас - 3 (три) окръжни съдилища, в съдебния район на АС – Пловдив - 6 (шест) окръжни съдилища и в съдебния район на АС – Велико Търново - 5 (пет) окръжни съдилища.

- **НАТОВАРЕНОСТ НА АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА**

➤ **Натовареност по щат**

За 2019 година средномесечната натовареност по щат на 1 (един) съдия в апелативните съдилища е:

- бр. *постъпили* дела - **7,12 броя**;
- бр. дела *за разглеждане* - **8,70 броя**;
- бр. *свършени* дела - **7,04 броя**.

1. Натовареност по щат по постъпили дела

През 2019 г. в апелативните съдилища са постъпили **15 043** бр. дела.

Разпределени на 176 съдии - средната натовареност по брой постъпили дела за 2019 г. е 7,12 бр. месечно на 1 (един) съдия. За 2018 г. тя е била 7,25 бр., а за 2017 г. - 7,44 бр., т.е. налице е намаляване.

През последните три години статистическите данни за постъпленията и натовареността на съдиите в системата на апелативните съдилища сочат за относително равномерната обща натовареност на съдиите, измерена количествено в брой постъпили дела месечно на 1 (един) съдия. С изключение на Софийския апелативен съд, чиято натовареност е **9 бр. дела** месечно, останалите четири апелативни съда са със **6 бр. дела** месечна натовареност.

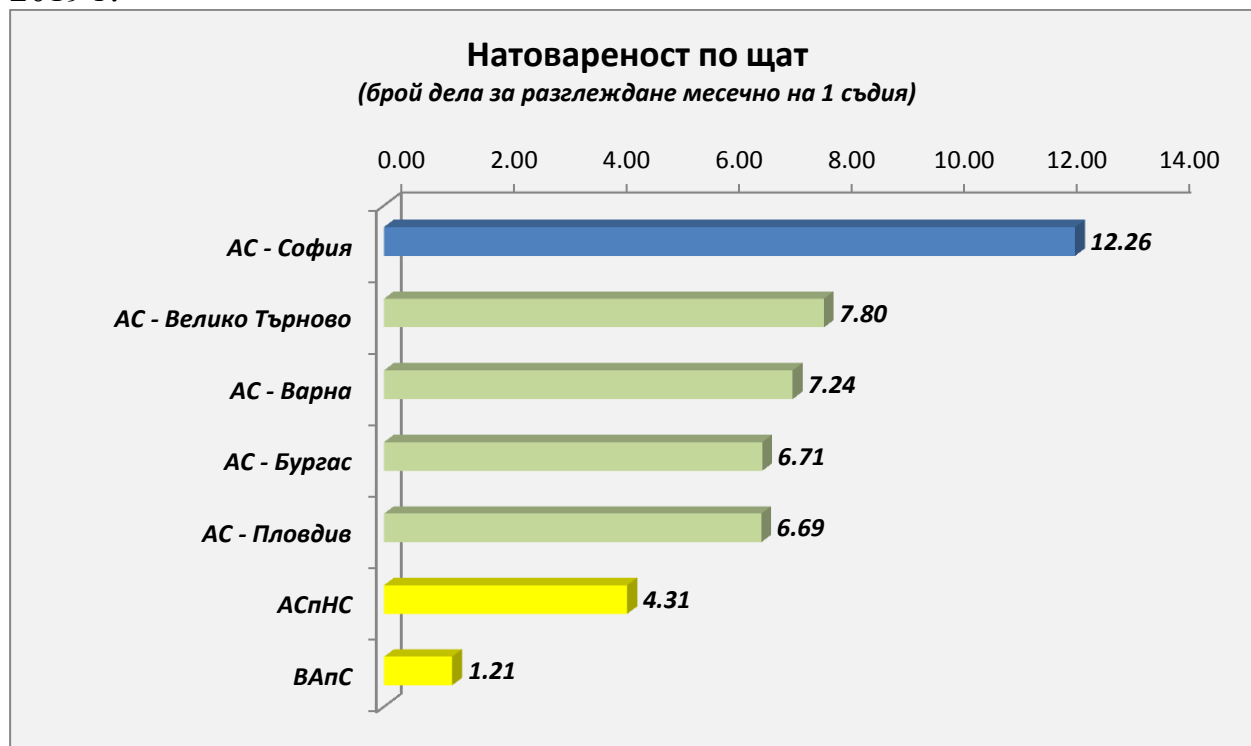
Натовареността на съдиите от Апелативен специализиран наказателен съд е **4 бр. дела** месечно на 1 (един) съдия и Военно-апелативен съд - **1 дело**. Следва да се отчете фактът, че съдиите в тези съдебни органи разглеждат само наказателни дела и тяхната натовареност следва да бъде сравнена с натовареността на наказателните съдии от апелативните съдилища. Средната месечна натовареност на наказателен съдия от апелативен съд по брой постъпили дела за 2019 г. е **4,40 бр.**, т.е. видно е, че съдиите от АпСпНС са със средна натовареност, докато **съдиите от Военно-апелативния съд са 4 пъти по-ниско натоварени.**

2. Натовареност по щат към дела за разглеждане

През 2019 г. в апелативните съдилища общо делата за разглеждане са 18 372 броя. Общата щатна численост на съдиите в апелативните съдилища през годината е 176 щатни длъжности. Спрямо предходната 2018 г. щатът на съдиите не е променян, а спрямо 2017 г. той е увеличен с 3 щ.бр., от които 2 щ.бр. на съдиите в АпСпНС и 1 щ.бр. във ВАпС.

Средната натовареност по щат към дела за разглеждане за 2019 г. е 8,70 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. През 2018 г. натовареността по щат към дела за разглеждане е била 8,74 бр., а през 2017 г. - 8,79 броя.

На **Графика № 5** е показана натовареността на съдиите по съдилища за 2019 г.

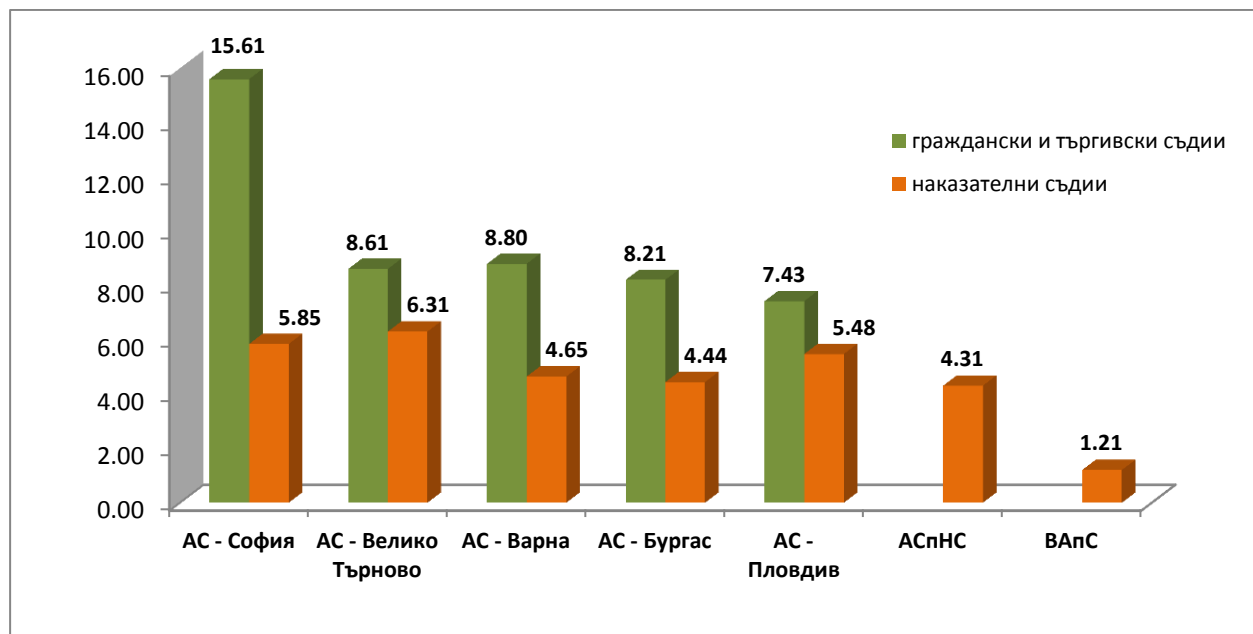
Графика № 5: Натовареност по щат в апелативните съдилища за 2019 г. спрямо броя дела за разглеждане месечно на 1(един) съдия

Данните на графиката сочат висока натовареност на съдиите от АС – София, изключително ниска натовареност за съдиите от ВАПС и относително равномерна натовареност на съдиите от АС– Велико Търново, АС– Варна, АС– Бургас и АС– Пловдив. Подобна е била тенденцията и през предходните две години. Съществен проблем в натовареността на съдиите в апелативните съдилища е разликата в натовареността на съдиите по материя – гражданска, търговска и наказателна. Това се дължи на факта, че броят на наказателните дела намалява, докато броят на гражданските и търговски дела се увеличава, а както бе отбелязано, в апелативните съдилища **75%** от делата са граждански и търговски.

В системата на апелативните съдилища има обособени граждански отделения - съдии разглеждащи граждански и търговски дела и наказателни отделения - съдии разглеждащи наказателни дела. Щатната численост на съдиите в тези отделения за 2019 г. е следната: гражданско и търговско - 99 щатни длъжности, за наказателното отделение - 77 щатни длъжности. Изчислена средната натовареност по отделения за 2019 г. е **11,64 бр.** месечно на 1 (един) съдия от гражданско и търговско отделение, и **4,92 бр.** за наказателното отделение. Високата средна стойност на гражданските и

търговски съдии се дължи на изключително високата натовареност на съдиите в АС – София - 15,61 бр. или близо два пъти по-висока от останалите съдилища.

Информация относно натовареността на съдиите в отделенията по съдилища е представена в *Графика № 6*.

Графика № 6: Натовареност по щат в апелативните съдилища спрямо броя дела за разглеждане месечно на 1(един) съдия по отделения – граждански и наказателни

Анализирайки данните в таблицата, при отчитане спецификата на отделните видове производства, прави впечатление разликата в натовареността на съдиите от двата вида отделения. Тя е от 1,5 пъти до два пъти, а за съдиите от АС – София достига до три пъти.

• **АНАЛИЗ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА**

1. Апелативен съд – София

За поредна година съдиите от АС – София са с най-висока натовареност от всички апелативни съдилища. През отчетната 2019 г., както предходните две години, се запазва тенденцията повече от половината дела, разгледани в апелативните съдилища, да са съсредоточени в Софийския апелативен съд (САС) - **57%**. Средната обща натовареност на съдиите в съда за 2019 г. е **12,26** бр. дела месечно на 1 (един) съдия, с близо 4 дела или **39%** по-висока от средната за нивото, която е **8,70** броя. Драматична разлика се наблюдава в натовареността на съдиите от гражданско и търговското отделение на съда с колегите им от другите апелативни съдилища - **приблизително два пъти**, докато натовареността на наказателните съдии е около средната за нивото. Средногодишното постъпление на дела в САС за

последните 3 години е над 10 000 дела и за да се намали натовареността на съда до средното за нивото е необходимо да се увеличи щатът на съдиите с около 30 бр. (предимно граждански и търговски съдии). През 2019 г. в САС делата за разглеждане са 10 298 бр., като от тях 8 614 бр. (84%) са граждански и търговски дела и 16% или 1 684 бр. - наказателни дела. Спрямо 2018 г. наказателните дела в съда са намалели с 11%, а гражданските и търговски дела с 30 броя. Натовареността общо на гражданските и търговските съдии в САС за 2019 г. е **15,61** бр. дела месечно на 1 (един) съдия при средна за нивото **11,64** бр., а в наказателното отделение натовареността е **5,85** бр. дела месечно на 1 (един) съдия при средна **4,92** броя. В останалите апелативни съдилища съдиите от гражданското и търговско отделение разглеждат средно по 8 дела месечно.

2. Апелативен съд – Велико Търново

През 2019 г. общата натовареността на АС – Велико Търново е 7,80 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия, при 7,93 бр. през 2018 г. и 8,23 бр. през 2017 г., т.е. наблюдава се намаление. Броят на делата за разглеждане е намалял с 2% спрямо 2018 г. и с 5% спрямо 2017 година. Това се дължи на намалението в броя на наказателните дела (спрямо 2018 г. спада е с **13%**, а спрямо 2017 г. - с **27%**). При гражданските и търговски дела тенденцията е обратна, т.е. имат ръст с **4%** спрямо 2018 г. и с **8%** спрямо 2017 година. Щатната численост на съдиите не е променяна през тези години, като тя е 17 бр., от които 10 бр. граждански и търговски съдии и 7 бр. наказателни съдии. Натовареността на отделенията в съда за 2019 г. е следната: граждански и търговски съдии - **8,61** бр. при средна за нивото - **11,64** бр., за наказателните съдии - **6,31** бр. при средна **4,92** броя.

3. Апелативен съд – Варна

Натовареността на Варненския апелативен съд за 2019 г. е 7,24 бр. дела месечно на 1 (един) съдия при 7,10 бр. за 2018 г. и 7,06 бр. за 2017 г. или леко нараства. Броят на делата за разглеждане през отчетната 2019 г. е 2 086 бр. - с 42 бр. (2%) повече спрямо 2018 г. и с 54 бр. (3%) повече спрямо 2017 г., дължащо се на увеличаващия се брой граждански и търговски дела.

Във Варненския апелативен съд също се наблюдава тенденцията на намаляване постъпленията от наказателни дела.

За 2019 г. техният брой е намалял спрямо 2018 г. с **5%**, а спрямо 2017 г. със **17%**. Щатната численост на съдиите е 24 бр., от които 15 бр. граждански и търговски съдии и 9 бр. наказателни съдии. Натовареността на гражданските и търговски съдии е **8,80** бр. при средна **11,64** бр., а за съдиите от наказателното отделение - **4,65** бр. при средна **4,92** броя.

4. Апелативен съд – Пловдив

В Пловдивския апелативен съд за периода 2017 - 2019 г. натовареността на съдиите е намаляла от **7,23** бр. дела средно месечно на 1 (един) съдия за 2017 г. на **6,84** бр. през 2018 г. и **6,69** бр. през отчетната 2019 година. През

2019 г. са разгледани 2 327 бр. дела - с 2% по-малко спрямо 2018 г. и с 8% по-малко спрямо 2017 година. Намалението на делата касае предимно постъпленията от наказателни дела. Техният брой през 2019 г. е 723 бр., с 5 % по-малко спрямо 2018 г. и с 10% по-малко спрямо 2017 година. Натовареността на съдиите по отделения за 2019 г. е **7,43** бр. дела за разглеждане месечно на един граждански и търговски съдия при средна **11,64** бр. и **5,48** бр. дела месечно за един наказателен съдия при средна **4,92** броя.

5. Апелативен съд – Бургас

Статистическите данни за дейността и натовареността на съдиите в Апелативен съд – Бургас за периода 2017 - 2019 г. сочат следното:

Ръст в гражданските и търговски дела - с **10%** спрямо 2018 г. и с **8%** спрямо 2017 година. Наказателните дела са се увеличили с **4%** спрямо 2018 г., но са намалели с **10%** спрямо 2017 година. За същия период щатната численост на съдиите е била 15 бр., от които 9 бр. граждански и търговски съдии и 6 бр. наказателни съдии. През 2019 г. общата натовареност на съдиите в Апелативен съд – Бургас е **6,71** бр. дела месечно на 1 (един) съдия, при **6,18** бр. за 2018 г. и **6,53** бр. за 2017 година. По отделения натовареността на гражданските и търговски съдии за 2019 г. е **8,21** бр. при средна за нивото **11,64** бр., а на наказателните съдии - **4,44** бр. при средна **4,92** броя.

6. Апелативен специализиран наказателен съд

През 2019 г. в Апелативен специализиран наказателен съд са постъпили 700 бр. дела. Висящите от предходен период дела са били 76 броя.

Общо делата за разглеждане (висящи и постъпили през годината) са били 776 броя. През периода 2017 - 2019 г. броят на делата се е увеличил с **15%** спрямо 2018 г. и със **74%** спрямо 2017 година.

Разпределени по характер, делата за разглеждане за 2019 г. са:

- „Въззивни наказателни дела от общ характер“ - 118 бр. (15%);
- „Въззивни частни наказателни дела“ - 652 бр. (84%) и
- „Частни наказателни дела по чл. 243 от НПК“ - 6 броя.

Щатната численост на съдиите през 2019 г. е 15 броя. Натовареността за 2019 г. е 4,31 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. През 2018 г. същата е била 4,00 бр. дела, а през 2017 г. - 3,09 броя.

7. Военно-апелативен съд

С най-ниска натовареност от наказателните съдии в апелативните съдилища през 2019 г. са съдиите от Военно-апелативния съд - 1,21 бр. дела месечно на 1 (един) съдия.

За отчетната 2019 г. в съда са постъпили 73 бр. дела. Прибавяйки 14 бр. висящи дела от предходен период, общо делата за разглеждане са били 87 бр. Разпределени по характер, делата са:

- „Въззивни наказателни дела от общ характер“ - 41 бр. или 47%;
- „Наказателни частен характер дела“ - 2 броя;
- „Въззивни частни наказателни дела“ - 22 броя;

- „Частни наказателни дела по чл. 243 от НПК“ - 7 броя;
- „Административни наказателни дела“ - 15 броя.

Щатната численост на съдиите е 7 броя. Натовареността по щат месечно на 1 (един) съдия е 1,21 бр., разпределена по видове както следва - въззивни НОХД - 0,57 бр., въззивни НЧХД - 0,03 бр., въззивни ЧНД - 0,40 бр. и въззивни АНД - 0,21 броя.

В заключение, статистическите данни за натовареността на съдиите в апелативните съдилища за 2019 г. по показател „Брой дела за разглеждане“ налагат следните изводи:

- **относително равномерна натовареност на съдиите в АС – Варна, АС – Бургас, АС – Велико Търново и АС – Пловдив - около 8 дела месечно на 1 (един) съдия;**
- **изключително висока натовареност на съдиите в ГО и ТО на АС – София, които разглеждат 15,61 бр. дела или около 2 пъти повече от колегите им в останалите съдилища;**
- **изключително ниска натовареност на съдии от Военно-апелативния съд - 1,21 бр. при средна за наказателните съдии - 4,92 броя.**

3. Натовареност по щат към свършени дела

В апелативните съдилища броят на свършените дела за 2019 г. е 14 870 бр., от които 14 089 бр. са приключени с решение и 781 бр. са прекратени дела.

Средната натовареност по щат месечно на 1 (един) съдия към брой свършени дела за 2019 г. е 7,04 бр. при 7,16 бр. за 2018 г. и 7,28 бр. за 2017 година.

С най-много свършени дела на месец са съдиите от АС – София - 9,20 броя. На следващо място е натовареността на съдиите в АС – Велико Търново - 6,64 броя, следвани от АС – Варна с 6,36 бр., АС – Бургас с 6,19 бр. и АС – Пловдив - 5,93 броя. Натовареността на съдиите от АпСпНС е 3,91 бр., а с най-ниска натовареност по брой свършени дела са съдиите от ВАпС - 0,96 броя.

С решение по Протокол № 19/17.07.2019 г. комисия “Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика” към СК на ВСС приема, че при анализирането и определянето на натовареността на съдилищата следва да се вземат предвид и данните за брой на решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено. Обобщена информация по този показател в апелативните съдилища за 2019 г. е следната:

Броят на постановените решения (на гражданските и търговски състави) по **чл. 235, ал. 5 от ГПК** (по дела, по които е проведено открито

съдебно заседание), общо за всички апелативни съдилища е 4 088 бр. В апелативните съдилища броят на гражданските и търговски съдии е 99 бр., т.е. средно един съдия е постановил 3,44 бр. решения.

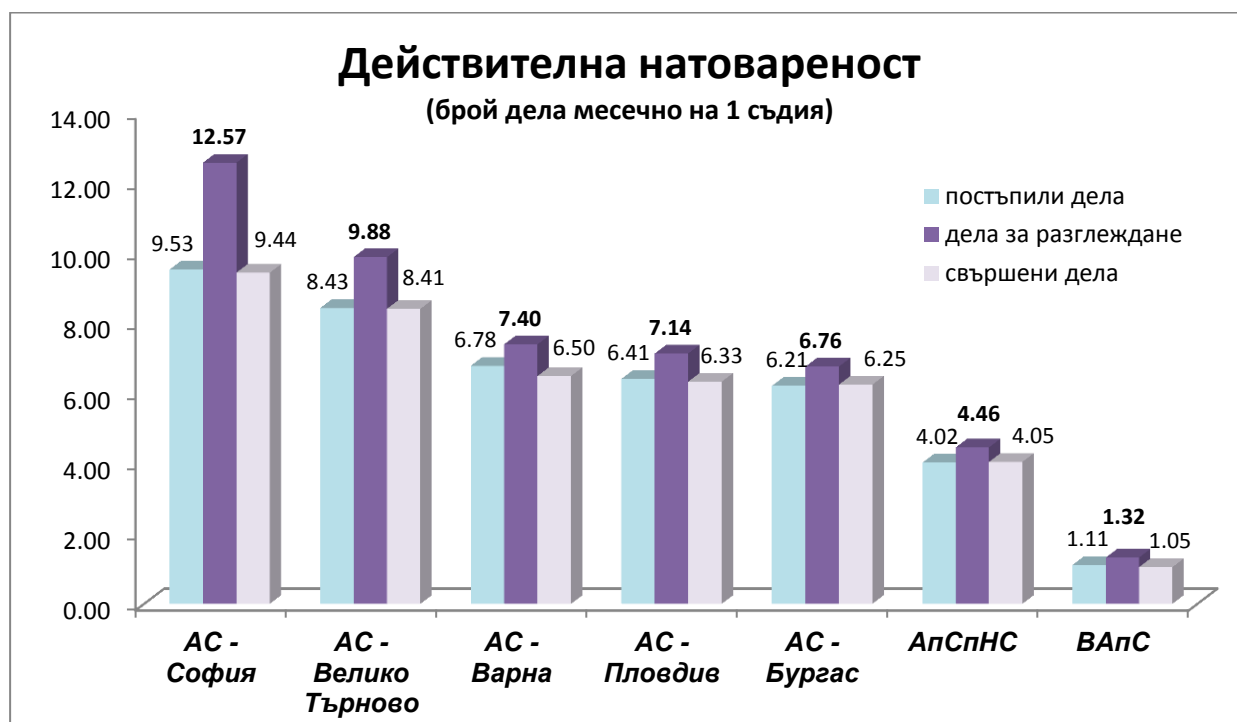
С най-много решения са съдиите от АС – София - 2 678 бр. или 4,85 бр. месечно на 1 (един) съдия. В останалите апелативни съдилища данните за постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела, по които е проведено открито съдебно заседание, са следните: АС – Варна - 376 бр. решения или 2,09 бр. месечно на 1 (един) съдия; АС – Бургас - 287 бр. (2,66 бр. месечно на един съдия); АС – Пловдив - 507 бр. (2,35 бр. месечно на един съдия); АС– Велико Търново - 240 бр. (1,82 бр. месечно на един съдия).

➤ Действителна натовареност

С оглед заетия щат през 2019 г., както и командированите съдии от и в апелативните съдилища – средномесечната действителна натовареност на съдиите в апелативните съдилища е:

- бр. *постъпили* дела - **7,50 бр.**;
- бр. дела за *разглеждане* - **9,16 бр.**;
- бр. *свършени* дела - **7,41 бр.**

Графично представена, действителната натовареност на съдиите в апелативните съдилища изглежда така:

Графика № 7: Действителна натовареност в апелативните съдилища през 2019 г.

През 2019 г. драстична разлика в натовареността (щатна и действителна) има само в АС-Велико Търново. Причината за това е, че от общо 17 съдии по щат, реално работили през годината са били около 13 съдии (11 заети щ. бр.и двама съдии, командировани от друг съдебен орган).

В заключение, от представените статистически данни за дейността на апелативните съдилища и констатациите за натовареността на съдиите за 2019 г., могат да бъдат направени следните изводи:

1. В Софийския апелативен съд се разглеждат повече от половината дела, подсъдни на апелативните съдилища - 57%, които обаче се разглеждат от около 1/3 от общия брой съдии в апелативните съдилища (от общо 176 щатни длъжности за съдии 70 щ.бр. са в АС – София). Това предопределя високата обща натовареност на съда и разлика от 1,5 пъти спрямо останалите съдилища.

Особено драстична е разликата в натовареността между гражданските и търговските съдии в АС - София и тази на колегите им в другите апелативни съдилища.

Докато наказателните съдии в АС - София са с близка и по-ниска натовареност от колегите им в останалите апелативни съдилища, то гражданските и търговските съдии в АС - София са почти два пъти по-натоварени от колегите си. Същото важи и за решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК (по дела, по които е проведено открито съдебно заседание) - гражданските и търговски съдии са постановили 2 678 бр. или 4,85 бр. месечно на 1 (един) съдия при средна за нивото - 3,44 броя.

2. В системата на апелативните съдилища продължава тенденцията да намалява броят на наказателните дела, което води до намаляване на натовареността на наказателните съдии. В тази връзка, за да постигне по-равномерна натовареност между съдиите в отделенията, Съдийската колегия на ВСС следва да преразгледа и при възможност да оптимизира свободните щатове за наказателни съдии, като съобрази необходимия минимум за сформирание на въззивни състави.

3. За поредна година натовареността на съдиите от Военно-апелативния съд е изключително ниска - 1,21 бр. постъпили дела при средна за наказателен съдия от апелативен съд - 4,92 броя.

II. ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

- СТРУКТУРА И ДИНАМИКА НА ВИДОВЕТЕ ДЕЛА, РАЗГЛЕЖДАНИ ВЪВ ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА**

На територията на Република България правораздават три военни съдилища - Софийски военен съд, Пловдивски военен съд и Сливенски военен съд.

Щатната численост на съдиите в тях към 31.12.2019 г. е 14 щатни длъжности, намалена с 1 щатна длъжност спрямо 2018 година.

С решение на Пленума на ВСС по протокол № 14/27.07.2019 г., с оглед трайно ниската натовареност на съдиите във военните съдилища, щатната численост на ВС – София е съкратена.

Разпределена по съдилища щатната численост е следната: Софийски военен съд - 7 щ. бр., Пловдивски военен съд - 5 щ. бр. и Сливенски военен съд - 2 щатни бройки.

През 2019 г. в трите военни съдилища са постъпили **591** бр. дела. След добавяне към тях на **39** бр. дела нерешени от предходен период дела, то общият брой дела за разглеждане са **630** бр. От тях 301 бр. или **48%** са разгледани от Софийски военен съд, 169 бр. (**27%**) - от Пловдивския военен съд и 160 бр. (**25%**) - от Сливенския военен съд. В процентно съотношение броят на делата за разглеждане в системата на военните съдилища е намалял със **7%** спрямо 2018 г., когато те са били **681** бр. и с **2%** спрямо 2017 г., когато са били **646** броя.

В табличен вид информацията за броят на делата за разглеждане в трите военни съдилища за тригодишен период може да бъде обобщена по следния начин:

Съд	2019 г.		2018 г.		2017 г.	
	<i>Брой дела за разглеждане</i>	<i>% от общо</i>	<i>Брой дела за разглеждане</i>	<i>% от общо</i>	<i>Брой дела за разглеждане</i>	<i>% от общо</i>
<i>ВС - София</i>	301	48%	361	53%	262	41%
<i>ВС - Сливен</i>	160	25%	173	25%	152	24%
<i>ВС - Пловдив</i>	169	27%	147	22%	232	36%
ОБЩО	630	100%	681	100%	646	100%

Приключените дела през 2019 г. са 591 бр. или 94% от делата за разглеждане, като 520 бр. или 88% от тях са приключили с решение и 71 бр. или 12% - с определение за прекратяване. В законоустановения 3-месечен срок са решени 96% от делата. Останали в края на годината като нерешени са 39 бр. дела.

Разпределени по характер, делата за разглеждане във военните съдилища през 2019 г. са, както следва:

- „Разпити пред съдия“ - 52%,
- ЧНД - 22%;
- НОХД - 18%;
- АНД - 7%;
- НЧХД - 1%.

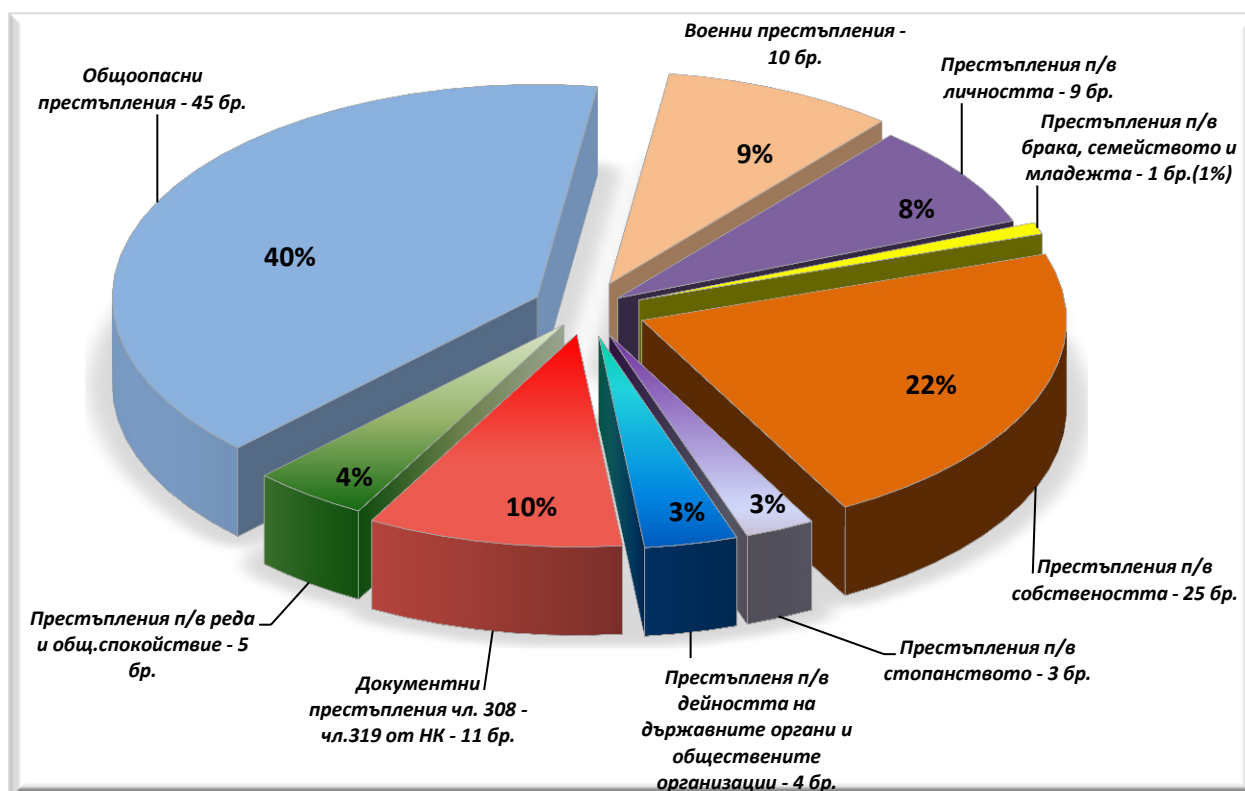
По съдилища, информацията за видовете дела и тяхното разпределение може да бъде представена така:

Видове дела за разглеждане	Общо		в.т.ч по съдилища					
			ВС София		ВС Сливен		ВС Пловдив	
	брой	%	брой	%	брой	%	брой	%
Наказателни дела общ характер (НОХД)	113	18%	35	12%	33	21%	45	27%
Наказателни дела частен характер (НЧХД)	4	1%	2	1%	0	0%	2	1%
Наказателно административни дела(АНД)	47	7%	13	4%	24	15%	10	6%
Частни наказателни дела (ЧНД)	139	22%	64	21%	49	31%	26	15%
Разпити пред съдия	327	52%	187	62%	54	34%	86	51%
ОБЩО	630	100%	301	100%	160	100%	169	100%

Очевидно е, че само една четвърт от делата, които се разглеждат във военните съдилища, са т.нар. „същински дела“ или дела с фактическа и правна сложност (НОХД и НЧХД и АНД) и 74% са дела с по-ниска фактическа и правна сложност (ЧНД, в.т.ч Разпити).

Безспорно с най-голяма тежест от видовете дела за разглеждане в системата на военните съдилища са „Наказателните дела от общ характер“ (НОХД). През 2019 г. са разгледани 113 бр. или 18% от делата. За същия период са приключени 85 бр., като 42 бр. са решени с присъда (или средно по 3 бр. годишно на един съдия), 31 бр. са решени със споразумение и 12 бр. от делата са прекратени. Предадените на съд лица са 83 бр., от тях признати за виновни са 74 лица (89%), оправдани са 3 (три) лица и за 6(шест) лица делото е прекратено.

Дяловото разпределение на наказателните дела от общ характер по видове престъпления, разгледани във военните съдилища за 2019 г., е показано на **Графика № 8**.

Графика № 8: Дялово разпределение на НОХД по видове престъпления във военните съдилища през 2019 г.

• **НАТОВАРЕНОСТ НА ВОЕННИТЕ СЪДИЛИЩА**

➤ **Натовареност по щат**

1. Натовареност по щат по брой постъпили дела

Средната натовареност по щат по брой постъпили дела за 2019 г. е 3,52 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, същата е била и през 2018 г., а през 2017 г. тя е била 2,94 броя.

През **2019 г.** най-голямо е постъплението на дела в Сливенския военен съд с 6,21 бр. (НОХД - 1,13 бр., АНД - 0,79 бр., ЧНД - 2,04 бр. и 2,25 бр. Разпити), следвани от Софийски военен съд - 3,42 бр. (НОХД - 0,31 бр., АНД - 0,14 бр., ЧНД - 0,74 бр. и 2,23 бр. Разпити) и Пловдивски военен съд - 2,58 бр. (НОХД - 0,62 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,13 бр., ЧНД - 0,42 бр. и 1,40 бр. Разпити).

През **2018 г.** постъплението е варирано така:

Сливенския военен съд с 6,62 бр. (НОХД - 1,17 бр., АНД - 1,08 бр., ЧНД - 0,83 бр. и 3,54 бр. Разпити), следвани от Софийски военен съд - 3,65 бр. (НОХД - 0,31 бр., НЧХД - 0,03 бр., АНД - 0,15 бр., ЧНД - 2,48 бр. и 0,69 бр. Разпити) и Пловдивски военен съд с 2,08 бр. (НОХД - 0,37 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,23 бр., ЧНД - 0,40 бр. и 1,07 бр. Разпити).

През **2017 г.** постъплението е варирано по следния начин:

Сливенският военен съд с 3,89 бр. (НОХД - 1,00 бр., НЧХД - 0,06 бр., АНД - 0,56 бр., ЧНД - 1,33 бр. и 0,94 бр. Разпити), следвани от Пловдивски военен съд - 3,48 бр. (НОХД - 0,65 бр., НЧХД - 0,08 бр., АНД - 0,20 бр., ЧНД - 0,37 бр. и 2,18 бр. Разпити) и Софийски военен съд с 2,32 бр. (НОХД - 0,23 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,08 бр., ЧНД - 0,86 бр. и 1,13 бр. Разпити).

Данните в натовареността по постъпили дела в тези съдилища за предходния **тригодишен отчетен период (2014 - 2016 г.)**, са както следва:

През **2016 г.** най-натоварени са съдиите от Пловдивски военен съд - 5,40 бр. (НОХД - 1,02 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,50 бр., ЧНД - 0,42 бр. и 3,45 бр. Разпити), следвани от Сливенски военен съд - 4,08 бр. (НОХД - 1,03 бр., АНД - 0,31 бр., ЧНД - 1,64 бр. и 1,11 бр. Разпити) и с най-ниска натовареност е Софийския военен съд с 3,06 бр. (НОХД - 0,48 бр., НЧХД - 0,01 бр., АНД - 0,11 бр., ЧНД - 0,53 бр. и 1,94 бр. Разпити).

През **2015 г.** с най-висока натовареност са били съдиите от Сливенски военен съд с 6,06 бр. разпределена по видове - (НОХД - 1,19 бр., НЧХД - 0,03 бр., АНД - 0,44 бр., ЧНД - 2,61 бр. и 1,78 бр. Разпити), следвани от Пловдивски военен съд - 5,40 бр. (НОХД - 0,80 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,45 бр., ЧНД - 0,72 бр. и 3,42 бр. Разпити) и Софийски военен съд с 2,92 бр. (НОХД - 0,30 бр., НЧХД - 0,05 бр., АНД - 0,15 бр., ЧНД - 0,43 бр. и 2,00 бр. Разпити).

През **2014 г.** съдиите от Сливенски военен съд са били с натовареност - 2,92 бр. (НОХД - 0,81 бр., НЧХД - 0,08 бр., АНД - 0,42 бр., ЧНД - 0,67 бр. и 0,94 бр. Разпити), съдиите от Военен съд - Пловдив - 2,67 бр. (НОХД - 0,55 бр., АНД - 0,53 бр., ЧНД - 0,20 бр. и 1,38 бр. Разпити) и Военен съд - София с 1,92 бр. (НОХД - 0,34 бр., НЧХД - 0,01 бр., АНД - 0,07 бр., ЧНД - 0,30 бр. и 1,19 бр. Разпити).

Съгласно чл. 95, ал. 2 от ЗСВ военните съдилища са приравнени на окръжните съдилища. При сравнителен анализ на натовареността на наказателните съдиите от тези съдилища се установява следното:

Средната натовареност по щат на наказателен съдия от окръжните съдилища по брой постъпили дела за 2019 г. е 7,54 бр. месечно на 1 (един) съдия, за 2018 г. тя е била 7,62 броя.

Следва да бъде уточнено, че средната стойност е изчислена за всички окръжни съдилища, с изключение на данните от Софийски градски съд (СГС) и Специализирания наказателен съд (СНС). Този подход се налага, предвид много високата им натовареност, която би довела до получаване на нетипична средна стойност за нивото.

По брой постъпления съдиите от Сливенския военен съд са с **18% по-ниска** натовареност от средната стойност за наказателните съдии в окръжните съдилища, съдиите от Софийски военен съд - 2 (два) пъти под

средната, а колегите им от Пловдивски военен съд - над 3 (три) пъти под средната.

2. Натовареност по щат към дела за разглеждане

През 2019 г. общият брой дела за разглеждане в трите военни съдилища е 630 бр., за 2018 г. - 681 бр., за 2017 г. - 646 броя.

Разпределени на 14 съдии, ***средната натовареност по щат по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия във военните съдилища за 2019 г. е 3,75 бр., за 2018 г. - 3,78 бр. и 3,17 бр. за 2017 година.***

Разпределена по видове дела тя е:

- за 2019 г. - НОХД - 0,67 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,28 бр., ЧНД - 0,83 бр. и 1,95 бр. Разпити;
- за 2018 г. - НОХД - 0,61 бр., НЧХД - 0,04 бр., АНД - 0,34 бр., ЧНД - 1,57 бр. и 1,22 бр. Разпити;
- за 2017 г. - НОХД - 0,62 бр., НЧХД - 0,04 бр., АНД - 0,25 бр., ЧНД - 0,80 бр. и 1,46 бр. Разпити.

Сравнена с натовареността на наказателните съдии от окръжните съдилища за 2019 г. се получава следният резултат:

Средната натовареност по щат на наказателен съдия от окръжните съдилища по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия е 8,20 броя. Следва да се отчете същевременно, че наказателните съдии от окръжните съдилища разглеждат освен първоинстанционни наказателни дела и въззивни такива. Делата, които се разглеждат в наказателните отделения на окръжен съд са наказателни от общ характер дела, частни наказателни дела в.т.ч разпити, административно-наказателни дела, въззивни наказателни дела от общ и частен характер дела и въззивни частни наказателни дела.

С най-висока натовареност са съдиите от Специализирания наказателен съд (СНС) - 30,08 бр. дела месечно на 1 (един) съдия и наказателните съдии в Софийски градски съд, съответно с 11,97 броя.

С най-ниска натовареност са наказателните съдии от ОС – Търговище с 3,45 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, като любопитен е факта, че това е единственият окръжен съд, в който натовареността по брой дела (без да се отчита вида и сложността) на наказателните съдии е сравнима с тази на военните съдии.

Освен вида и сложността на делата, различията в двата случая включват и обстоятелството, че окръжните съдии в наказателните отделения разглеждат и граждански дела съобразно степента на натовареност на гражданските съдии в конкретния случай.

При анализиране натовареността на съдиите от военните съдилища, сравнена с натовареността на наказателните съдии от окръжните съдилища, интерес представляват данните за броя на разгледаните наказателни дела от общ характер (НОХД).

През 2019 г. във военните съдилища средно един съдия разглежда **0,67 бр.** НОХД. Най-много са разгледани от съдиите в Сливенски военен съд – 1,38 бр., следвани от съдиите във Военен съд – Пловдив - 0,75 бр. и 0,42 бр. за съдиите от Военен съд – София.

През анализираната година в окръжните съдилища средно един наказателен съдия разглежда - **1,02 бр.** НОХД. Най-много са разгледани от наказателните съдии в ОС – Силистра - 1,72 бр., ОС – Сливен - 1,56 бр., ОС – Пловдив - 1,45 бр., СГС - 1,44 бр., а най-малко дела от общ характер са разгледани от съдиите в ОС – Търговище - 0,54 бр. и ОС – Перник - 0,52 броя.

В табличен вид информацията за натовареността на военните съдилища по брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, сравнена с наказателните съдии от окръжните съдилища може да бъде обобщена по следния начин:

**Натовареност на съдиите във военните и наказателните съдии от
окръжните съдилища за 2019 г.**

№	СЪДИЛИЩА	Брой наказателни съдии по щат към 31.12.2019 г.	Натовареност по щат към 31.12.2019 г.						Брой постановени присъди	Брой постановени присъди мес. на 1 съдия
			Брой постъпили дела	Брой постъпили дела мес. на 1 съдия	Брой дела за разглеждане	Брой дела за разглеждане мес. на 1 съдия	Брой свършени дела	Брой свършени дела мес. на 1 съдия		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Военни съдилища		14	591	3.52	630	3.75	591	3.52	45	0.27
1	ВС - Сливен	2	149	6.21	160	6.67	153	6.38	16	0.67
2	ВС - София	7	287	3.42	301	3.58	288	3.43	12	0.14
3	ВС - Пловдив	5	155	2.58	169	2.82	150	2.50	17	0.28
Окръжни съдилища		204	18463	7.54	20083	8.20	18603	7.60	890	0.36
1	ОС - Пловдив	19	2426	10.64	2590	11.36	2427	10.64	101	0.44
2	ОС - Стара Загора	9	1108	10.26	1214	11.24	1147	10.62	48	0.44
3	ОС - Кюстендил	5	587	9.78	660	11.00	594	9.90	15	0.25
4	ОС - Пазарджик	7	811	9.65	871	10.37	820	9.76	44	0.52
5	ОС - Ловеч	5	543	9.05	591	9.85	562	9.37	24	0.40
6	ОС - Сливен	6	668	9.28	708	9.83	672	9.33	22	0.31
7	ОС - Русе	8	874	9.10	923	9.61	877	9.14	37	0.39
8	ОС - София	8	765	7.97	914	9.52	789	8.22	34	0.35
9	ОС - Разград	4	407	8.48	440	9.17	410	8.54	27	0.56
10	ОС - Бургас	14	1357	8.08	1490	8.87	1368	8.14	71	0.42
11	ОС - Благоевград	13	1155	7.40	1300	8.33	1147	7.35	43	0.28
12	ОС - Силистра	3	276	7.67	291	8.08	273	7.58	23	0.64
13	ОС - Хасково	8	700	7.29	763	7.95	702	7.31	45	0.47
14	ОС - Плевен	13	1117	7.16	1205	7.72	1126	7.22	39	0.25
15	ОС - Монтана	4	320	6.67	367	7.65	319	6.65	26	0.54
16	ОС - Кърджали	3	253	7.03	271	7.53	246	6.83	13	0.36
17	ОС - Варна	20	1484	6.18	1601	6.67	1488	6.20	65	0.27
18	ОС - Видин	4	284	5.92	317	6.60	296	6.17	9	0.19
19	ОС - Враца	7.5	565	6.28	593	6.59	570	6.33	28	0.31
20	ОС - В.Търново	7	507	6.04	553	6.58	523	6.23	31	0.37
21	ОС - Габрово	4	287	5.98	306	6.38	279	5.81	28	0.58
22	ОС - Перник	5	356	5.93	375	6.25	342	5.70	13	0.22
23	ОС - Добрич	6	422	5.86	449	6.24	425	5.90	14	0.19
24	ОС - Шумен	6	423	5.88	449	6.24	425	5.90	22	0.31
25	ОС - Ямбол	6	355	4.93	385	5.35	360	5.00	40	0.56
26	ОС - Смолян	3	176	4.89	188	5.22	174	4.83	13	0.36
27	ОС - Търговище	6.5	237	3.04	269	3.45	242	3.10	15	0.19
28	Спец. нак. съд	23	8141	29.50	8302	30.08	8129	29.45	57	0.21
29	СГС	43	5400	10.47	6176	11.97	5411	10.49	172	0.33

Забележка: Средната стойност за окръжно ниво е изчислена без данните на СГС и СпНС!

*Безспорно е, че **средната натовареност на военните съдии е над два пъти по-ниска от средната натовареност на наказателните съдии в окръжните съдилища** (отчитайки, че наказателните съдии в окръжните съдилища разглеждат и въззивни дела).*

Съпоставена с натовареността на съдиите в районните съдилища, разликата е още по-драстична. Например:

*Средната натовареност по щат за 2019 г. на наказателен съдия от районен съд извън областен център, при липса на утвърдена специализация на съдиите, т.е. те разглеждат наказателни и граждански дела, по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия е **10,72 бр.***

*Средната натовареност по щат на наказателен съдия от районен съд в областен център по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия за 2019 г. е **32,05 броя**.*

3. Натовареност по щат към свършени дела

*Средната натовареност по щат по брой свършени дела за 2019 г. е **3,52 брой дела месечно на 1 (един) съдия, при 3,57 бр. за 2018 г. и 2,94 бр. за 2017 година**.*

В Сливенски военен съд са свършени 6,38 бр., следван от Софийския военен съд с 3,43 бр. и Военен съд– Пловдив с 2,50 броя.

В Сливенски военен съд са постановени 16 бр. присъди (0,67 бр. на един съдия) и 20 бр. решения по наказателно-административни дела (0,83 бр. на един съдия); съответно в Софийски военен съд - 12 бр. присъди (0,14 бр. на един съдия) и 9 бр. решения по наказателно-административни дела (0,11 бр. на един съдия), а в Пловдивски военен съд са постановени за годината 17 бр. присъди (0,28 бр. на един съдия) и 10 бр. решения по наказателно-административни дела (0,17 бр. на един съдия).

➤ Действителна натовареност

Щатната численост на съдиите във военните съдилища към 31.12.2019 г. е 14 броя. Незаеят щат е имало само в Пловдивски военен съд. От същия съд е командирован един съдия в наказателната колегия на ВКС, считано от 10.05.2019 година.

*С оглед заетият щат, **средномесечната действителна натовареност във военните съдилища за 2019 г., е:***

- по бр. **постъпили** дела - 3,99 бр. (3,69 бр. - 2018 г. и 3,14 бр. - 2017 г.);*
- по бр. дела за **разглеждане** - 4,26 бр. (3,96 бр. - 2018 г. и 3,38 бр. - 2017 г.);*
- по бр. **свършени** дела - 3,99 бр. (3,73 бр. - 2018 г. и 3,14 бр. - 2017 г.).*

Разпределена по видове дела средномесечната действителна натовареност е, както следва:

- по брой **постъпили** дела - 3,99 бр. (НОХД - 0,61 бр., НЧХД - 0,01 бр., АНД - 0,26 бр., ЧНД - 0,92 бр. и 2,20 бр. Разпити);
- по брой дела за **разглеждане** - 4,26 бр. (НОХД - 0,76 бр., НЧХД - 0,03 бр., АНД - 0,32 бр., ЧНД - 0,94 бр. и 2,21 бр. Разпити);
- по брой **свършени** дела - 3,99 бр. (НОХД - 0,57 бр., НЧХД - 0,02 бр., АНД - 0,29 бр., ЧНД - 0,93 бр. и 2,18 бр. Разпити).

От изложените данни за щатната численост на съдиите, броят и вида на постъпилите, разгледаните и решени дела в системата на военните съдилища през 2019 г., могат да се обобщят следните изводи:

- 1. И през този отчетен период се запазва тенденцията от последните години за намаляване броят на делата, образувани в системата на военните съдилища. През 2019 г. са образувани **591** бр. дела, което е със **7%** по-малко в сравнение с 2018 г. и с **1,5%** по-малко спрямо 2017 година. Спрямо 2016 г. новообразуваните дела са намалели с **26%**, а спрямо 2015 г. са с **31%** по-малко.*
- 2. Над **74%** от постъпилите дела са с относително ниска правна и фактическа сложност - частни наказателни дела, като **52%** от тях са „Разпити пред съдия”.*
- 3. Малък е дялът на дела с висока правна и фактическа сложност – наказателни дела от общ характер – **18%**.*
- 4. Средногодишно, за един магистрат, **броят на постановените присъди е 3 броя**.*
- 5. Малкият брой постъпления в системата на военните съдилища определя ниска натовареност на съдиите – по 4 дела на месец на 1 (един) съдия (НОХД – 0.67 бр., НЧХД – 0,02 бр., АНД – 0,28 бр., ЧНД – 0,83 бр. и 1,95 бр. Разпити), която сравнена с натовареността на наказателните съдии от окръжните съдилища се явява 2 пъти по-ниска, а спрямо колегите им в районните съдилища разликата е драстична (от 2,5 до 8 пъти).*

III. ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА

• СТРУКТУРА И ДИНАМИКА НА ВИДОВЕТЕ ДЕЛА, ПОСТЪПИЛИ И РАЗГЛЕДАНИ В ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА

За периода 2017 - 2019 г. в системата на окръжните съдилища няма ясно оформени тенденции в постъпленията на дела.

Обобщената информация за дейността на окръжните съдилища за 2019 г. сочи следното:

Постъпили са **86 512** бр. дела, с **2%** повече спрямо 2018 г., но в сравнение с 2017 г. те са намалели с **4%**. Общият брой дела за разглеждане, включващ нерешените дела от предходната година и новопостъпилите дела е **110 221бр.**, което е с **2,5%** повече спрямо предходната 2018 г. и с **3%** по-малко спрямо 2017 г. Свършените дела през годината са **84 649 бр. (77%)**, като **78%** от тях са решени в срок от 3 месеца. Със съдебен акт по същество са решени **71 331 бр.** или **84%** от делата, прекратените дела са **16%** или **13 318 броя**. Останали нерешени в края на годината са **25 572 бр.** дела или **23%** от делата за разглеждане.

По обективни причини повече от половината дела, образувани в окръжните съдилища, са концентрирани в Софийски градски съд (СГС) - 26 165 бр. (30%), Специализирания наказателен съд (СНС) – 8 141 бр. (9%), ОС – Пловдив - 6 568 бр. (8%) и ОС – Варна - 6 131 бр. (7%).

Разпределени по видове, делата в окръжните съдилища за 2019 г. са:

- **75 660 бр. (69%) граждански и търговски дела** и
- **34 561 бр. (31%) наказателни дела.**

Обобщената информацията за образуваните, разгледаните и решените **граждански и търговски дела** за 2019 г. е следната:

Новопостъпили са **54 508бр.** дела, а висящите от предходен период дела са били 21 251 броя. Общият брой дела за разглеждане, включващ висящите дела и новопостъпилите е **75 660 бр.** Броят им се е увеличил с **5%** спрямо **2018 г.**, а спрямо **2017 г.** те са намалели с **2%**. Увеличението касае предимно въззивните дела. От първоинстанционните дела увеличение има в търговските дела. Решени са **52 506 бр.** дела, като **69%** от тях са решени в 3-месечен срок. Със съдебен акт по същество са приключени **42 305 бр.** дела (**81%**) и 10 201 бр. са прекратени. Нерешени в края на годината са **31%** от делата или 23 154броя. Обжалвани и протестирани дела са **11 796 бр.** или **22%.**

Дяловото разпределение на видовете граждански и търговски дела за разглеждане в окръжните съдилища за 2019 г. е, както следва:

Най-голям дял заемат „Въззивните граждански дела“ - **37%** или 28 260 броя. Следват „Първоинстанционните граждански дела“ с **20%** или 14 877 бр., „Търговските и фирмени дела“ с **20%** или 15 665 бр., „Въззивните

частни производства“ - **19%** или 14 615 бр. и с най-малък дял са „Частните граждански дела“ - **3%** или 2 243 броя.

Съществени за анализа на натовареността на съдиите в окръжните съдилища са данните за броя и вида на първоинстанционните граждански, търговски и фирмени дела, които се отличават с по-висока правна и фактическа сложност. През отчетната 2019 г. броят им е 32 785бр. или 43% от общо гражданските дела в окръжните съдилища. През този период, както вече бе споменато, ръст има в търговските дела - с **4%** спрямо 2018 г. и с **3%** спрямо 2017 година. Гражданските дела са на нивата от миналата година, а фирмените дела са се увеличили с **114 броя**. Най-голям брой са „Исковете за права или правоотношения, породени или отнасящи се до търговска сделка“ - 9 609 бр. (**29%**), „Облигационните искове“ - 7 001 бр. (**21%**), „Исковете по СК и ЗЛС“ - 2 946 бр. (**9%**), „Обезпечения“ - 2 204 бр. (**7%**) и т.н.¹

По отношение на наказателните дела, данните за 2019 г. са следните: Образувани са **32 004 бр.** дела. Висящите от предходен период дела са били 2 557 броя. Общият брой дела за разглеждане в окръжните съдилища е **34 561 броя**. Той е намалял с **2%** спрямо 2018 г.и с **4%** спрямо 2017 година. Приключени през годината са **32 143 бр.**, като 92% от тях са решени в срок от 3 месеца. Със съдебен акт по същество са решени **29 026 бр. (90%**от общо свършените дела) и **3 117 бр.** са прекратени дела. Останалите неприключени в края на периода са **2 418 бр.**дела.

Разпределени по характер наказателните дела, разглеждани в окръжните съдилища са:

- „Наказателни дела от общ характер“ (НОХД) - 3626 бр. (**10%**);
- „Частни наказателни дела I инстанция“ - 19 714бр. (**57%**);
- „Разпити пред съдия“ - 1 875 бр. (**5%**);
- „Въззивни наказателни дела“ - 4 653 бр. (**13%**);
- „Частни наказателни дела II инстанция“ - 4 583 бр. (**13%**);
- „Административно-наказателен характер дела (АНХД) - 110 броя.

Наказателните дела, които се отличават с висока фактическа и правна сложност, са делата от общ характер (НОХД).

През последните три години те заемат **10%** дял от наказателните дела в окръжните съдилища. През 2019 г. са разгледани 3 626 бр. дела. Приключени са 2 684 бр. или 74% от делата за разглеждане. Решени с присъда са 1098 бр. (41%), със споразумение - 1 246 бр. (46%) и 340 бр. са прекратени дела.

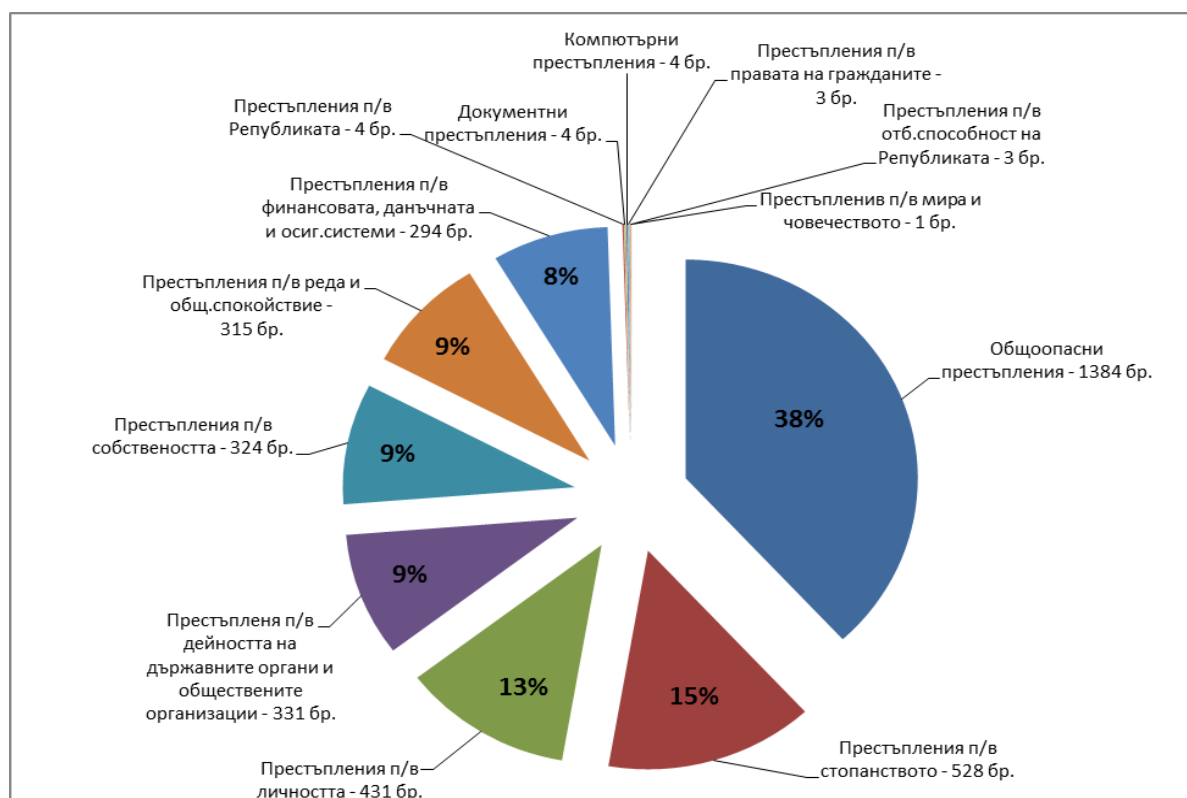
Предадени на съд са 3 349 бр. лица, от които 2 758 бр. са осъдени, оправдани са 224 лица, а за 367 лица делото е прекратено.

¹ Подробни данни за образуваните, разгледаните и приключени видове първоинстанционните граждански, търговски и фирмени дела в окръжните съдилища са показани в *Приложение № 2* към анализа.

От разгледаните през 2019 г. от окръжните съдилища (вкл. СГС и СНС) **3 626 бр.** наказателни дела от общ характер разпределението по видове престъпна дейност е, както следва:

- „Общопасни престъпления“ - 1 384 броя;
- „Престъпления против стопанството“ - 528 броя ;
- „Престъпления против личността“ - 431 броя;
- „Престъпления против дейността на държавните органи и органи на обществените организации“ - 331 броя;
- „Престъпления против собствеността“ - 324 броя;
- „Престъпления против реда и общественото спокойствие“ - 315 броя;
- „Престъпления против финансовата и осигурителната системи“ - 294 броя;
- „Престъпления против републиката“ - 4 броя;
- „Документни престъпления“ - 4 броя;
- „Компютърни престъпления“ - 4 броя;
- „Престъпления против правата на гражданите“ - 3 броя;
- „Престъпления против отбранителната способност на Републиката“ - 3 броя;
- „Престъпления против мира и човечеството“ - 1 брой в ОС – Пазарджик.

Графично дяловото разпределение на разгледаните наказателни дела от общ характер по видове престъпления в окръжните съдилища за 2019 г. може да бъде представено по следния начин:

Графика № 9: Дялово разпределение на НОХД по видове престъпления в окръжните съдилища през 2019 г.

В заключение, от анализа на структурата и динамиката на видовете дела, разглеждани в окръжните съдилища за 2019 г. могат да се обобщят следните изводи:

През последните три години в окръжните съдилища не може да се отчете трайна посока на намаляване или на нарастване в постъпленията на дела – през 2019 г. спрямо 2018 г. броят им се е увеличил с 2%, но спрямо 2017 г. те са намалели с 4%.

По видове дела увеличение има във въззивните граждански дела (10% към 2018 г. и 13% към 2017 г.) и в първоинстанционните търговски дела (4% към 2018 г. и 3% към 2017 г.).

По отношение на наказателните дела продължава тенденцията от предходния отчетен период броят им да намалява - с 2% спрямо 2018 г. и с 4% спрямо 2017 година.

• *НАТОВАРЕНОСТ НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА*

➤ *Натовареност по щат*

Утвърдената щатна численост за съдии в окръжните съдилища към 31.12.2019 г. е 766 щатни длъжности, от които 88 бр. са младши съдии.

С решение на Пленума на ВСС по Протокол № 19/25.07.2019 г. е оптимизирана щатната численост в органите на съдебната власт, като са съкратени 6 св. щ. бр. за длъжността „съдия“ от окръжните съдилища (ОС – В.Търново - 1 бр., ОС – Ловеч - 1 бр., ОС – Шумен - 1 бр., ОС – Смолян - 1 бр. и ОС – Враца - 2 бр.) и същите са разкрити в административните съдилища. Критерият, именно в тези съдилища да бъдат съкратени бройки, е бил това да са свободни длъжности и органът на съдебна власт да бъде с по-ниска натовареност от средната за нивото.

През 2019 г. в окръжните съдилища са постъпили **86 512 бр.** дела. Общият брой дела за разглеждане (висящи и постъпили) е **110 221** броя. Свършените дела през годината са **84 649** броя. Разпределени на **766** съдии, натовареността по щат, изразена в брой месечно на 1 (един) съдия, е:

- бр. **постъпили** дела - 9,41 броя;
- бр. дела **за разглеждане** - 11,99 броя;
- бр. **свършени** дела - 9,21 броя.

С оглед много високата натовареност на съдиите в СГС и предвид специалната подсъдност на Специализирания наказателен съд получената средна стойност за нивото е значително повлияна от техните данни и тя не е характерна нито за тях, нито за който и да е друг окръжен съд. Ето защо, при определяне на средната стойност за окръжно ниво, данните на СГС и СНС ще бъдат изключени.

Изчислена средната натовареност по щат изразена в брой дела месечно на 1 (един) съдия е ²:

- бр. **постъпили** дела - 7,73 броя;
- бр. дела **за разглеждане** - 9,06 броя;
- бр. **свършени** дела - 7,52 броя.

1. Натовареност по щат в окръжните съдилища по постъпили дела

През 2019 г. средната натовареност по щат по постъпили дела за окръжните съдилища е 7,73 броя.

За същия период, с оглед заетия щат, както и наличието на командировани съдии, средната действителната натовареност по брой постъпили дела в окръжните съдилища е 9,08 бр. дела месечно на 1 (един) съдия.

Преглед на постъпленията в окръжните съдилища през годината показва, че по-големи постъпления има в съдилищата в големите окръжни центрове.

С висока натовареност по щат **по брой постъпили дела** са: СНС - 29,50 бр. (0,80 бр. - НОХД, 26,79 бр. - ЧНД и 1,91 бр. - Разпити), Софийски градски съд - 12,11 бр. (6,35 бр. - искиви производства, 3,26 бр. - ЧГД и 2,50 бр. наказателни дела) и ОС – Стара Загора - 10,18 бр. (4,37 бр. - искиви производства, 1,79 бр. - ЧГД и 4,01 бр. наказателни дела).

С най-ниска натовареност съответно са: ОС – Смолян - 5,78 бр. (3,24 бр. - искиви производства, 1,32 бр. - ЧГД и 1,22 бр. наказателни дела), ОС – Кърджали - 5,38 бр. (2,78 бр. - искиви производства, 0,48 бр. - ЧГД и 2,11 бр. наказателни дела) и ОС – Търговище - 4,49 бр. (2,24 бр. - искиви производства, 0,74 бр. - ЧГД и 1,52 бр. наказателни дела).

В останалите окръжни съдилища натовареността на съдиите е около средната за нивото (между 6 и 8 дела).

2. Натовареност по щат в окръжните съдилища към дела за разглеждане

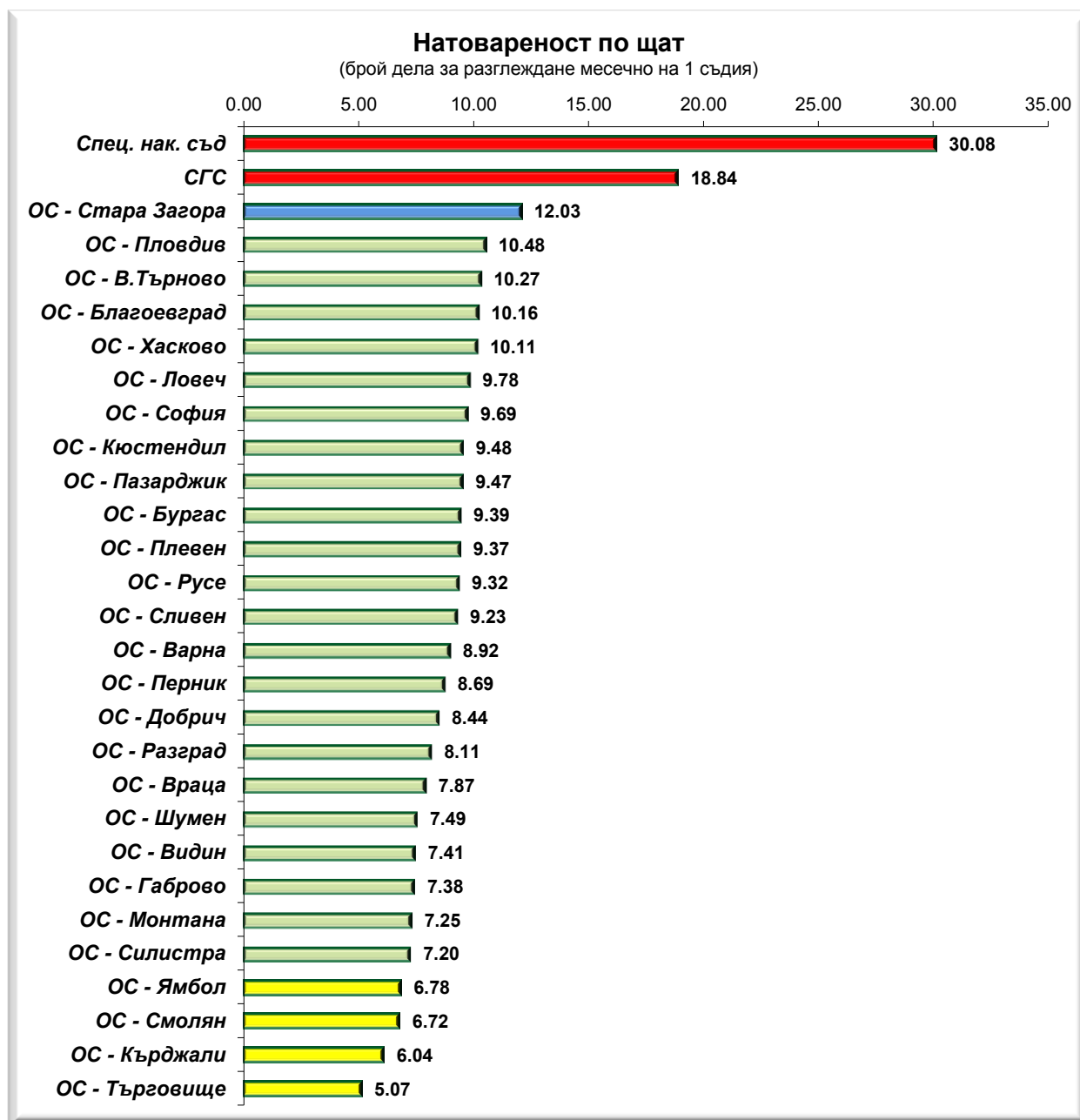
През 2019 г. средната натовареност по щат към дела за разглеждане за окръжните съдилища е 9,06 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. Въз основа на нея условно в окръжните съдилища се очертават **три**

² Без данните на СГС и СНС.

степени на натовареност - с ниска натовареност - под 7 дела месечно, със **средна натовареност** - от 7 до 11 дела и с **висока натовареност** - над 11 дела.

За същия период средномесечната действителна натовареност в окръжните съдилища е 10,65 бр. дела.

Графика № 10 илюстрира натовареността на окръжните съдилища за 2019 г.

Графика №10: Натовареност по щат в окръжните съдилища за 2019 г.

Видно от графиката, спрямо възприетия по-горе критерий, с висока натовареност (над 11 дела на месец на един съдия) са съдиите от **СНС - 30,08 бр.** дела за разглеждане, като са свършили - **29,45 бр.** Структурата и вида на делата разгледани в СНС е следната: 375 бр. (5%) - НОХД и 7 927 бр. (95%) -

ЧНД (в.т.ч Разпити - 527 бр., 3406 бр. - дела по ЗСРС) т.е високата натовареност е формирана от дела с по-ниска правна и фактическа сложност. През 2019 г. с висока натовареност са съдиите от СГС - **18,84 бр.** дела за разглеждане, като са свършили - **11,90 бр.** и ОС – Стара Загора - **12,03 бр.** дела за разглеждане, от тях приключени са **10,13 броя.**

Съдилищата с 10 бр. дела на месец на 1 (един) съдия са: ОС – Пловдив - 10,48 бр. дела за разглеждане, като са приключени - 8,62 бр., ОС – В.Търново - 10,27 бр. дела за разглеждане, свършени - 7,98 бр., ОС – Благоевград - 10,16 бр. дела за разглеждане, свършени - 8,05 бр. и ОС – Хасково - 10,11 бр. дела за разглеждане, свършени - 8,66 броя.

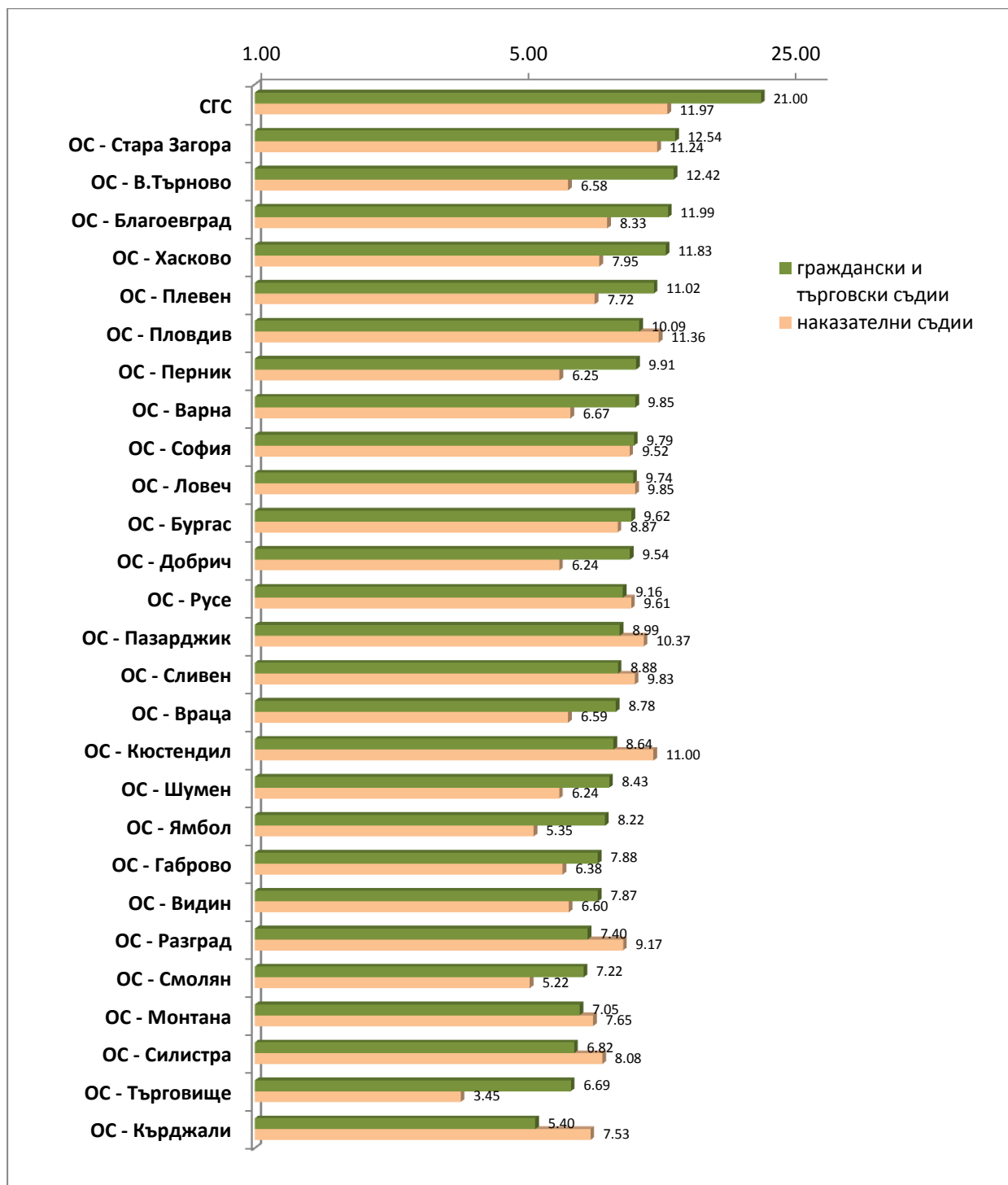
С ниска натовареност (под 7 дела на месец на един съдия) са четири от окръжните съдилища: ОС – Ямбол - 6,78 бр. дела за разглеждане, свършени - 5,77 бр.; ОС – Смолян - 6,72 бр., свършени - 5,78 бр.; ОС – Кърджали - 6,04 бр., свършени - 4,96 бр. и ОС – Търговище - 5,07 бр. дела за разглеждане, от които свършени - 4,43 броя.

Останалите 22 окръжни съдилища (**76%**) са със средна натовареност между 7 и 11 дела на месец.

Изследвайки натовареността на съдиите в окръжните съдилища, от значение се явява фактът, че в тях има обособени отделения по специализация – гражданско и наказателно, т.е при определяне на натовареността на съда следва да се съобразяват и данните в натовареността по отделения.

Изчислена, средната натовареност в окръжните съдилища по отделения за 2019 г. (без данните на СГС и СНС), е следната: за гражданските и търговски съдии е **9,55 бр.** дела месечно на 1 (един) съдия и **8,20 бр.** дела месечно за наказателните съдии. В най-високо натоварения **Софийски градски съд** натовареността на гражданските и търговски съдии е **21,00 бр.** дела или над два пъти по-вече от средното за нивото, а на наказателните съдии - 11,97 бр. дела или 1,5 пъти над средното за нивото.

На **Графика № 11** е отразена натовареността на съдиите в отделенията на окръжните съдилища.

Графика №11: Натовареност по щат в окръжните съдилища спрямо броя дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия по отделения – граждански и наказателни.

Видно от графиката, натовареността на гражданските и търговски съдии в гражданските отделения на СГС, ОС – Велико Търново, ОС – Благоевград, ОС – Хасково, ОС – Плевен, ОС – Перник и ОС - Варна е много по-висока от средната за нивото, докато техните колеги в наказателните отделения са около и по-ниска от средната.

В окръжните съдилища в градовете Сливен, Разград, Кърджали и Кюстендил тенденцията е обратна – натовареността на наказателните съдии е по-висока от тази на колегите им в гражданските отделения. В останалите

окръжни съдилища няма голяма диспропорция в натовареността на съдиите в отделенията.

Въпросът за неравномерната натовареност вътре в съдилищата е от компетентността на Общото събрание на съдиите в тях.

За поредна година натовареността на съдиите в Софийски градски съд е много висока спрямо колегите им от останалите окръжни съдилища.

През 2019 г. в съда са постъпили 26 165 бр. дела (30% от общите постъпления в съдилищата). Общият брой делата за разглеждане в съда са **40 697 бр.**, разпределени по видове, както следва: **граждански и търговски дела - 34 521 бр. (85%)** и **наказателни дела - 6 176 броя**. Общо делата за разглеждане са се увеличили с 18 бр. спрямо 2018 г., но са намалели с 4 273 бр. или 10% спрямо 2017 година.

Движението по видове дела е, както следва: гражданските и търговски дела са се увеличили спрямо 2018 г. с **2%**, но спрямо предходните три години те намаляват, като спрямо 2017 г. те са намалели с **9%**, а спрямо 2016 г. и 2015 г. намалението е с **16%**. Увеличението спрямо 2018 г. касае въззивните граждански и въззивните частни граждански дела.

Броят на наказателните дела за последните 5 години намалява както следва: с **10%** спрямо 2018 г., с **12%** спрямо 2017 г., с **9%** спрямо 2016 г. и с **2%** спрямо 2015 година.

Щатната численост на съдиите в съда към 31.12.2019 г. е 180 бр. (170 бр. за 2018 г., 164 бр. за 2017 г. и 2016 г., през 2015 г. те са били 161 бр.), от които 137 щ.бр. граждански и търговски съдии и 43 щ.бр. за наказателни съдии. Общата натовареност на съда за 2019 г. е **18,84** бр. дела месечно на 1 (един) съдия, при **19,94** бр. за 2018 г. и **22,85** бр. за 2017 година.

Поради високата натовареност на СГС, който е и най-големият съд на окръжно ниво, и необходимостта от предприемане на мерки за нейното преодоляване, по инициатива на председателя на съда, с решение по протокол № 2/22.01.2019 г. на СК на ВСС са преназначени по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ шестима магистрати от по-нисконатоварени окръжни съдилища. Освен това, с решение по Протокол № 2/24.01.2019 г. на Пленума на ВСС са разпределени четири нови длъжности за младши съдия. Така щатната численост на СГС е нараснала с посочените 10 бройки.

На следващо място следва да се има предвид и ефектът от приетите промени в правилата за местна подсъдност в чл. 115, ал. 2 ГПК (*обн. ДВ, бр. 65/2018 г.*), който се съизмерява с намаляване на първоинстанционните дела в ГО на СГС между 35 - 40% в сравнение с предходния период.

Като цяло, в резултат на предприетите мерки от ВСС за справяне с проблема с високата натовареност на съдиите в СГС, намаляването на натовареността е със 6% спрямо 2018 г. и с 18% спрямо 2017 г., но въпреки това тя продължава да бъде повече от 2 пъти над средната за нивото - 18,84 бр. при средна 9,06 броя.

Въпреки, че общата натовареност на СГС е намаляла, съществен проблем пред съда е високата натовареност на гражданските и търговски съдии, сравнена с колегите им от другите съдилища. Така например, гражданските и търговски съдии в СГС са с натовареност 21,00 бр. дела месечно на 1 (един) съдия при 9,55 бр. средна за нивото или 2 пъти по-висока от средната и 4 пъти по-висока от най-ниско натоварения окръжен съд. През годината един съдия от гражданско и търговско отделение е имал постъпления от 12,63 бр. дела, като е приключил 12,34 броя. Постановените решения месечно по чл. 235 от ГПК по дела, по които е проведено открито съдебно заседание, са 3 252 бр. или 1,98 бр. на 1 (един) съдия при средна за нивото 1,45 бр. за първоинстанционни дела и 2,17 бр. решения при средна за нивото 2,25 бр. по въззивни дела.

При наказателните съдии разликата е по-малка - 11,97 бр. дела е за съдиите от СГС при средна - 8,20 бр. дела за останалите окръжни съдилища.

Статистическите данни за дейността и натовареността на съдиите в окръжните съдилища през 2019 г. сочат, че с най-висока натовареност по щат са съдиите от Специализирания наказателен съд (СНС) - 30,08 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия.

При сравнение на натовареността им с останалите окръжни съдилища следва да се има в предвид, че в съда се разглеждат само първоинстанционни наказателни дела от общ характер (НОХД) и частни наказателни дела (ЧНД). Разпределена по видове, натовареността месечно на 1 (един) съдия от СНС е 1,36 бр. - НОХД, 26,81 бр. - ЧНД и 1,91 бр. - Разпити. **Делата за разглеждане в СНС през 2019 г. са 8 302 бр., от които 375 бр. (5%) - НОХД и 7 927 бр. (95%) - ЧНД (в.т.ч Разпити - 527 бр.).**

Средно за окръжните съдилища делът на наказателните дела от общ характер е 10%, а на ЧНД - 62%. Щатната численост на съдиите в съда за 2019 г. е 23 щ. бр., увеличена спрямо 2018 г. с 2 щ.бр., а спрямо 2017 г. с 4 щ. бройки. По искане на председателя на съда, с оглед високата натовареност на съда през 2018 г., с решение по протокол № 2/22.01.2019 г. на СК на ВСС са преназначени по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ двама магистрати от по-ниско натоварени окръжни съдилища. Броят на делата през 2019 г. се е увеличил спрямо 2018 г. с 4%, а спрямо 2017 г. със 17%. През 2019 г. в съда са разгледани 375 бр. наказателни дела от общ характер - с 6% повече спрямо 2018 г. и с 14% спрямо 2017 година.

Средната натовареност на 1 (един) съдия от Специализирания наказателен съд по брой НОХД дела е 1,36 бр. месечно при средна за окръжно ниво 1,02 бр. дела. Броят на свършените дела през 2019 г. е 8 129 бр., от които решени с акт по същество (вкл. споразуменията) са 8 079 бр. и 50 бр. са прекратени. Броят на решените дела с акт по същество общо за

всички съдии от СНС за 2019 г. е 8 079 бр., разпределени по характер, както следва³:

- **НОХД** - 159 броя, от които:
 - решенията с присъда - 57 броя (27% от общо свършените при средно за ОС - 41%);
 - общо приключили със споразумение 102 броя (49% от общо свършените при средно за нивото 47%).

- **ЧНД** - 7 920 броя, от които:
 - разпити на свидетели или обвиняеми пред съдия - 527 броя;
 - мерки по чл.64 НПК - 111 броя;
 - мерки по чл. 65 НПК - 354 броя;
 - кумулации - 23 броя;
 - реабилитации - 6 броя;
 - **дела по ЗСРС - 3406 броя;**
 - други дела в закрито съдебно заседание от досъдебно производство - 3 493 броя, от които:
 - 3 147 броя по чл. 161, чл. 164 и чл. 165 НПК;
 - 4 броя по чл. 368 НПК;
 - 78 броя по чл. 61, ал. 3 НПК;
 - 13 броя по чл. 243 НПК;
 - 42 броя по чл. 68 НПК;
 - 60 броя по чл. 68 ЗМВР;
 - 48 броя по чл. 72 НПК;
 - 25 броя по чл. 69 НПК;
 - 76 броя други дела.

През отчетната 2019 г. с висока натовареност над 11 дела месечно на 1 (един) съдия е **ОС – Стара Загора** - 12,03 бр. В ОС – Стара Загора броят на делата за разглеждане през 2019 г. е 3 320 бр., със **7%** повече спрямо 2018 година. Разпределени по видове те са: **2 106 бр. (63%) граждански и търговски дела** и **1 214 бр. (37%) наказателни дела**.

Броят на гражданските и търговски дела се е увеличил спрямо 2018 г. с **11%**, а спрямо 2017 г. с **8%**, като това е най-видимо при въззивните частни граждански дела - **58%** повече спрямо 2018 г. и **35%** повече спрямо 2017 година.

За тригодишен период увеличение има и в търговските дела - с **13%** спрямо 2018 г. и с **27%** спрямо 2017 година. При наказателните дела има увеличение със **7%** спрямо 2018 г., дължащо се на по-големия брой образувани въззивни частни наказателни дела - **12%** по-вече спрямо 2018 година.

³ Данните са от отчетния доклад на СНС за 2019 г.

Щатната численост на съдиите е 23 бр., от които 14 бр. са граждански и търговски съдии и 9 бр. са наказателни съдии.

Общата натовареност на съда е **12,03 бр.** месечно на съдия или с 34% по-висока спрямо средната за нивото. Дяловото разпределение на видовете граждански дела за разглеждане през 2019 г. е: „Въззивни граждански дела“ - **38%**, „Търговски и фирмени дела“ - **29%**, „Въззивни частни граждански дела“ - **23%** и **10%** „Първоинстанционни граждански дела“.

Натовареността на гражданските и търговски съдии е **12,54 бр.** дела при средна за нивото **9,55 бр.** дела.

Дяловото разпределение на наказателните дела, разгледани в ОС – Стара Загора през 2019 г. са: НОХД - **11%**, ЧНД I (вкл. Разпити) - **60%**, Въззивни наказателни дела - **12%** и Въззивни частни наказателни дела - **16%**.

Натовареността на наказателните съдии е **11,24 бр.** при средна за нивото **8,20 броя**. Средно един наказателен съдия е разглеждал по **1,23 бр.** наказателно дело от общ характер при **1,02 бр.** средно за нивото.

В заключение анализът на натовареността на окръжните съдилища през последните пет години сочи, че едни и същи окръжни съдилища са високо натоварени и това са СГС, СНС, ОС – Стара Загора, ОС – Пловдив, ОС – Благоевград и ОС – Хасково. Това са съдилищата в големите областни центрове с по-развити социално икономически отношения и включващи в съдебния район повече районни съдилища. Броят на образуваните дела в тези съдилища през тези години е почти непроменен, както и щатната численост на съдиите, с изключение на СГС и СНС.

3. Натовареност по щат в окръжните съдилища към свършени дела

Средната натовареност по щат спрямо броя свършени дела за 2019 г. е 7,52 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, за 2018 г. - 7,14 броя.

Средната действителна натовареност спрямо броя свършени дела за 2019 г. е 8,84 бр. дела месечно на 1 (един) съдия.

С най-много свършени дела месечно на 1 (един) съдия са съдиите от СНС - 29,45 бр., СГС - 11,90 бр., ОС – Стара Загора - 10,13 бр., ОС – Хасково - 8,66 бр., ОС – Пловдив - 8,62 бр. и т.н, а най-малко свършени дела са ОС – Кърджали - 4,96 бр. и ОС – Търговище - 4,43 броя.

Обобщена информация относно **броя на постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК**, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, за 2019 г. в окръжните съдилища е следната:

- За граждански и търговски дела I инстанция

През 2019 г. са постъпили 19 985 бр. дела, разпределени на 496 бр. граждански и търговски съдии, като месечно един съдия е следвало да постановява 3,36 бр. съдебни решения.

За отчетния период са решени 20 191 бр. дела или 3,39 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. Броят на решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание са **8 631 бр.** или **средномесечно 1 (един) съдия е постановил - 1,45 броя.**

Данните по този показател месечно на 1 (един) съдия в най-високо натоварените съдилища са, както следва:

- СГС е постановил общо 5,50 бр. решения, от които 1,98 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

- ОС – Стара Загора - общо 3,12 бр., от които 1,70 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

- ОС – Хасково - общо 2,94 бр., от които 1,48 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

- ОС – Пловдив - общо 2,90 бр., от които 1,19 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела, по които е проведено открито съдебно заседание.

За най-ниско натоварените съдилища данните са, както следва:

- ОС – Кърджали - общо постановени решения - 1,35 бр., от които 0,76 бр. по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

- ОС – Търговище - общо 2,29 бр. - 0,95 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

- За въззивни граждански и търговски дела

През 2019 г. са постъпили 34 523 бр. дела. Те са разпределени на 496 бр. граждански и търговски съдии в окръжните съдилища, като постъпленията на 1 (един) съдия месечно са **5,80 броя.**

Приключени са 32 315 бр. дела или 5,43 бр. дела на 1 (един) съдия. Постановени са **13 399 бр. решения** по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание **или 2,25 бр. средно на 1 (един) съдия.**

В СГС са постъпили 12 487 бр. дела или 7,60 бр. на 1 (един) съдия. Решени са общо 11 248 бр. дела или 6,84 бр. на 1 (един) съдия, от които 3 566 бр. или 2,17 бр. са решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

В ОС – Стара Загора - на 1 (един) съдия са постъпили 6,76 бр. дела, общо решени са 6,70 бр., от тях 3,05 бр. са решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

В ОС – Хасково са постъпили 7,00 бр. дела на 1 (един) съдия, общо решени са 6,80 бр., от тях 2,72 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

В ОС – Пловдив - постъпилите дела на 1 (един) съдия са 4,93 бр., решени са 4,83 бр., от тях 1,89 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

В най-ниско натоварените съдилища данните са, както следва:

- ОС – Кърджали - са постъпили 2,96 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, решени са 2,81 бр. дела, като от тях 1,71 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.

- ОС – Търговище - постъпили са 3,67 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, решени са 3,46 бр., като от тях 2,01 бр. са по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание.⁴

Обобщената информация относно броя на постановените присъди по наказателни дела от общ характер в окръжните съдилища за 2019 г. е:

- За наказателни дела I инстанция

Постановени са общо 1 119 присъди в окръжните съдилища.

Най-много са в СГС - 172 бр., ОС – Пловдив - 101 бр., ОС – Бургас - 71 бр., ОС – Варна - 65 бр. и СНС - 57 бр.

Най-малко присъди са постановени от съдиите в ОС – Перник - 13 бр., ОС – Смолян - 13 бр., ОС – Кърджали - 13 бр. и ОС – Видин - 9 броя.

В табличен вид информацията за натовареността на окръжните съдилища по брой постъпили дела, брой дела за разглеждане, брой свършени дела и брой постановени решения по чл. 235 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание, може да бъде обобщена по следния начин:

⁴ С уточнението, че направените изчисления са на един съдия от гражданско и търговско отделение, а не по състави (първоинстанционни и въззивни).

Натовареност ОБЩА на съдиите в окръжните съдилищата за 2019 г.								
№	СЪДИЛИЩА	Брой съдии по щат към 31.12.2019 г.	Натовареност по щат към 31.12.2019 г.					
			Брой постъпили дела	Брой <u>постъпили</u> дела <u>месежно</u> на 1 съдия	Брой дела за разглеждане	Брой дела за разглеждане <u>месежно</u> на 1 съдия	Брой свършени дела	Брой свършени дела <u>месежно</u> на 1 съдия
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Окръжни съдилища	563	52206	7.73	61222	9.06	50817	7.52
1	ОС - Стара Загора	23	2809	10.18	3320	12.03	2796	10.13
2	ОС - Пловдив	62	6568	8.83	7798	10.48	6415	8.62
3	ОС - В.Търново	19	1970	8.64	2342	10.27	1819	7.98
4	ОС - Благоевград	26	2620	8.40	3171	10.16	2511	8.05
5	ОС - Хасково	18	1914	8.86	2183	10.11	1871	8.66
6	ОС - Ловеч	14	1430	8.51	1643	9.78	1421	8.46
7	ОС - София	22	2043	7.74	2558	9.69	2003	7.59
8	ОС - Кюстендил	14	1320	7.86	1593	9.48	1315	7.83
9	ОС - Пазарджик	20	2002	8.34	2273	9.47	1977	8.24
10	ОС - Бургас	45	4221	7.82	5070	9.39	4057	7.51
11	ОС - Плевен	26	2591	8.30	2924	9.37	2380	7.63
12	ОС - Русе	23	2227	8.07	2571	9.32	2181	7.90
13	ОС - Сливен	16	1492	7.77	1773	9.23	1582	8.24
14	ОС - Варна	68	6131	7.51	7277	8.92	6010	7.37
15	ОС - Перник	15	1382	7.68	1564	8.69	1281	7.12
16	ОС - Добрич	18	1617	7.49	1823	8.44	1534	7.10
17	ОС - Разград	10	849	7.08	973	8.11	860	7.17
18	ОС - Враца	18	1496	6.93	1699	7.87	1454	6.73
19	ОС - Шумен	14	1099	6.54	1258	7.49	1052	6.26
20	ОС - Видин	11	863	6.54	978	7.41	842	6.38
21	ОС - Габрово	12	939	6.52	1062	7.38	889	6.17
22	ОС - Монтана	12	877	6.09	1044	7.25	879	6.10
23	ОС - Силистра	10	725	6.04	864	7.20	738	6.15
24	ОС - Ямбол	12	842	5.85	977	6.78	831	5.77
25	ОС - Смолян	12	833	5.78	968	6.72	833	5.78
26	ОС - Кърджали	10	645	5.38	725	6.04	595	4.96
27	ОС - Търговище	13	701	4.49	791	5.07	691	4.43
28	СГС	180	26165	12.11	40697	18.84	25703	11.90
29	Спец. нак. съд	23	8141	29.50	8302	30.08	8129	29.45

№	СЪДИЛИЩА	Решения и присъди, постановени в открити съдебни заседания за 2019 г.											
		Постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК				Брой постановени присъди				Брой постановени решения по НАХД			
		Брой решения - I инст.	Брой решения - I инст. - месечно на един съдия	Брой решения - Въззивни	Брой решения - Въззивни - месечно на един съдия	Брой присъди - I инст.	Брой присъди - I инст. - месечно на един съдия	Брой присъди и решения - Въззивни	Брой присъди - Въззивни и месечно на един съдия	Брой решения - АНД	Брой решения - АНД - месечно на един съдия	Брой решения - ВАНД	Брой решения - ВАНД - месечно на един съдия
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Окръжни съдилища		8631	1.45	13399	2.25	1119	0.35	3009	0.93	59	0.02	396	0.12
1	СГС	3252	1.98	3566	2.17	172	0.33	718	1.39	4	0.01	82	0.16
2	СНС					57	0.21			0	0.00		
3	ОС - София	178	1.06	306	1.82	34	0.35	126	1.31	0	0.00	0	0.00
4	ОС - Благоевград	199	1.28	375	2.40	43	0.28	162	1.04	1	0.01	25	0.16
5	ОС - Бургас	544	1.46	796	2.14	71	0.42	147	0.88	13	0.08	24	0.14
6	ОС - Варна	696	1.21	1461	2.54	65	0.27	155	0.65	5	0.02	22	0.09
7	ОС - Велико Търново	110	0.76	357	2.48	31	0.37	49	0.58	1	0.01	10	0.12
8	ОС - Видин	78	0.93	90	1.07	9	0.19	62	1.29	0	0.00	3	0.06
9	ОС - Враца	169	1.34	310	2.46	28	0.31	62	0.69	1	0.01	4	0.04
10	ОС - Габрово	99	1.03	206	2.15	28	0.58	55	1.15	1	0.02	12	0.25
11	ОС - Кюстендил	69	0.64	195	1.81	15	0.25	84	1.40	1	0.02	18	0.30
12	ОС - Кърджали	64	0.76	144	1.71	13	0.36	56	1.56	2	0.06	13	0.36
13	ОС - Ловеч	89	0.82	188	1.74	24	0.40	55	0.92	0	0.00	8	0.13
14	ОС - Монтана	112	1.17	172	1.79	26	0.54	50	1.04	3	0.06	2	0.04
15	ОС - Пазарджик	255	1.63	421	2.70	44	0.52	110	1.31	2	0.02	12	0.14
16	ОС - Перник	156	1.30	435	3.63	13	0.22	47	0.78	0	0.00	3	0.05
17	ОС - Плевен	311	1.99	638	4.09	39	0.25	159	1.02	1	0.01	1	0.01
18	ОС - Пловдив	613	1.19	977	1.89	101	0.44	180	0.79	2	0.01	42	0.18
19	ОС - Разград	127	1.76	165	2.29	27	0.56	54	1.13	4	0.08	15	0.31
20	ОС - Русе	186	1.03	384	2.13	37	0.39	106	1.10	1	0.01	15	0.16
21	ОС - Силистра	70	0.83	101	1.20	23	0.64	31	0.86	1	0.03	5	0.14
22	ОС - Сливен	162	1.35	229	1.91	22	0.31	80	1.11	6	0.08	16	0.22
23	ОС - Смолян	105	0.97	161	1.49	13	0.36	25	0.69	1	0.03	17	0.47
24	ОС - Стара Загора	285	1.70	513	3.05	48	0.44	103	0.95	0	0.00	12	0.11
25	ОС - Добрич	168	1.17	262	1.82	14	0.19	33	0.46	3	0.04	6	0.08
26	ОС - Търговище	74	0.95	157	2.01	15	0.19	43	0.55	2	0.03	3	0.04
27	ОС - Хасково	178	1.48	326	2.72	45	0.47	98	1.02	0	0.00	17	0.18
28	ОС - Шумен	143	1.49	229	2.39	22	0.31	43	0.60	2	0.03	6	0.08
29	ОС - Ямбол	139	1.93	235	3.26	40	0.56	116	1.61	2	0.03	3	0.04

➤ **Действителна натовареност в окръжните съдилища**

Към 31.12.2019 г. в системата на окръжните съдилища броят на незаетите щатни длъжности са 88 бр., от които 26 бр. за длъжността „младши съдия“.

За отчетната 2019 г. средната действителна натовареност на съдиите в окръжните съдилища е:

- бр. *постъпили* дела - **9,08 броя;**
- бр. дела за *разглеждане* - **10,65 броя;**
- бр. *свършени* дела - **8,84 броя.**

Таблично информацията за щатната численост и действителната натовареност по окръжни съдилища може да бъде обобщена по следния начин:

№	Съдилища	Щатна численост към 31.12.2019 г.	Заета щатна численост към 31.12.2019 г.	Незаета щатна численост към 31.12.2019 г.	Действителна натовареност		
					Брой <u>постъпили</u> дела месечно на 1 съдия	Брой <u>дела за разглеждане</u> месечно на 1 съдия	Брой <u>свършени</u> дела месечно на 1 съдия
	Окръжни съдилища	766	678	88	9.08	10.65	8.84
1	ОС – София	22	17	5	10.32	12.92	10.12
2	ОС - Стара Загора	23	23	0	10.87	12.84	10.82
3	ОС – Пловдив	62	57	5	10.63	12.62	10.38
4	ОС – Перник	15	13	2	10.63	12.03	9.85
5	ОС – Хасково	18	16	2	10.36	11.81	10.12
6	ОС – Бургас	45	41	4	9.76	11.72	9.38
7	ОС – Сливен	16	15	1	9.63	11.44	10.21
8	ОС - Велико Търново	19	16	3	9.52	11.31	8.79
9	ОС – Кюстендил	14	12	2	9.23	11.14	9.20
10	ОС – Варна	68	63	5	9.25	10.98	9.07
11	ОС – Добрич	18	16	2	9.63	10.85	9.13
12	ОС – Благоевград	26	24	2	8.96	10.84	8.58
13	ОС – Русе	23	19	4	9.16	10.58	8.98
14	ОС – Габрово	12	12	0	9.12	10.31	8.63
15	ОС – Пазарджик	20	19	1	8.85	10.05	8.74
16	ОС – Плевен	26	25	1	8.90	10.05	8.18
17	ОС – Ловеч	14	14	0	8.50	9.76	8.44
18	ОС – Разград	10	9	1	7.86	9.01	7.96
19	ОС – Монтана	12	10	2	7.37	8.77	7.39
20	ОС – Враца	18	14	4	7.61	8.65	7.40
21	ОС – Силистра	10	9	1	7.11	8.47	7.24
22	ОС – Видин	11	10	1	7.19	8.15	7.02
23	ОС – Смолян	12	12	0	6.98	8.11	6.98
24	ОС – Ямбол	12	12	0	6.90	8.01	6.81
25	ОС – Шумен	14	14	0	6.66	7.62	6.38
26	ОС – Търговище	13	11	2	6.37	7.19	6.28
27	ОС – Кърджали	10	8	2	6.26	7.04	5.78
28	СГС	180	148	32	16.75	26.05	16.46
29	СНС	23	19	4	33.36	34.02	33.32

Видно от таблицата, при по-висок незает щат, по-висока е и действителната (реална) натовареност в съдилищата. Например ОС – София при зает щат е със средна натовареност - 9,68 бр. месечно на 1 (един) съдия.

Поради факта, че в съда има 5 незаети щата за съдии, действителната натовареност е висока - 12,92 бр. дела за разглеждане или е трети по натовареност след СГС и СНС. Подобна е констатацията за ОС – Перник, ОС – Бургас, ОС – Сливен, ОС – Кюстендил и ОС – В.Търново, които са съдилища **със средна натовареност по щат**, но поради това, че щатът им не е зает, реално те са с висока натовареност. Посочените примери ясно илюстрират необходимостта от по-гъвкав механизъм за провеждане на успешни конкурсни процедури и заемане на обявените свободни места.

През 2019 г., с оглед високата натовареност на съдиите в СГС, бяха разкрити нови 10 щатни бройки, което доведе до намаляване на натовареността по щат, но при наличието на 32 бр. незает щат този ефект реално не се усеща. Въпреки високата натовареност, съдиите от този съд успяват да решат толкова дела, колкото постъпват - за 2019 г. са постъпили месечно на 1 (един) съдия 16,75 бр. дела, решени са 16,45 броя.

От изложените данни за натовареността по щат в окръжните съдилища за 2019 г. могат да се направят следните изводи:

- 1. От общо 29 съдилища, 22 броя или 76% от окръжните съдилища са със средна натовареност – между 7 и 10 дела месечно на 1 (един) съдия.*
- 2. През 2019 г. три от съдилищата – Софийски градски съд, Специализираният наказателен съд и ОС – Стара Загора са с висока натовареност. Запазва се тенденцията за ниска натовареност в едни и същи окръжни съдилища – ОС – Търговище, ОС – Кърджали и ОС – Смолян.*

IV. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА

• СТРУКТУРА НА ВИДОВЕТЕ ДЕЛА

В районните съдилища през 2019 г. са постъпили общо **442 449** дела. През последните три години се наблюдава спад в постъпленията на делата в районните съдилища. Спрямо 2018 г. делата са намалели с **3%**, а спрямо 2017 г. - със **7 %**. През 2018 г. постъпилите дела са били 454 579 бр., а през 2017 г. съответно 475 134 броя. Спадът в постъпленията на делата се дължи на намаляването на постъпилите за разглеждане в районните съдилища наказателни дела. Спрямо 2018 г. броят им е намалял с 6%. От своя страна, делата с по-голяма фактическа и правна сложност, които водят до увеличаване на фактическата натовареност на съдиите, са се увеличили. Исковите производства от 100 654 бр. за 2018 г. са се увеличили с 1% (102 096 бр.) за 2019 година.

Спрямо 2016 г. и 2015 г., броят на постъпилите дела в районните съдилища е нараснал. През 2016 г. делата, постъпили в районните съдилища са общо 429 029 бр., като тяхното увеличение през 2019 г. спрямо 2016 г. е с **3%**. Постъпилите дела през 2015 г. са 423 175 бр. и увеличението на делата е с **5%**.

Спад в постъпленията на делата за 2019 г. се констатира, както по гражданските, така и по наказателните дела. По-съществено е намаляването при наказателните дела - със 6% спрямо 2018 г., докато при гражданските дела намаляването в постъпленията е несъществено - само с 1%.

При гражданските дела увеличение в постъпленията има както при исковите производства (с 1%), така и при частните граждански дела - с 19%. Съществено е увеличението на исковите производства спрямо 2017 г. - с 25%, като постъпилите искиви производства са били 81 764 броя.

През 2019 г. са постъпили общо 322 616 граждански дела, които представляват 73% от всички. Заповедните производства, които са постъпили в районните съдилища са 55% от гражданските дела (178 360 бр.). Исковите производства представляват 32% (102 096 бр.), а частните граждански дела са 13% (42 160 бр.).

През 2018 г. са постъпили общо 327 111 бр. граждански дела, което е само 1% повече от постъпилите през новата отчетна година. Спрямо 2017 г. постъпленията на гражданските дела са намалели с 6%, като делата са били 342 263 броя. През 2016 г. са постъпили 288 080 бр., а през 2015 г. - 291 809 бр., като увеличението на делата за 2019 г. спрямо двете години е съответно с 12% и с 11%.

Независимо от малкия дял, който заемат, броят на административните дела по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ са намалели с 20% и от 595 бр. през 2018 г. са намалели на 475 броя.

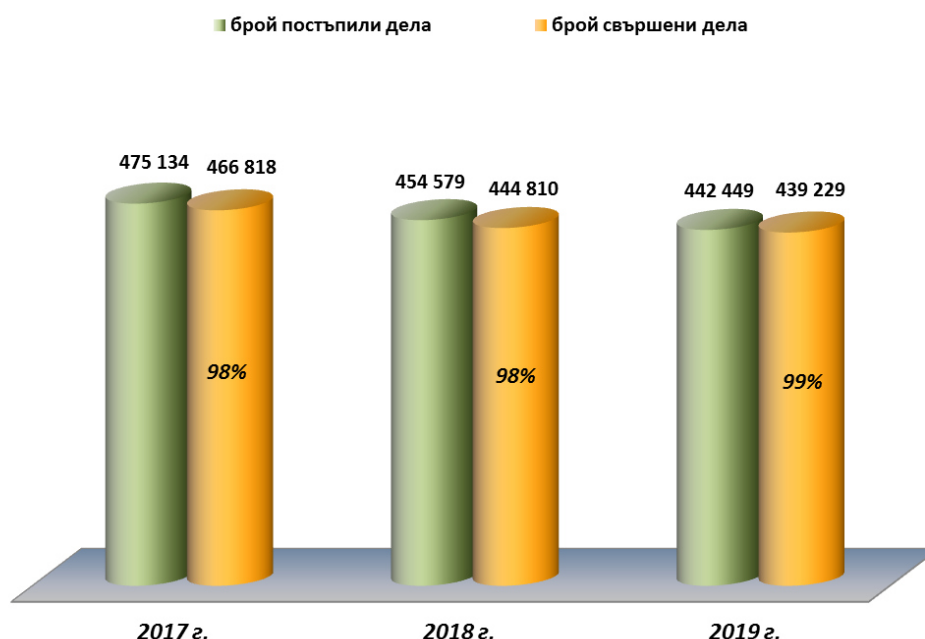
От друга страна, спрямо 2018 г. са се увеличили с 51% постъпленията на производствата по чл. 310 от ГПК. През 2018 г. делата са били 3 847 бр., докато през анализиранията година те са се увеличили на 5 824 бр. При делата отделени в групата „Други граждански дела“ постъплението на дела е намаляло с 25%.

През последните години се запазва тенденцията за намаляване постъпленията на наказателни дела в районните съдилища.

През 2016 г. наказателните дела са били 140 949 бр., през 2017 г. те са намалели на 132 871 бр., през 2018 г. - на 127 468 бр., а през 2019 г. наказателните дела са едва 119 833 бр. Спрямо 2018 г. техният брой е намалял с 6%, а спрямо 2017 г. - с 10%. С изключение на наказателните частен характер дела, които отчитат повишение на постъпленията с 5%, всички останали наказателни дела бележат спад. Намалението в постъпленията на частните наказателни дела е най-голямо – с 9% (без да се вкл. разпитите), които от 56 708 бр. за 2018 г. са намалели на 51 679 бр. за 2019 година.

С останалите несвършени 89 528 дела в районните съдилища **общо делата за разглеждане през 2019 г. са 531 977 бр.**, от които 392 203 бр. (74%) граждански дела и 139 774 бр. (26%) наказателни дела. Спрямо предходната година общо броят на делата за разглеждане остава сравнително непроменен, а именно 534 608 бр. Общо свършените дела са **439 229 бр.** или 83% от делата за разглеждане. Спрямо постъпилите 442 449 дела, решенията са 99%. Със съдебен акт по същество са решени 373 538 бр., а прекратените производства са 65 691 броя.

Спрямо постъпленията на делата, съотношението на решенията дела през трите години изглежда по следния начин:

Графика № 12: Брой свършени дела към общия брой постъпили дела в районните съдилища за периода 2017 - 2019 г.

Тридесет и три са районните съдилища, които са решили повече от делата постъпили през 2019 година.

Процентът на решените дела спрямо постъпилите е най-голям при РС – Ихтиман, а именно при постъпили 2 080 дела, съдиите са решили 2 226 броя от тях (107%).

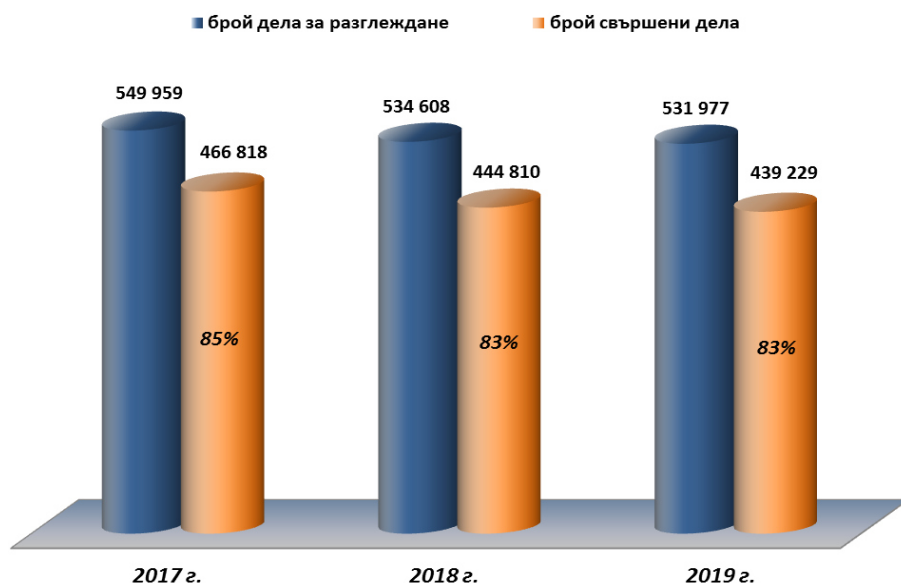
Съдиите от РС – Пирдоп, при постъпили 963 дела, са решили 1 015 дела (105%).

Софийски районен съд през 2019 г. е решил повече от постъпилите дела за разглеждане, а именно при постъпили 96 029 дела, решените в този период са 98 972 дела (103%).

Две са съдилищата, които са решили същият брой дела, колкото са постъпили. Това са РС – Велико Търново и РС – Елена.

През 2019 г. най-малко дела са решени от съдиите в РС – Малко Търново - 77% от постъпилите дела, РС – Сливница, РС – Гоце Делчев и РС – Елхово са с 90% решени дела.

Спрямо 2016 г. и 2017 г., когато свършените дела са били 85% от делата за разглеждане, през 2019г. районните съдилища запазват процента на свършените дела спрямо общия брой дела за разглеждане от 2018 г., а именно **83%** (Графика № 13).

Графика № 13: Брой свършени дела към общия брой дела за разглеждане в районните съдилища за периода 2017 - 2019 г.

От свършените 439 229 дела, в законоустановения срок от 3 месеца, са приключени 363 317 дела (83%). В сравнение с предходните години: през 2018 г. от 444 810 свършени дела в срок до три месеца са приключени 377 059 бр. (85%), а през 2017 г. от 466 818 дела - 401 026 бр. (86%).

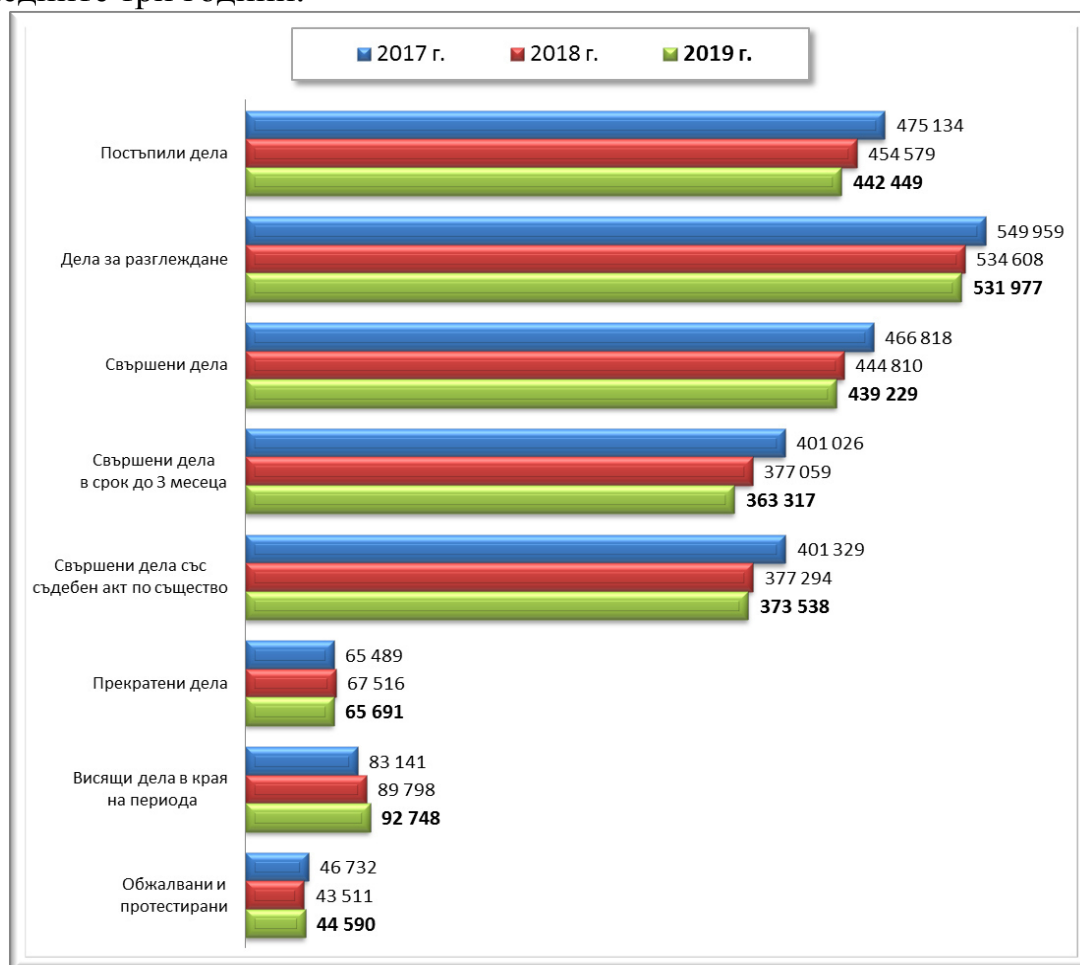
Приключването на делата в инструктивния срок от три месеца по отношение на гражданските и наказателните дела не е равномерно. Свършените гражданските дела в този срок са 84%, а наказателните 80%. Прави впечатление, че независимо от намаляването на делата за разглеждане

и съответно броя свършени дела за същия период, делата решени в срока от 3 месеца намалява. През 2018 г. в срока са свършени 85% граждански дела, а през 2017 г. - 87%. През 2017 - 2018 г. наказателните дела запазват еднакъв процент на приключване в 3-месечния срок - 84%.

Останали за следващия период несвършени дела в края на 2019 г. са **92 748 бр.**, като от тях 72 860 бр. са граждански и 19 888 бр. - наказателни. Спрямо предходните години данните за висящите дела в края на периода са следните: за 2018 г. - 89 798 бр., от които 69 637 бр. граждански и 20 161 бр. наказателни дела; за 2017 г. от 83 141 бр., 65 946 бр. граждански и 17 195 бр. наказателни дела. Несвършените дела през трите години спрямо общия брой дела за разглеждане са съответно: 17% за 2019 и 2018 г., и 15% за 2017 година.

Броят на обжалваните и протестираните дела пред горна инстанция са общо 44 590 бр., като от тях - 24 131 бр. са граждански и 20 459 бр. са наказателни дела. За 2018 г. обжалвани и протестирани са били общо 43 511 дела, от които 21 619 бр. граждански и 21 892 бр. - наказателни. За 2017 година. Техният брой е 46 732 бр. (23 356 бр. граждански и 23 376 бр. наказателни). Делът на обжалваните и протестираните дела спрямо свършените дела и през трите години е един и същ - 17%.

Гореописаното е представено на **Графика № 14**, съдържаща сравнителен отчет за движението на делата за всички районни съдилища през последните три години.

Графика № 14: Движение на делата в районните съдилища за 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

Голяма част от делата, които се разглеждат в районните съдилища са с гражданско правен характер. **Гражданските дела** съставляват **74%** от делата за разглеждане през 2019 г.

Всяка година плавно нараства делът на гражданските дела спрямо общия брой. През 2018г. той е бил 73%, а през 2017 г. - 72%. Броят им през 2019 г. възлиза на **392 203**, през 2018 г. - 388 080 бр. и 398 475 бр. през 2017 година.

И през 2019 г. в районните съдилища най-голям дял от гражданските дела заемат **Заповедните производства - 47%** или **184 182 бр.** от гражданските дела за разглеждане. **Исковите производства** представляват **42%** или **164 704 бр.**, **частните граждански дела** заемат **11%** от всички граждански дела, разглеждани в районните съдилища или **43 317 броя**.

През последните години се забелязва намаляване на броя на образуваните заповедни производства спрямо общия брой граждански дела. През 2018 г. те са представлявали **51%**, докато през 2017 г. - **57%** от гражданските дела. През 2016 г. и 2015 г. делът на заповедните производства спрямо разглежданите граждански дела е **54%**. Разглежданите заповедни производства през 2016 г. са били 181 347 бр., а през 2015 г. - 183 193 бр., като спрямо тези две години заповедните производства са се увеличили незначително - съответно с 2% и 1%.

В повече от половината съдилища заповедните производства през 2019 г. заемат над **50%** от делата за разглеждане, като най-висок е делът в РС – Тополовград (69%), РС – Оряхово (65%), с дял от 64% в РС – Карнобат, РС - Девня и РС – Нова Загора. Най-малко са заповедните производства в РС – Ардино и РС – Крумовград - **28%** от делата за разглеждане.

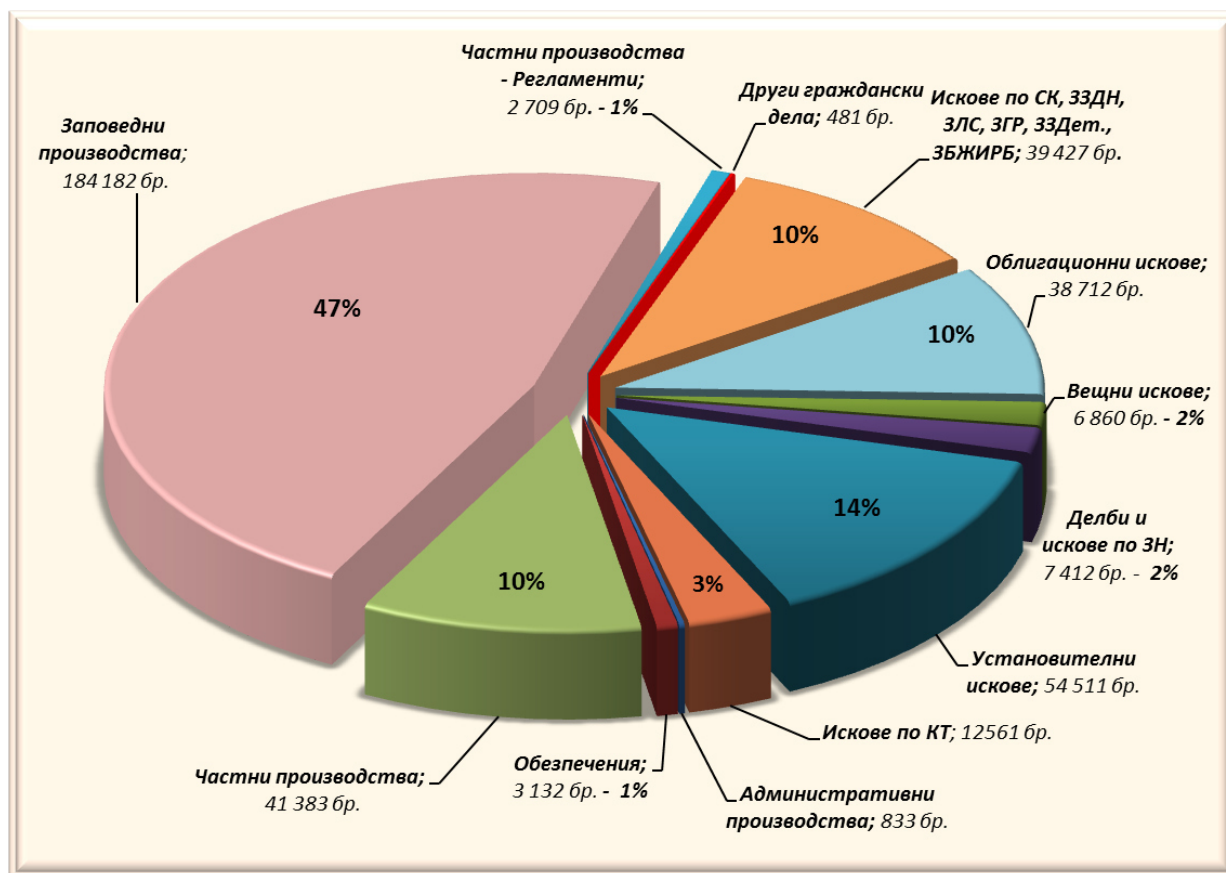
Исковите производства са се увеличили със 7% спрямо предходната година и с 26% спрямо 2017 г., като броят на делата за разглеждане е бил съответно 153 471 бр. за 2018 г. и 130 699 бр. за 2017 година.

Освен броят на делата за разглеждане нараства и техният дял. През 2017 г. те са представлявали 33%, през 2018 г. - 40% и през 2019 г. - 42% от гражданските дела, разглеждани в районните съдилища. Тази тенденция може да се обясни донякъде с факта, че част от заявителите в заповедните производства са предпочели исковият път за защита.

Увеличението на исковите дела на практика повишава натовареността на съдилищата, с оглед несъразмерно по-голямата фактическа и правна сложност на тези дела в сравнение със заповедните дела. В 8 (осем) от районните съдилища исковите дела заемат дял над 50% от общия дял на гражданските дела, като най-много тези дела са в РС – Крумовград - 63%. В Софийски районен съд исковите производства са 55% от гражданските дела за разглеждане.

Частните граждански дела също са се увеличили през текущата година. От 36 601 бр. дела за 2018 г. те са се увеличили на 43 317 бр. или с 18%. През 2017 г. делата за разглеждане са били 42 020 броя.

По данните от обобщените статистически таблици за дейността на районните съдилища за 2019 г., публикувани и на Интернет страницата на Висшия съдебен съвет (*Приложение № 111*) дяловото разпределение на видовете граждански дела за разглеждане е показано на **Графика № 15**.

Графика № 15: Видове граждански дела разглеждани в районните съдилища през 2019 г.

Видно от графиката, след заповедните производства, най-голям дял заемат **установителните искове** - 14%. От 49 071 дела за 2018 г., те са се увеличили през 2019 г. на 54 511 или увеличението е с 11%. Общо постъпилите установителни искове са 29 334 бр., като има голяма част останали несвършени от предходния период, а именно 25 177 бр. Решените дела са 29 733 бр. (55%), като по-голямата част от тях са приключени в рамките от 3 до 6 месеца - 15 574 бр. Прекратените искове са 6 308 броя. На 12 681 бр. искът е уважен изцяло, а на 5 017 бр. искът е отхвърлен. Останали несвършени в края на периода са 24 778 бр., а обжалваните решения са 6 979 броя.

Частните производства заемат трето място по брой дела за разглеждане. Те представляват 10% от делата за разглеждане. През 2019 г. на разглеждане са 41 383 броя. Спрямо предходната година са се увеличили с 18%. През 2018 г. те са били 35 004 бр. Решени са 40 077 дела (97%), от които 38 967 бр. в тримесечния срок от образуването им. Прекратени са 2 717 производства. В края на периода са останали несвършени 1 306 дела.

С 10% дял са исковите образувани по **СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗЗДет., ЗБЖИРБ** - 39 427 бр. като от тях:

- искове за развод по взаимно съгласие - 8 272 броя;
- исковите за развод и недействителност на брака - 7 996 броя;
- производства по Закона за защита от домашно насилие - 4 379 броя.

Решените през годината са 31 075 бр. (79%) дела, като от тях 6 970 са прекратените. По-голяма част от делата са решени в тримесечния срок от образуването им, а именно 24 777 дела. В края на периода останали несвършени са 8 352 дела.

Облигационните искове също имат дял от 10% спрямо делата за разглеждане. Новообразуваните за 2019 г. дела са 19 732бр., а с останалите нерешени от предходния период общо за разглеждане са 38 712 бр. дела. Решените дела в края на периода са 21 500 бр. (56%), от тях в тримесечен срок са решени 7 314 бр. дела, а в периода от 3 до 6 месеца - 12 648 бр. дела. В края на периода са останали несвършени 17 212 бр. дела. Обжалвани са 26% от постановените искове (5 578 бр.).

С доста по-малък дял от гражданските дела, разглеждани в районните съдилища, са **искове по Кодекса на труда** (3%). Независимо от сравнително малкия дял, исковите по КТ са се увеличили драстично спрямо 2018 година. От 6 355 бр. са нараснали на 12 561 броя. Новообразуваните искове тази година са повече от делата общо за разглеждане през 2018 г., а именно 9 776 броя. По-малко от половината са приключените тази година дела. Решени са 5 812 бр. или 46%. По голяма част от решените дела са в рамките на 3 месеца от образуването - 3 475 броя. Прекратените искове са 1 128 броя. В края на периода остават нерешени 6 749 бр., като броя на обжалваните актове е сравнително висок - 37% или 21 177 броя.

Исковите за делби и исковите по Закона за наследството запазват сравнително еднакъв брой дела за разглеждане спрямо миналата година. През 2018г. общо производства за разглеждане са били 7 610 бр., а тази година са с 3% по-малко - 7 412 броя. Решени са 2 693 дела, като почти половината дела са свършени след 6-я месец от образуването (1 266 бр.). Решените в рамките на 3 месеца са 594 броя. В края на периода са останали несвършени 4 719 дела. Делбите в тази група представляват основната част от производства, общо делата за разглеждане са 6 777 бр., а решените от тях са 2 409 бр., 64% остават нерешените в края на периода.

Образуваните **вещни искове** са 6 860бр., като от тях решени са 3 192 дела (47%). Прекратени са 1 209 дела. На 1 084 дела искът е уважен изцяло. В тримесечен срок от образуването им са решени 1 127 дела, а в периода от 3 до 6 месеца - 1 267. При вещните искове голяма част от решенията на съда биват обжалвани - обжалвани са 1 666 бр. (52%). Останали нерешени в края на периода дела са 3 668 броя.

Обезпечителните производства спрямо предходната година са се увеличили с 13%. От 2 772 дела за разглеждане през 2018 г., те са се увеличили на 3 132 дела. Голяма част от свършените дела са решени в тримесечен срок от образуването - 2 943 дела. В края на периода са останали нерешени само 95 дела. Обжалвани са 375 акта на съдиите.

Частните производства, образувани по **европейски регламенти**, са 2 709 бр., от тях са решени 2 315 дела (85%). В тримесечния срок от образуването са приключени 2 112 броя. Прекратените производства са 1 090 бр., а по 1 225 бр. съдията се е произнесъл по същество. В края на периода са останали несвършени 394 дела. Най-много са образуваните производства по Регламент 1393/2007 г. - 1 453 броя. Съдебните поръчки по чл. 25 от ГПК и производствата по Хагската конвенция от 1965 г. за връчване на книжа са 1 036 броя.

Административните производства заемат най-малък дял от гражданските дела, разглеждани в районните съдилища - 833 бр., като от тях свършени са 523 броя. Останали несвършени в края на годината са 310 броя.

Гражданските дела, разглеждани в категорията „**Други граждански дела**“, са 481 броя. Спрямо предходната година броят им е намалял драстично (48%). През 2018 г. 928 бр. са били делата в тази категория. Решените дела са 386 бр., като 95 са останали за решаване през следващия период.

От общо **184 182 заповедни производства** за разглеждане:

- **149 919 бр. са заявленията по чл. 410 от ГПК.** От тях решените са 145 546 дела. По същество са решени 136 093 бр., а прекратени са 9 453 бр. В тримесечен срок са приключени 141 062 дела. Останалите нерешени в края на периода са 4 373 броя.

- **34 263 бр. са заявления по чл. 417 от ГПК.** От тях решените са 33 454 дела. По същество са решени 31 572 бр. а прекратени 1 882 броя. В тримесечен срок са приключени 32 565 дела. Останалите нерешени в края на периода са 809 броя.

На долната таблица в подробен вид е отразен отчетът по граждански дела на всички районни съдилища за 2019 година.

ВИДОВЕ ГРАЖДАНСКИ СПОРОВЕ	останали несвършени дела в началото на отчетния период	общо постъпили дела през отчетния период	всичко дела за разглеждане	СВЪРШЕНИ ДЕЛА							останали несвършени дела в края на отчетния период	обжалвани дела
				ОБЩО	в т.ч. искът уважен изцяло	в т.ч. искът уважен отчасти	в т.ч. искът отхвърлен	в т.ч. прекратени дела	свършени до 3 месеца	свършени от 3 до 6 мес.		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ИСКОВЕ ПО СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет., ЗБЖИРБ	8 260	31 167	39 427	31 075	21 367	1 755	983	6 970	24 777	5 542	8 352	2 218
ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ	17 775	20 937	38 712	21 500	8 741	3 191	2 834	6 734	7 314	12 648	17 212	5 578
ВЕЩНИ ИСКОВЕ	3 477	3 383	6 860	3 192	1 084	348	551	1 209	1 127	1 267	3 668	1 666
ДЕЛБИ И ИСКОВЕ ПО ЗН	4 538	2 874	7 412	2 693	916	220	136	1 421	594	833	4 719	990
УСТАНОВИТЕЛНИ ИСКОВЕ	25 177	29 334	54 511	29 733	12 861	5 547	5 017	6 308	11 972	15 574	24 778	6 979
ИСКОВЕ ПО КТ	2 484	10 077	12 561	5 812	3 043	945	696	1 128	3 475	1 858	6 749	2 177
АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОИЗВОДСТВА	361	472	833	523	147	25	132	219	245	181	310	891
ОБЕЗПЕЧЕНИЯ	86	3 046	3 132	3 037	1 788	153	592	504	2 943	72	95	375
ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА	1 108	40 275	41 383	40 077	34 206	1 388	1 766	2 717	38 967	875	1 306	155
ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА - ЗАПОВЕДНИ ПРОИЗВОДСТВА	5 822	178 360	184 182	179 000	154 134	11 395	2 136	11 335	173 627	4 937	5 182	3 036
ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА - РЕГЛАМЕНТИ	351	2 358	2 709	2 315	1 178	2	45	1 090	2 112	180	394	8
ДРУГИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА	148	333	481	386	209	23	30	124	307	27	95	58
ВСИЧКО:	69 587	322 616	392 203	319 343	239 674	24 992	14 918	39 759	267 460	43 994	72 860	24 131

В обобщение: Новообразуваните граждански дела през 2019 г. са **310 692** бр., като с получените по подсъдност 11 072 дела, върнатите 173 дела за ново разглеждане под нов номер и продължаващите 679 дела под същия номер, общо постъпилите дела **възлизат на 322 616 бр.** С останалите 69 587 несвършени дела от 2018 г., общо гражданските дела за разглеждане в районните съдилища са 392 203 бр. **Решените дела са 319 343 бр.**, като от тях: решени по същество са 279 584 дела (от тях с необявени решения с изтекъл срок над 3 месеца са 634 дела) и 39 759 са прекратени. Постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, след проведено открито съдебно заседание (Справка IV, Приложение № 111 от обобщените статистически таблици за дейността на съдилищата) са общо **74 190** бр. за всички районни съдилища. Решените в срок до 3 месеца са 267 460 дела, от 3 до 6 месеца - 43 994 дела, 7 889 дела остават извън този срок. Останалите нерешени дела са 72 860 броя. Несвършени дела от 1 до 3 г. са 36 182 бр., от 3 до 5 г. - 1 729 бр. и над 5 г. 1 341 броя.

Новообразуваните наказателни дела в районните съдилища през 2019 г. са общо **119 833** бр., като с висящите 19 941 дела от предходната година общо делата за разглеждане възлизат на **139 774** броя.

Спрямо предходната година броят на наказателните дела, разглеждани в РС е намалял с 5% (146 528 бр.) и с 8% спрямо 2017 г. (151 484 бр.).

Решени през годината са 86% от делата за разглеждане или 119 886 дела, като 95 857 бр. (80%) от тях са решени в тримесечен срок.

Освен броят дела за разглеждане е намалял и броят на решените дела (с 5% спрямо 2018 г.), а също така и свършените дела в срок от 3 месеца. През предходните две години решените дела в 3-месечен срок са 84%. Със съдебен акт по същество през 2019 г. са приключени 93 954 дела. Прекратените производства са 25 932 броя.

Нерешените в края на периода наказателни дела са 19 888 бр. (14%).

В структурата на наказателните производства традиционно най-голям дял заемат **частните наказателни дела (ЧНД)**, образувани по искания, частни жалби или частни протести - **42%** от делата за разглеждане или 58 496 броя. С най-висок дял са в РС – Елена (68%), РС – Шумен (63%), РС – Павликени (59%) и РС – Несебър (59%).

Спрямо предходната година, когато ЧНД са били 63 182 бр., делата за разглеждане са намалели със 7%.

Постъпилите ЧНД през 2019 г. са 57 519 бр., от тях 5 840 са разпити. Решените частни наказателни дела са 57 370 бр. Обжалвани и протестирани са 2 659 дела. Останалите неприключени в края на периода са 1 126 броя.

На второ място са делата с **административно-наказателен характер (АНХД)** - **35%** от делата за разглеждане. Общо за 2019 г. делата са 48 943 бр., като от тях делата по чл. 78а от НК са 4 955 броя. През 2018 г. броят на АНХД са били 49 115 бр., от тях 5 372 бр. са дела по чл. 78а от НК. Спрямо 2018 г. делата по чл. 78а от НК са намалели с 8%.

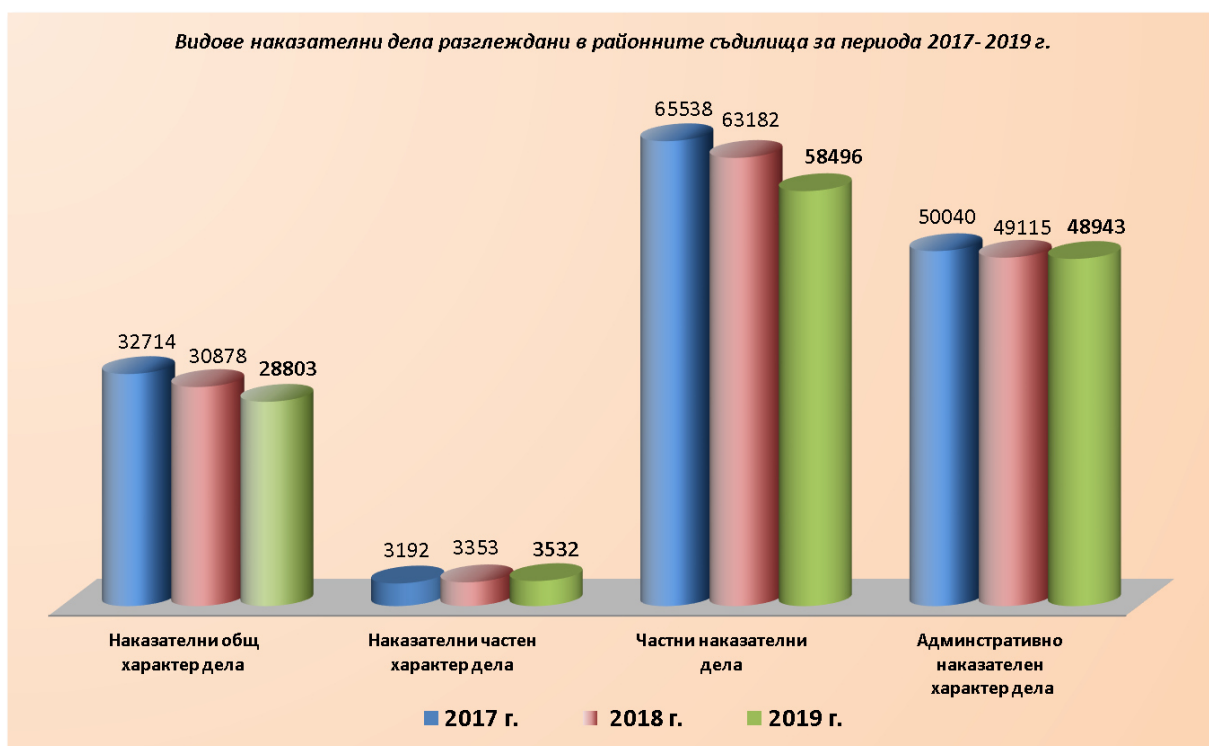
Общо новопостъпилите АНХД за 2019 г. са 36 768 броя. Приключените дела са 36 887 бр., като решените в срок от три месеца са 59%. Със съдебен акт са решени 33 495 дела, а прекратените са 3 392 броя. Обжалвани са актовете на 13 762 дела. Останалите несвършени в края на периода дела са 12 056 бр. или 25% от делата за разглеждане.

Наказателните общ характер дела (НОХД) представляват **21%** от общия брой наказателни дела в районните съдилища. Общо за разглеждане в съдилищата са 28 803 дела, като от тях постъпилите през годината са 23 260 броя. Спрямо предходната година броят на НОХ делата за разглеждане са намалели със 7%, като през 2018 г. делата са били 30 878 броя. Решените дела са 23 335 бр., като от тях решените в срок от 3 месеца са 79% (78% за 2018 г.). Голяма част от делата са прекратени - 17 429 бр., а със съдебен акт по същество са решени 5 906 дела (25%). Обжалваните решения са 3 156 бр. Неприключени в края на периода остават 5 468 дела (19%).

Най-малко (3%) са делата от **наказателно частен характер (НЧХД)** - 3 532 бр. Образуваните дела по тѣжби на частни тѣжители са 2 286 бр., като решените от тях са 2 294 броя. Много малка част от тях се решават в срок от 3 месеца, а именно 895 бр. (39%). Процента на решените в срок до 3 месеца е спаднал спрямо предходната година, като през 2018 г. е бил 41%. Прекратените дела са 1 337 бр., а решените по същество - 957 броя.

Обжалвани са 882 акта. В края на периода останали нерешени дела са 1 238 броя.

На **Графика № 16** е даден сравнителен отчет на наказателните дела за разглеждане през последните три години.

Графика № 16: Брой наказателни дела за разглеждане в районните съдилища за периода 2017 - 2019 г.

Видно от графиката броят на голяма част от наказателните дела намаляват през годините, а именно:

Видове дела за разглеждане	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2019/2017 г. (%)	2019/2018 г. (%)
Наказателни общ характер дела	32 714	30 878	28 803	-12%	-7%
Наказателни частен характер дела	3 192	3 353	3 532	11%	5%
Частни наказателни дела	65 538	63 182	58 496	-11%	-7%
Административно наказателен характер дела	50 040	49 115	48 943	-2%	0%
ОБЩО:	151 484	146 528	139 774	-8%	-5%

Всяка година в анализа се обръща специално внимание на наказателните дела от общ характер, които се отличават с фактическа и правна сложност от другите наказателни дела.

Както през предходните години, така и тази година най-голям относителен дял от **НОХ** делата имат тези по Глава XI от НК „**Общопасни**

престъпления”. През 2018 г. и през 2019 г. те заемат дял от 45% от разглежданите НОХД.

Постъпилите дела по този раздел са 11 314 броя. С останалите от миналата година 1 533 бр. нерешени дела общо за разглеждане са 12 847 броя. **Спрямо предходната година броят на делата е намалял със 7%.** Решените дела са 11 368 бр., като от тях 9 908 бр. (87%) са решени в срок до 3 месеца. С присъда са приключени 1 623 бр., със споразумения по чл. 381 – 384 от НПК са решени 9 420 бр., а прекратените са 325 бр. Останалите неприключени дела са 1 479 броя.

С наказание „лишаване от свобода“ до 3 години са осъдени 9 418 лица, като от тях 7 673 - условно, от 3 до 15 години са осъдени 14 лица, други наказания (глоба, пробация и др.) са наложени на 1 877 лица. Обжалвани са 837 дела.

Делата по Глава V от НК **„Престъпления против собствеността”** представляват 26% от всички НОХД.

Образуваните през 2019 г. дела са 5 362 бр., с останалите 2 081 неприключени дела от предходната година и с продължаващите 21 дела под същия номер, **общо делата за разглеждане по тази глава възлизат на 7 464 броя.** Спрямо предходната година броят на делата за разглеждане е намалял с 8%. Най-голям е броят на делата за кражба по чл. 195, ал. 1 от НК - 1 877 броя. След тях са делата по чл. 196, ал. 1 от НК - 1 439 броя. Решените дела са общо 5 573 бр., като 68% са решени до 3 месеца или това са 3 777 бр. дела. Решени по същество с присъда са 2 177 бр. дела, а със споразумение са приключени 3 004 бр. дела. Общо осъдените лица по Глава V са 5 979 (в т.ч. 342 непълнолетни лица), от тях 4 617 лица са осъдени на „лишаване от свобода” до 3 години (в т.ч. условно 2 240), 103 лица са осъдени от 3 до 15 години на „лишаване от свобода”. На 1 259 лица са наложени други наказания. Обжалвани са решенията по 1 077 дела. Нерешените дела в края на периода са 1 891 броя.

С доста по-малък дял, се нареждат делата по Глава II **„Престъпления против личността“** - 9% от НОХ делата за разглеждане.

През 2019 г. делата за разглеждане са 2 550 броя. Общо свършените дела са 1 600 бр., от тях решените с присъда са 661 бр., а сключените споразумения 811 броя. По-голяма част от делата в тази категория са за нанесени телесни повреди – 1 380 бр., 1 142 са делата за други престъпления против личността.

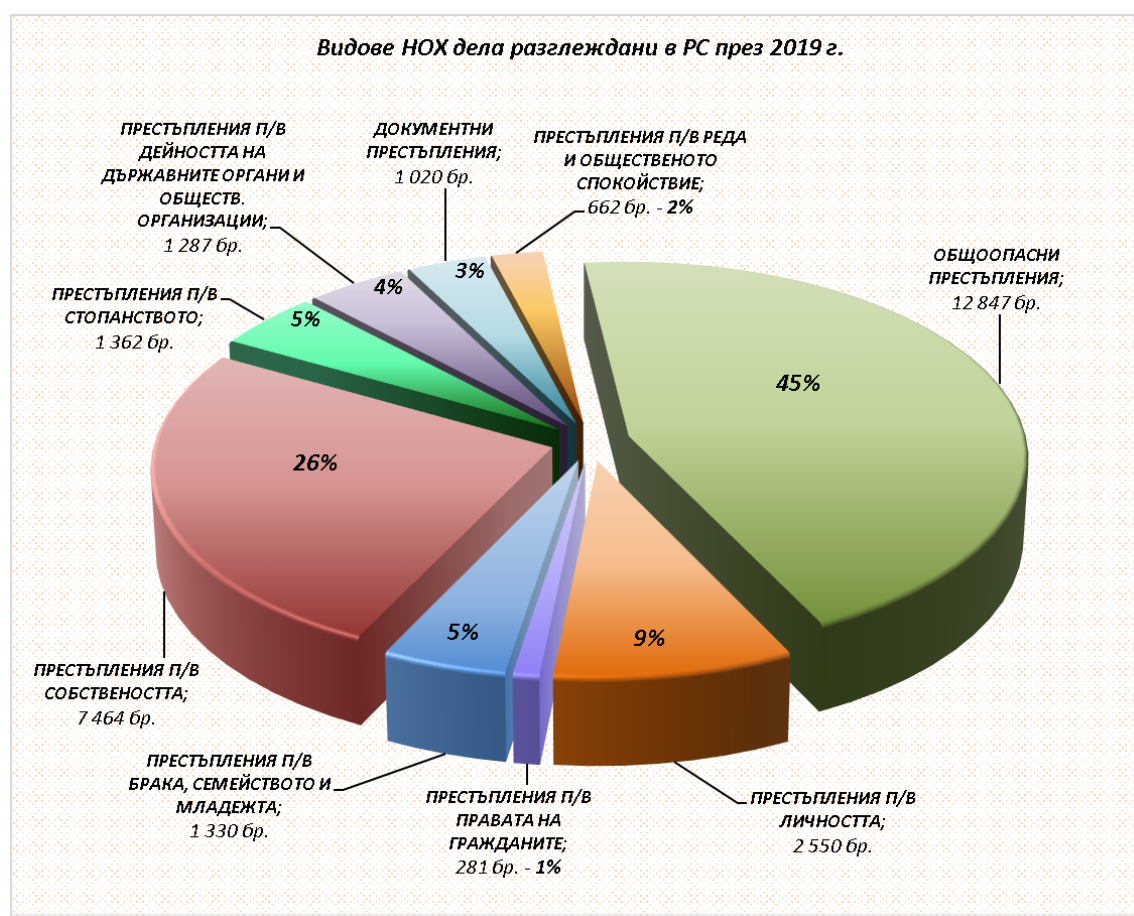
Делата за убийство са 28 бр., от тях решените с присъда са 14 бр. дела, 3 бр. дела са прекратени. Осъдените лица за убийство са 14 с наложено наказание „лишаване от свобода“ до 3 години, а 12 от тях – условно. Обжалвани са 7 от актовете на съдията.

С дял от 5% са делата за по Глава VI “Престъпления против стопанството” (1 362 бр.) и престъпления против в брака, семейството и младежта (1 330 бр.).

Най-голям спад спрямо предходната година (с 22%) в делата за разглеждане имат престъпленията против стопанството, като броят им през 2018 г. е бил 1 740 броя.

Най-малко са делата за престъпления против правата на гражданите – 281 броя.

На **Графика № 17** е показано дяловото разпределение на видовете НОХД за разглеждане.

Графика № 17: Дялово разпределение на видовете НОХД в районните съдилища за 2019 г.

На долната таблица в подробен вид е даден Отчета по наказателни дела на всички районни съдилища за 2019 година.

Видове дела	Висящи в началото на периода	Общо постъпили дела през отчетния период	Всичко за разглеждане	Свършени дела			Решени със съдебен акт по същество	Прекратени производства	Висящи в края на периода	Обжалвани и протестирани
				Всичко	В срок до 3 месеца					
					Брой	%				
1	2	3	4	5	5a	5b	6	7	8	9
Наказателни общ характер дела	5 543	23 260	28 803	23 335	18 400	79%	5 906	17 429	5 468	3 156
Наказателни частен характер дела	1 246	2 286	3 532	2 294	895	39%	957	1 337	1 238	882
Частни наказателни дела	977	57 519	58 496	57 370	54 808	195%	53 596	3 774	1 126	2 659
в т.число Разпити	2	5 840	5 842	5 429	5 410	100%	4 728	701	413	0
Админстративно наказателен характер дела	12 175	36 768	48 943	36 887	21 754	141%	33 495	3 392	12 056	13 762
в Т.Число Дела по чл.78а от НК	707	4 248	4 955	4 246	3 632	86%	4 018	228	709	426
Общо наказателни дела	19 941	119 833	139 774	119 886	95 857	80%	93 954	25 932	19 888	20 459

В обобщение: Общо постъпилите наказателни дела през 2019 г. са 119833 бр., в това число са върнатите 511 бр. дела за ново разглеждане под нов номер, повторно внесени и образувани 662 бр. дела под нов номер след прекратяване на съдебното производство и 202 дела продължаващи под същия номер. С останалите 19 941бр. висящи дела в началото на годината, общо **наказателните дела за разглеждане в районните съдилища стават 139 774 броя**. Решените дела са 119 886 бр., като 95 857 бр. броя са решени в срок до 3 месеца. Решени със съдебен акт по същество са 93 954 бр. дела (от тях с ненаписани мотиви към присъдата с изтекъл 60-дневен срок са 636 дела). Прекратените производства са 25 932 бр., от тях със споразумения по чл. 382 - 384 от НПК са 15 995 бр., върнатите за доразследване дела са 696 бр., а прекратените по други причини са 9 241 броя.

Постановените присъди в открито съдебно заседание са общо 7 086 броя, а решенията по НАХД – 32 536 броя. Висящите в края на годината дела са 19 888 бр., от тях с изтекъл срок до 3 месеца от първото образуване на делото са 5 898 бр., от 6 до 6 месеца са 2 387 бр., от 6 м. до 1 г. – 2 594 бр. и над 1 г. 3 194 броя.

• **ЩАТНА ЧИСЛЕНОСТ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА**

Щатната численост на районните съдилища към 31.12.2019 г. е **1 002** щатни бройки. Към 31.12.2018 г. щатната численост е била 1 000 щатни бройки.

За справянето с неравномерната натовареност на районните съдилища в страната КСКННС към СК на ВСС по протокол № 6/06.03.2019 г. прие

решение, с което очерта необходимостта от предприемането на последователни действия за решаването му, които включват:

1. Предварително проучване сред магистратите от районните съдилища за възможността за евентуално осъществяване на процедура по чл. 194 ал. 1 от ЗСВ;

2. Оптимизиране на щатната численост при установена необходимост;

3. Предложение до Комисията по атестирането и конкурсите при СК на ВСС за предприемане на действия за обявяване на конкурси за преместване, съответно конкурси за първоначално назначаване в хипотезата на чл. 188, ал.1, изречение последно от ЗСВ за незаетите свободни щатни длъжности „съдия“ в районните съдилища.

Съдийската колегия на ВСС одобри голяма част от предложенията на КСКНН за преодоляване на проблема с натовареността, а именно:

- Във връзка с откритата с решение на СК на ВСС по протокол № 27/18.09.2018 г. процедура за преназначаване на съдии по чл. 194, ал. 1 от ЗСВ в Софийски районен съд - Гражданско отделение от районните съдилища, с решение по **протокол № 1/15.01.2019 г.** на Съдийската колегия на ВСС бяха закрити:

2 (две) щатни длъжности „съдия“ в Районен съд – Пловдив;

2 (две) щатни длъжности „съдия“ в Районен съд – Бургас;

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Враца;

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Благоевград;

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Свиленград.

Съответно бяха разкрити 7 (седем) щатни длъжности „съдия“ в Софийски районен съд – Гражданско отделение и СК на ВСС преназначи 7 (седем) съдии в Софийския районен съд – ГО на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ.

- Пленумът на ВСС с решение по **протокол № 6/14.03.2019 г.**, на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, съкрати 1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Сандански и разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в РС – Момчилград. Увеличаването на щатната численост на РС – Момчилград се наложи с оглед необходимостта от устройване на съдийска длъжност на административния ръководител с изтекъл втори мандат и липсата на свободна бройка, на която той да бъде преназначен.

- Във връзка с оптимизирането на щатната численост на високо натоварените през 2018 г. районни съдилища, Пленумът на ВСС, с решение по **протокол № 14/27.06.2019 г.** и на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, съкрати:

1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ в РС – Сливница;

1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ в Военен съд – София;

1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ в Военно апелативен съд.

Същевременно разкри по 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в РС – Ботевград, РС – Перник и РС – Нова Загора.

- Във връзка с откритата с решение на Съдийската колегия на ВСС по пр. № 18/11.06.2019 г. процедура за преназначаване на основание чл. 194, ал.

1 от ЗСВ на съдии в районните съдилища, с решение по **протокол № 21/02.07.2019 г.** Съдийската колегия на ВСС закри, на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ, 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Петрич и разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Софийски районен съд. Със същото решение СК на ВСС, на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ, закри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Добрич и разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Перник.

- С решение по **протокол № 23/10.10.2019 г.** Пленумът на ВСС по предложение на КСКНСС, на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ, съкрати 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в РС - Стара Загора и разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Софийски районен съд във връзка с откритата процедура за преместване с решение на СК на ВСС по пр. № 24/23.07.2019 г. Впоследствие Съдийската колегия преназначи съответния магистрат.

- Данните за натовареността винаги са обосновавали необходимостта от разкриване на нови длъжности за съдии в Софийски районен съд. С оглед данните за натовареността на съдилищата, в които са налични свободни длъжности „съдия“ Пленумът на ВСС, с решение по **протокол № 26/07.11.2019 г.** и на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, съкрати:

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Карлово;

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Тутракан;

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Трън

1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Тетевен и

разкри съответно 4 (четири) щатни длъжности „съдия“ в Софийски районен съд.

- Във връзка с постъпило във ВСС заявление за освобождаване от длъжност „административен ръководител - председател“ на РС - Исперих и назначаване на длъжност „съдия“ в същия орган, с оглед липсата на свободна длъжност за съдия в органа, на която да бъде устроен административният ръководител, Пленумът на ВСС, с решение по **протокол № 26/07.11.2019 г.**, на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, извърши оптимизиране на щатната численост на съда. Въз основа на извършения от КСКНСС анализ на статистическите показатели, както и съобразно даденото положително становище от административния ръководител на РС – Горна Оряховица, се съкрати 1 (една) свободна длъжност за съдия в РС - Горна Оряховица и се разкри такава в РС – Исперих.

- С оглед необходимостта от преодоляване проблема с високата натовареност през последните години наблюдаващ се в РС – Провадия, КСКНСС предприе действия по оптимизиране на щатната численост на съда. На база статистическите данни за натовареност и свободните щатни длъжности в районните съдилища, с решение на Пленума на ВСС по **протокол № 28/21.11.2019 г.**, на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, се извърши оптимизация на щатната численост чрез съкращаване на 1 (една) свободна длъжност „съдия“ в РС - Разлог и разкриването ѝ в РС – Провадия.

- Предвид избора на нов административен ръководител на Районен съд - Велико Търново и липсата на свободна длъжност за съдия, на която

досегашния и.ф. председател да бъде възстановен на основание чл. 169, ал. 5 от ЗСВ, възникна необходимост от оптимизиране на щатната численост на РС - Велико Търново. Така с решение по **протокол № 29/05.12.2019 г.** Пленумът на ВСС, на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, съкрати 1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ в РС - Пловдив и разкри същата в РС – Велико Търново като временна мярка за устройването на досегашния председател.

- Пленумът на ВСС с решение по **протокол № 29/05.12.2019 г.**, на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, съкрати по 1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ в РС – Царево и РС – Момчилград и разкри съответно 2 (две) щатни длъжности „съдия“ в РС – Бургас. Оптимизирането на щатната численост бе обосновано от необходимостта от устройване на младшите съдии с изтичащ срок на назначение по чл. 240 от ЗСВ през месец юли 2020 г. и назначаването им на длъжност „съдия“ в районните съдилища.

• **НАТОВАРЕНОСТ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА**

При изчисляване на средната натовареност месечно на 1 (един) съдия от районните съдилища е изключен Софийски районен съд (СРС) поради спецификата на работа на съдиите, големият брой на делата, които се разглеждат (27% от всички дела разглеждани в районните съдилища) и високата щатна численост на съда⁵.

Независимо от предприетите мерки в предишните години за справяне с високата натовареност на СРС, тя все още остава такава спрямо останалите районни съдилища. Натовареността на 1 (един) съдия месечно по брой дела за разглеждане е **56,91 броя при средна 40,95 броя за районно ниво.**

От друга страна броят на заетият щат винаги е по-малък от утвърдената щатна численост. Към 31.12.2019 г. незаетите щатни бройки за длъжността „съдия“ са 15 (петнадесет). От тях 4 (четири) щатни бройки, с решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 40/03.12.2019 г., са обявени на конкурс за преместване. Останалите 11 (единадесет) свободни щатни бройки за съдийски длъжности са планирани от Комисията по атестирането и конкурсите към СК на ВСС за обезпечаване на младшите съдии с изтичащ през 2020 г. срок по чл. 240 от ЗСВ. В края на годината, на свободни щатни бройки в СРС, са командировани 8 (осем) съдии от други районни съдилища. Същевременно 12 (дванадесет) съдии от СРС са командировани в други органи на съдебната власт. Високата действителна натовареност на СРС за 2019 г. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия (**71,65 бр.**), се дължи

⁵ За 2019 г. е 207 щатни длъжности (от тях заетата щатна численост към 31.12.2019 г. е 192 щ.бр., а 15 щ.бр. са незаети длъжности)

именно на несъответствието на големия брой постъпления на делата и броя реално заетите магистрати в органа.

Средната месечна натовареност по щат на 1 (един) съдия, за районните съдилища⁶ през 2019 г., е както следва:

- по брой *постъпили* дела - **36,31 броя**;
- по брой дела за *разглеждане* - **40,95 броя**;
- по брой *свършени* дела - **35,67 броя**.

➤ *Натовареност по щат*

1. Натовареност по щат към постъпили дела

За 2019 г. средната натовареност по щат по брой постъпили дела месечно на 1 (един) съдия е **36,31 броя**. За 2018 г. натовареността е била **36,25 бр.**, а през 2017 г. съответно - **37,91 броя**. Тези стойности показват стабилност по отношение на натовареността по щат спрямо постъпленията на делата.

Съпоставено с действителната натовареност по постъпили дела, съдиите са били значително по-натоварени през 2019 година. На един съдия месечно действителната натовареност по постъпили дела е **42,28 броя**. За 2018 г. натовареността е била **41,78 бр.**, а за 2017 г. - **43,02 броя**. Високата действителна натовареност се дължи на различни фактори от обективен и/или субективен характер. Така например, през годината една част от щатните длъжности остават незаети, а някои магистрати биват командировани в друг орган на съдебната власт поради високата натовареност там. Обичайно е също така магистрати да отсъстват поради отпуск по болест, майчинство или ползване на неплатен отпуск.

Независимо от стабилността в последните три години, натовареността на районните съдилища продължава да е изключително неравномерна. Разликата между най-високо и най-ниско натовареният районен съдия месечно е почти 42 броя дела.

Най-високо натоварен по постъпили брой дела месечно на 1 (един) съдия е **РС – Царево** с 50,96 броя. Независимо от намаляването на постъпленията на делата през 2019 г. (с 12% спрямо 2018 г.), намаляването на щатната численост от трима на двама съдии води до увеличаване на натовареността на органа. През 2018 г. натовареността по постъпили дела е била 38,42 бр. дела месечно на 1 (един) съдия или с 33%. Поради липсата на разделяне на съдиите по специализация следва да се отбележи, че всички

⁶ Без СРС.

съдии в органа гледат едновременно граждански и наказателни дела. Гражданските дела представляват 47%, а наказателните са 53% от общо постъпилите дела в съда, които са 1 223 броя. Спрямо 2018 г. сериозен спад в постъпленията имат наказателните дела - с 22%, а гражданските дела са се увеличили с 3%. Заповедните производства представляват 64% от гражданските дела постъпили през годината, а исковите производства са 27%. Исковите производства спрямо предходната година са се увеличили с 16%, а заповедните производства са намалели с 2%. От постъпилите наказателни дела най-голям дял имат частните наказателни дела - 41%, след тях с 39% са АНХД. Спрямо 2018 г. делата от административно наказателен характер са се увеличили с 30%, а НОХД делата, които се отличават с по-голяма фактическа и правна сложност са намалели с 35%. През 2018 г. в РС – Царево са постъпили 189 бр. НОХД, докато през 2019 г. те са били 123 бр. дела. Традиционно с най-голям дял от НОХД са образуваните дела по Глава XI от НК „Общопасни престъпления“ - 79 бр. (64%). Решенията по същество дела от съдиите в РС – Царево след проведено открито заседание са 6,14 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК месечно от 1 (един) съдия и 10,46 бр. постановени присъди и решения по АНХД. За сравнение, тези данни за СРС са 11,87 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 10,77 бр. постановени присъди и решения по АНХД. Средната натовареност по тези показатели за районните съдилища са съответно: 8,44 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 6,01 бр. постановени присъди и решения по АНХД.

Най-ниско натоварен по постъпили дела е РС – Ивайловград с 9,25 броя. В последните години щатната численост на съда не е променяна и тя е от двама съдии. Спрямо предходната година постъпилите дела в съда са намалели с 4%, като от 231 бр. са станали 222 броя. Гражданските дела представляват 59%, а наказателните са 41% от общо постъпилите дела в съда. Заповедните производства представляват 45% от гражданските дела постъпили през годината, а исковите производства са 39%. При наказателни дела постъпилите НОХД са 31% (при средно за РС 19%), а 38% са АНХД.

Следващите по натовареност са:

РС – Кубрат - с 46,46 бр. постъпили дела месечно на 1 (един) съдия. През последните години щатната численост на съда е непроменена и е 2 щатни бройки. Гражданските дела представляват 73%, а наказателните са 27% от общо постъпилите дела в съда, които за 2019 г. са 1 115 броя. От постъпилите граждански дела 62% (819 бр.) са заповедните производства при 55% средно за РС. Едва 23% от постъпилите граждански дела са искиви производства. При наказателните дела 36% (296 бр.) са делата от наказателно общ характер. Частните наказателни производства представляват 33%.

Независимо от високата натовареност по постъпили дела и по свършени дела (45,96 бр.), решенията по същество дела месечно след проведено открито заседание са сравнително малко - 9,50 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 5,50 бр. постановени присъди и решения

по АНХД. За сравнение тези данни за СРС са 11,87 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 10,77 бр. постановени присъди и решения по АНХД. Средната натовареност по тези показатели за районните съдилища са съответно: 8,44 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 6,01 бр. постановени присъди и решения по АНХД.

РС – Девня - 46,21 бр. постъпили дела месечно на 1 (един) съдия. През последните години щатната численост на съда е непроменена и е 4 щатни бройки, като двама от съдиите гледат наказателните дела, но заповедните производства и някои други граждански дела се разпределят между всички съдии. Гражданските дела заемат огромен дял от постъпилите дела в съда, които за 2019 г. са 2 218 бр. (81%), а наказателните заемат едва 19%. От постъпилите граждански дела (1 789 бр.) 69% са заповедните производства при 55% средно за РС. Едва 21% от постъпилите граждански дела са искиви производства. При наказателните дела 37% (429 бр.) са делата с наказателно административен характер. НОХ делата заемат 32%.

Независимо, че натовареността по постъпили и по свършени дела (44,52 бр.) е висока, натовареността на 1 (един) съдия по брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела по които е проведено открито съдебно заседание е 2,88 бр. при средна за страната 8.54 броя. За сравнение при СРС постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК са 11,87 броя.

РС – Хасково - с 45,79 бр. месечно на 1 (един) съдия. Щатната численост на съда е непроменена през последните три години и е 10 щатни бройки, като в отчетите си, съдът сочи разделение по специализация (шест съдии в ГО и четири съдии в НО). Гражданските дела заемат дял от 73% от постъпилите дела в съда, които за 2019 г. са 5 495 броя. Наказателните дела заемат 27% от постъпилите. От граждански дела 52% (4 014 бр.) са заповедни производства (при 55% средно за РС) и 28% са искиви производства. При наказателните дела (1 481 бр.) частните наказателни производства представляват повече от половината постъпили дела, а именно 51%.

Постановените решения от един съдия месечно в РС – Хасково по чл. 235, ал. 5 от ГПК след проведено открито заседание са 11,38 бр. и 9,50 бр. са постановените присъди и решения по АНХД. За сравнение тези данни за СРС са 11,87 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 10,77 бр. постановени присъди и решения по АНХД. Средната натовареност по тези показатели за районните съдилища са съответно: 8,44 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 6,01 бр. постановени присъди и решения по АНХД.

Най-ниско натоварени по брой постъпили дела месечно на 1 (един) съдия са:

РС – Малко Търново, със 17,46 бр., като тук искивите производства заемат 51%, а заповедните производства - 35% от гражданските дела,

постъпили в съда. ЧНД представляват едва 11%, а най-голям е дялът на АНХД - 55% от наказателните дела, постъпили в съда за 2019 г.

Предвид ниската натовареност, логично следствие е натовареността по отношение на постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК след провеждане на открито съдебно заседание също да е ниска: 1,67 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК месечно от един съдия и 2,63 бр. постановени присъди и решения по АНХД. Средната натовареност за районните съдилища е съответно: 8,44 бр. постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК и 6,01 бр. постановени присъди и решения по АНХД.

РС – Чепеларе, със 17,29 бр., като тук исковите производства заемат 31%, а заповедните производства - 55% от гражданските дела. От наказателните дела постъпили в съда за 2019 г. най-голям дял имат АНХД - 46%, а НОХД са 22%. Данните са идентични и тук – постановени решения месечно от един съдия по чл. 235, ал. 5 от ГПК след провеждане на открито съдебно заседание са 2,58 бр. при средна 8,44 бр. и 3,21 бр. постановени присъди и решения по АНХД при средната 6,01 броя.

РС – Ардино, с 12,58 броя. Делата постъпили в съда през 2019 г. бележат ръст от 9% спрямо предходната година, като от 278 броят им е нараснал на 302 дела. Исковите производства заемат 57%, а заповедните производства - 31% от гражданските дела. От наказателните дела постъпили в съда за 2019 г. АНХ и НОХ делата заемат дял от 25%. Увеличаването на делата през отчетната година е довело и до увеличаване на натовареността на съдиите, като през 2018 г. тя е 11,58 бр. дела месечно на 1 (един) съдия.

И трите районни съдилища са с щатна численост от двама съдии през последните три години.

През 2018 г. е констатирана по-различна ситуация:

Най-натоварен по брой постъпили дела за 2018 г. е бил РС – Нова Загора с 56,83 броя. Увеличаването на щатната численост с 1 (една) щатна длъжност „съдия“⁷ е оказало своето влияние върху натовареността. Спрямо 2018 г. натовареността на 1 (един) съдия месечно е намаляла със 17 дела, като за 2019 г. вече е 39,83 бр. постъпили дела месечно на 1 (един) съдия, или натовареността е спаднала с 30%.

През 2018г. на второ място по натовареност е бил **РС – Перник** със 54,05 броя дела. През 2019 г., с увеличаването на щатната численост с 2 (две) нови щатни длъжности „съдия“, натовареността на съдиите спада на 44,45 бр. постъпили дела месечно на 1 (един) съдия, което е почти с 10 дела по-малко или 18% .

⁷ Към 31.12.2019 г. щатната численост е общо 5 (пет) щатни бр.

Съдиите от **РС – Ботевград** през 2018 г. са били с натовареност 51,93 бр. постъпили дела месечно и са заемали трето място по натовареност. През 2019 г. тяхната натовареност намалява с 12 дела месечно - на 40,39 бр. Това се дължи на увеличената щатната численост на съда с 1 (една) длъжност „съдия“.

В заключение може да бъде изведено, че предприетите през 2019 г. мерки от КСКНСС (увеличение на щатната численост) са довели до понижаване на натовареността на тези органи, поставяйки ги в средната категория съдилища по натовареност.

През 2018 г. с най-ниска натовареност месечно на 1 (един) съдия са били: РС – Трън - с 11,71 бр.; РС – Ардино - с 11,58 бр. и РС – Ивайловград - с 9,63 бр.

Сравнявайки данните за натовареността по постъпили дела за 2019 г., най-много се е увеличила натовареността на **РС – Трън**, с почти с 24 дела, а именно: от 11,71 бр. за 2018 г. (при 2 щ.бр.) на 35,42 броя.

Причините за това са, че след съкращаване на свободната щатна бройка за длъжността „съдия“, щатната численост на съда през 2019 г. е от 1 (един) съдия а делата спрямо 2018 г. са се увеличили с 51%, а спрямо 2017 г. - с 45%. През 2019 г. гражданските дела са се увеличили спрямо 2018 г. с 56%.

Разпределени по видове за 2019 г. те са: 66% заповедни производства, исковите са 23% и частни граждански – 11%. Спрямо 2018 г. заповедните са се увеличили с 53%, а исковите – с 36%.

Увеличение има и при наказателните дела, които от 63 бр. за 2018 г. са се увеличили на 86 бр. или увеличението е с 37%. Частните наказателни производства са нараснали със 71%, а делата от наказателно общ характер са нараснали с 67%.

2. Натовареност по щат към дела за разглеждане

През 2019 г. средната натовареност по щат на 1 (един) съдия месечно в районните съдилища е **40,95 бр.** дела за разглеждане. През 2018 г. тя е била **40,08 бр.**, а през 2017 г. - **41,55 броя**.

С оглед броя на отработените човекомесеци през годината средната действителна натовареност на 1 (един) съдия месечно в районните съдилища - по дела за разглеждане - **47,68 броя**. Предходните две години действителната натовареност на съдиите е била **46,18 бр.** за 2018 г. и **47,15 бр.** за 2017 година.

Всяка година условно разделяме районните съдилища на 3 групи натовареност спрямо делата за разглеждане месечно от 1 (един) съдия:

- с **висока натовареност** - над **47** дела;
- със **средна натовареност** - от **35 до 47** дела;
- с **ниска натовареност** - под **35** дела.

Определяща за условното разделение е средна натовареност на 1 (един) съдия месено в районните съдилища (без СРС), а именно 40,95 бр.

В *Приложение № 3* е показана натовареността по щат на районните съдилища.

През 2019 г. районните съдилища с висока натовареност са 14%, със средна натовареност - 49% и с ниска натовареност - 37%.

На *Графика № 18* е показано процентното съотношение на трите групи натовареност по щат на районните съдилища за 2019 г.

Графика № 18: Разпределение на степента на натовареност по щат спрямо делата за разглеждане на районните съдилища за 2019 г.

През 2018 г., когато средната натовареност на 1 (един) съдия месечно е била 40,08 бр. дела за разглеждане и разделението по групи е било следното:

- с висока натовареност - над 45 дела;
- със средна натовареност - от 35 до 45 дела;
- с ниска натовареност - под 35 дела.

С **висока** натовареност са били **15%**, със **средна** натовареност - **52%** и с **ниска** натовареност - **33%**.

С **най-висока** натовареност по брой дела за разглеждане през 2019 г. е **Софийски районен съд** - с **56,91 бр.** дела месечно. Както и предходните години, СРС по дела за разглеждане остава най-натоварения съд в страната. През 2018 г. натовареността на съдите по щат е била 63,14 бр. а през 2017 г. – 64,69 бр. дела за разглеждане месечно от съдия.

Съобразно условното разделение на три групи, през 2019 г. с **висока натовареност** (над 47 дела) са 16 районни съдилища, от тях най-натоварен е **РС – Царево** с 54,71 бр. дела за разглеждане. Гражданските дела в съда представляват 48%, а наказателните са 52% от делата за разглеждане в съда, които са общо 1 313 бр. Заповедните производства представляват 59% от гражданските дела, а исковите производства са 33%. От наказателните дела най-голям дял имат АНХД - 41%, след тях с 39% са частните наказателни дела.

След него е **РС – Ихтиман** - с натовареност 54,44 бр. От гражданските дела за разглеждане, които са общо 1 661 бр. заповедните производства заемат дял от 62%, а исковите производства са 28%. ЧГД заемат 10%, като същите спрямо предходната година са се увеличили значително - със 78% (от 91 бр. за 2018 г. на 162 бр. за 2019 г.). Исковите производства са се увеличили с 13%, а заповедните са намалели с 6%. От наказателните дела разглеждани в съда през 2019 г. най-голям е дялът на АНХД - 46%, след тях се нареждат ЧНД с 33% и НОХД с 20%.

Следват **РС – Перник** и **РС – Девня** са с натовареност 51,65 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия. При съпоставяне на структурата на делата данните са следните: Заповедните производства в РС – Перник заемат 51% от гражданските дела към 64% в РС – Девня. Исковите производства в РС – Перник са значително повече като дял отколкото в РС – Девня, а именно 44% към 27%. При наказателните дела НОХ делата, които са с по-голяма фактическа и правна сложност в РС – Девня представляват 31%, докато в РС – Перник те са 16%. Частните наказателни дела в РС Девня са 25%, а в РС – Перник 49%.

В **РС – Тутракан**, който е с натовареност по щат 51,17 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, гражданските дела за разглеждане са общо 799 бр., от тях исковите производства са 42%, а заповедните - 40%. ЧГД заемат 18%. От наказателните дела разглеждани в съда през 2019 г. най-голям е дялът на ЧНД с 41%, след тях се нареждат АНХД – 31% и НОХД с 26%. и т.н.

През 2018 г. с висока натовареност са били 17 районни съдилища: РС – Нова Загора - 61,00 бр.; РС – Перник - 58,80 бр.; РС – Ботевград - 55,67 бр.; РС – Провадия - 52,25 бр.; РС – Ихтиман - 51,98 бр. и др.

Осем са районните съдилища, които остават в групата на високо натоварените и през 2019 г. Това са:

СЪД	Натовареност по щат	
	2019 г.	2018 г.
РС – Ихтиман	54,44 бр.	51,98 бр.
РС – Перник	51,65 бр.	58,80 бр.
РС – Пловдив	50,86 бр.	46,19 бр.
РС – Кубрат	49,96 бр.	50,42 бр.
РС – Първомай	49,42 бр.	46,88 бр.
РС – Нови Пазар	49,31 бр.	49,25 бр.
РС – Сливен	48,47 бр.	47,24 бр.
РС – Пещера	47,48 бр.	49,06 бр.

През 2019 г. съдилищата, чиято натовареност по брой дела за разглеждане се увеличава, са:

РС – Царево, при който натовареността от 42,17 бр. дела за разглеждане за 2018 г., се увеличава на 54,71 броя. Това се дължи преди всичко на намалената щатна численост на съдя независимо от спада в броя на делата за разглеждане.

Щатната численост на съда през 2019 г. е намалена с 1 (една) щатна длъжност за съдия и към 31.12.2019 г. е вече 2 (две) щатни бройки.

През 2019 г. общият брой дела за разглеждане е намалял с 14 % спрямо 2018 г. Този спад се дължи основно на намаляване постъпленията на наказателните дела. Така например спрямо 2018 г. броят им е намалял с 24%, като най-много са намалели ЧНД с 38% и НОХД - с 36%. По отношение на гражданските дела, тенденцията е обратна. Има ръст в исковите производства, които са се увеличили спрямо предходната година с 5%, а частните граждански дела са се увеличили с 4%.

Видно от гореизложеното, независимо от спада на постъпленията на наказателни дела, натовареността се е увеличила, което се дължи на намалената щатната численост на съда с 1 (една) бройка.

РС – Девня - от 43,88 бр. за 2018 г., натовареността се увеличава на 51,65 бр. Щатната численост на съда не е променяна и е 4 (четири) щатни бройки. Общият брой дела за разглеждане през 2019 г. се е увеличил спрямо предходната 2018 г. с 18%. По видове дела информацията е следната:

Гражданските дела бележат ръст спрямо предходната година с 23%, а наказателните дела – с 1%. Най-голямо е увеличението при наказателните дела от частен характер, които от 8 дела за разглеждане през 2018 г. са се увеличили на 14. Това се явява 75% увеличение спрямо предходната година. От друга страна нарастване има и при исковите производства, което също е значително – с 32% (от 398 бр. за 2018 г. на 527 бр. за 2019 г.).

РС – Хасково - от 43,66 бр. за 2018 г., натовареността се увеличава на 50,62 броя. Щатната численост на съда не е променяна и е 10 (десет) щатни бройки, а делата за разглеждане спрямо предходната година са се увеличили с 16%, което води и до увеличаването на натовареността на съдиите. Гражданските дела бележат ръст спрямо предходната година с 34%, а наказателните дела са намалели с 15%. Най-голямо е увеличението при ЧГД - с 56% и заповедните производства - с 40%. От друга страна наказателните частен характер дела са намалели с 26% а НОХД - с 10% спрямо 2018 г.

РС – Момчилград - от 40,79 бр. за 2018 г., натовареността се увеличава на 48,67 бр. Щатната численост на съда към 31.12.2019 г. е 2 (две) щатни бройки. Делата за разглеждане спрямо предходната година са се увеличили с 19%. Именно поради увеличаването на делата за разглеждане е нераснала и натовареността на съдиите. Гражданските дела бележат ръст спрямо предходната година с 22%, а наказателните дела - с 15%. При гражданските дела най-голямо е увеличението на ЧГД - със 77% (от 62 бр. за 2018 г. на 110 бр. за 2019 г.). Исковите производства са се увеличили с 44% (от 300 бр. за 2018 г. на 433 бр. за 2019 г.), а заповедните производства са намалели с 14%. От наказателните, частните наказателни дела са се увеличили с 39%, а НОХД - с 21%. С 20% обаче са се намалили НЧХ делата.

РС – Стара Загора - от 43,27 бр. за 2018 г. натовареността се увеличава на 48,66 броя. Щатната численост на съда през 2019 г. е намалена с 1 (една) щатна бройка за длъжността „съдия“ и към 31.12.2019 г. е 20 (двадесет) щатни бройки. Делата за разглеждане спрямо предходната година са се увеличили със 7%. Увеличаването на делата за разглеждане и намаляването на щатната численост на съда води до повишаване на натовареността на съдиите с 11% спрямо 2018 година. От друга страна нарастването на делата за разглеждане се дължи на увеличения брой новообразувани дела спрямо предходната година - със 6%. При гражданските дела увеличението спрямо предходната година е с 10%, като при исковите производства то е най-голямо - с 23%. При наказателните дела увеличението на делата е само с 2%, като по-голяма част от делата за разглеждане бележат спад. Единствено ЧНД са се увеличили с 8% спрямо предходната година.

РС – Варна - от 44,60 бр. за 2018 г. натовареността се увеличава на 48,32 бр. Щатната численост на съда не е променяна и е 54 (петдесет и четири) щатни бройки за длъжността „съдия“, а делата за разглеждане спрямо предходната година са се увеличили с 8 %. При гражданските дела увеличението спрямо предходната година е с 10%, от които исковите производства и ЧГД са се увеличили с 18%. При наказателните дела увеличението на делата е само с 2%, като увеличението спрямо предходната година е най-голямо при НЧХД - с 12%.

На **РС – Бургас** натовареността по шат от 42,84 бр. дела за разглеждане за 2018 г. се увеличава на 47,33 бр. Щатната численост на съда към 31.12.2019 г. е 33 (тридесет и три) щатни бройки за длъжността „съдия“, като същата не е променяна през последните три години. Делата за разглеждане спрямо предходната година са се увеличили с 10%, което е довело и до увеличаване на натовареността на съдиите през годината. Гражданските дела бележат ръст с 16% спрямо предходната година, като от 10 600 бр. през 2018 г. са се увеличили на 12 300 бр. При гражданските дела най-голямо е увеличението при исковите производства - с 31%, а ЧГД са се увеличили с 27%. При заповедните производства увеличението е сравнително малко - 3%. При наказателните дела увеличението е символично (1%), като от 6 366 бр. през 2018 г. те са се увеличили на 6 442 броя.

Единствен **РС – Тутракан**, който през 2018 г. е бил в групата на ниско натоварените районни съдилища с **32,67 бр.** дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, през 2019 г. бележи увеличаване на натовареността, която става **51,17 броя дела**. Увеличението на натовареността е почти с 19 дела средно за разглеждане от 1 (един) съдия месечно. Това се дължи на намалената щатна численост с 1 (една) щатна бройка спрямо предходния отчетен период.

Броят на новообразуваните делата през 2019 г. е почти непроменен спрямо предходната 2018 г., но общия брой дела за разглеждане през 2019 г. се е увеличил, което се дължи на нерешените стари дела. През 2018 г. съдиите са решили 86% от делата за разглеждане, а през 2019 г. - 80%.

Със **средна натовареност** (от 35 до 47 дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия) са **49% или 55 районни съдилища**, като през 2018 г. със средна натовареност са били 58 от районните съдилища.

Със средна натовареност са РС – Казанлък – 46,32 бр.; РС – Карлово – 45,88 бр.; РС – Асеновград - 45,79 бр.; РС – Поморие - 45,78 броя.

В групата около средната натовареност (която е **40,95 бр.**) попадат РС – Велики Преслав - 41,22 бр.; РС – Видин - 41,15 бр.; РС – Пазарджик - 40,90 бр., РС – Бяла Слатина - 40,82 бр. и РС – Ловеч - 40,04 броя.

Най-ниско в границата на среднонатоварените районни съдилища попадат: РС – Омуртаг - 35,92 бр.; РС – Севлиево - 35,58 бр.; РС – Кнежа - 35,44 броя.

Най-натовареният съд от съдилищата със средна натовареност е **РС – Казанлък** – с 46,32 бр. дела за разглеждане. През 2018 г. натовареността на 1 (един) съдия от РС – Казанлък е била 43,79 бр. дела за разглеждане.

Щатната численост на съда е 10 (десет) щатни бройки за длъжността „съдия“ и същата не е променяна през последните три години.

През 2019 г. делата за разглеждане се увеличили спрямо 2018 г. с 6%. - от 5 255 бр. на 5 558 бр., което е довело до увеличаване на натовареността по шат на съдиите. Увеличаването на делата за разглеждане се дължи на

увеличения брой граждански дела за разглеждане спрямо предходната година с 9%, като от 3 694 бр. през 2018 г. са се увеличили на 4 022 броя.

По видове дела, информацията е следната: увеличението при ЧГД е с 15%, а исковите производства - с 10%. При заповедните производства увеличението е със 7%.

При наказателните дела намаляването на делата за разглеждане е несъществено (2%), като от 1 561 бр. през 2018 г. те са се увеличили на 1 536 броя. Същевременно, наказателните дела от частен характер имат сериозен спад в броя - с 50% спрямо 2018 година.

Увеличаването на щатната численост на **РС – Нова Загора** с 1 (една) щатна бройка е довело до сериозен спад в натовареността на органа, който от най-високо натоварен районен съд през 2018 г. (след СРС) с натовареност 61,00 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия, през 2019 г. вече е в групата на средно натоварените с 43,98 броя. През новия отчетен период се отчита и спад в постъпленията на делата (с 12%), което допълнително е довело до намаляване на натовареността, а делата за разглеждане от 2 928 бр. за 2018 г. са намалели на 2 639 бр. (с 10%).

Подобна е ситуацията и при районните съдилища на **Ботевград и Провадия**, които през 2019 г. са вече средно натоварени. С оглед високата натовареност на двата органа през предишния отчетен период (2018 г.), Съдийската колегия на ВСС увеличи щатната им численост с по 1 (една) щатна бройка, което е довело до намаляване на тяхната натовареност.

През 2018 г. РС – Ботевград е четвърти по натовареност с 55,67 бр. дела за разглеждане, докато през 2019 г. натовареността вече е 45,42 броя. Делата за разглеждане също са намалели, макар и само 2% - от 3 340 бр. на 3 270 броя.

Увеличаването на щатната численост на РС – Провадия от 4 (четири) на 5 (пет) щатни бройки също е довело до намаляване на натовареността, независимо от покачването на броя на делата за разглеждане с 6%. Делата в РС – Провадия от 2 508 бр. са се увеличили на 2 662 бр., а натовареността от 52,25 бр. за 2018 г. е намаляла на 44,37 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия.

РС – Несебър, който през 2018 г. е бил последен в групата на високо натоварените районни съдилища с 45,37 бр. дела за разглеждане, през 2019 г. поради намаляването на броя на делата за разглеждане (със 7%), намалява и натовареността на съдиите - на 42,02 бр. и също попада в групата на средно натоварените.

Подобна е ситуацията и при други съдилища, които предходната година са били високо натоварени, а тази година вече са средно натоварени, като например: РС – Лом - с 50,19 бр. дела за разглеждане през 2018 г., поради намаляване на броя на делата за разглеждане (с 10%), през 2019 г. намалява и натовареността на съдиите - на 45,32 бр.; РС – Монтана - с 48,08 бр. дела за разглеждане през 2018 г., поради намаляване на броя на делата (с

5%), през 2019 г. намалява и натовареността на съдиите - на 45,75 бр. Такива са и РС – Гълъбово, РС – Плевен и РС – Елин Пелин.

Най-ниско в графиката на средно натоварените районни съдилища е **РС – Кнежа** с натовареност 35,44 бр. дела за разглеждане месечно на съдия. Спрямо предходната 2018 г. натовареността остава почти непроменена, а именно 35,64 броя.

Най-голям ръст в натовареността по брой дела за разглеждане има при **РС – Трън** (с 24,5 дела месечно за разглеждане), който от един от най-ниско натоварените районни съдилища влиза в групата на средно натоварените. От 12,63 бр. дела за разглеждане, натовареността се увеличава на 37,17 броя. РС – Трън е на 65-то място по натовареност за 2019 г. С решението на Съдийската колегия на ВСС за намаляване на щатната численост на съда, същият остава с една щатна бройка за длъжността „съдия“. Това обстоятелство рефлектира върху степента на натовареност на този съдебен орган от една страна. От друга страна се наблюдава рязко увеличение на броя на делата през 2019 г. - с 45% спрямо 2018 година. Съвкупността от тези фактори водят да драстично увеличение в натовареността на съда.

Увеличението по видове дела, е както следва:

Гражданските дела са се увеличили спрямо предходната година с 54% (233 бр. през 2018 г. на 358 бр.) Увеличението при ЧГД е с 153% (от 15 бр. през 2018 г. са на 38 бр.), а при исковите производства - с 37% (от 71 бр. през 2018 г. те са се увеличили на 97 бр.). При заповедните производства увеличението е почти двойно (от 147 бр. през 2018 г. на 223 бр.)

При наказателните дела увеличението на делата за разглеждане е по-малко – с 26% (от 70 бр. през 2018 г. на 88 бр.). Частните наказателни дела са се увеличили със 71% (от 24 бр. през 2018 г. на 41 бр.) а НОХД – с 36% (от 11 бр. през 2018 г. на 15 бр.).

Районните съдилища с ниска натовареност (под 35 дела за разглеждане месечно от един съдия) са **37%**.

От тях традиционно най-ниска е натовареността на РС – Ивайловград - 10,79 бр., преди него са: РС – Ардино - 14,17 бр., РС – Малко Търново - 18,58 бр.; РС – Чепеларе - 19,83 бр. и РС – Крумовград – 20,13бр.

Тук следва да се проследи каква е действителната натовареност на тези съдилища, с оглед придобиване на обективна представа за реалната натовареност на съдиите от тези органи. Изброените районни съдилища са с щатна численост от 2 (двама) съдии през последните години. Единствено в РС – Ардино има 1 (една) незаета щатна длъжност.

На **РС – Ардино** натовареността по щат от 12,38 бр. за 2018 г. се е увеличила на 14,17 бр. за 2019 г. Действителната натовареност на съдиите за 2019 г. е 22,67 бр. Разликата в натовареността се дължи на вакантната длъжност за административен ръководител, която е освободена считано от 02.04.2019 г. Увеличаването на натовареността се дължи на нарасналия брой

дела за разглеждане спрямо предходната година, а именно: от 297 бр. на 340 бр. (14%). Увеличаване броя на делата за разглеждане има при гражданските, докато наказателните дела бележат спад. Гражданските дела са се увеличили спрямо предходната година с 23%, като от 218 бр. през 2018 г. са се увеличили на 268 бр. При тях най-голямо е увеличението при ЧГД - с 35%, а исковите производства са се увеличили с 28%. При заповедните производства увеличението е с 9%.

При наказателните дела има спад с 9% (от 79 бр. през 2018 г. са се увеличили на 72 бр.) При наказателните дела от общ характер има увеличение спрямо 2018 г. с 25%. За сметка на това АХН делата са намалели с 39%.

На **РС – Малко Търново** натовареността по щат от 13,25 бр. за 2018 г., се е увеличила на 18,57 бр. дела за разглеждане. Действителната натовареност на съдиите за 2019 г. е близо двойно по-висока - 31,86 броя. Високата действителна натовареност се дължи на дългосрочното командироване на един от съдиите в друг орган на съдебната власт. Увеличаването на делата за разглеждане спрямо предходната година (с 40%, от 318 бр. на 446 бр.) и отсъствието на един от съдиите е довело до високата действителна натовареност на РС – М.Търново.

Увеличение на делата има при почти всички видове.

Гражданските дела са се увеличили спрямо предходната година с 34% (227 бр. през 2018 г. на 305 броя. От тях исковите производства са се увеличили с 83% (от 89 бр. през 2018 г. на 163 бр.). Увеличението при ЧГД е с 21% (от 33 бр. през 2018 г. са на 40 бр.). При заповедните производства има спад с 3%. Следва да се отбележи, че през 2019 г. повече от половината граждански дела на производство в съда са искиви (53%).

При наказателните дела увеличението е с 55% (от 91 бр. през 2018 г. на 141 бр.). При тях има сериозен ръст по отношение на административно-наказателните дела - почти 2,5 пъти, като от 33 бр. през 2018 г. те са се увеличили на 78 бр. Същевременно, наказателните дела от частен характер (НЧХД) са намалели двойно (от 6 бр. през 2018 г. на 3 бр.), а НОХД са се увеличили с 18% (от 38 бр. през 2018 г. на 45 бр.).

На **РС – Чепеларе** натовареността - от 21,83 бр. за 2018 г., е намаляла на 19,83 броя. Действителната натовареност на съдиите е близка до натовареността по щат, а именно 20,70 бр., като през 2019 г. няма незает щат. Намаляването на натовареността се дължи на намаления брой дела за разглеждане спрямо предходната година, а именно: от 524 бр. на 476 бр. (9%). Намаляване на делата за разглеждане има и при гражданските (6%) и при наказателните (13%). Най-съществено е намаляването на ЧНД - с 33%, а увеличение има при ЧГД - с 26%.

На **РС – Крумовград** натовареността по щат е 20,13 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, като действителната натовареност на съдиите е същата. През 2019 г. има намаление в броя на делата за

разглеждане спрямо предходната година, а именно: от 505 бр. на 483 бр. или с 4%. Исковите производства заемат 63% от разглежданите граждански дела а заповедните - 28%. НОХ делата представляват 17% от наказателните дела, а АХН делата - 43%.

На най-ниско натовареният съд - **РС – Ивайловград**, натовареността от 11,25 бр. за 2018 г. е намаляла на 10,79 бр. през 2019 г., като и двете щатни бройки за длъжността „съдия“ са били заети през годината. Действителната натовареност на съдиите е 13,63 броя. Намаляването на натовареността се дължи на намаляването на делата за разглеждане спрямо предходната година с 4%. От една страна гражданските дела са се увеличили през 2019 г. с 8%, но от друга наказателните дела са намалели с 18%. С 24% са намалели АНХД, а с 14% са намалели НОХД. При гражданските дела намаление има при заповедните производства - с 20%, докато ЧГД са се увеличили двойно (от 11 бр. през 2018 г. на 22 бр.). С 25% са се увеличили исковите производства.

Най-голям спад в натовареността по брой дела за разглеждане се отчита при **РС – Трявна**, който през 2018 г. е в групата на ниско натоварените районни съдилища и е бил с натовареност 29,21 бр. при щатна численост от двама съдии и дела за разглеждане 701 бр. През новия отчетен период натовареността му е намаляла на 20,38 бр., което нарежда съда на едно от последните места по натовареност.

При РС – Трявна се очертава и най-голям спад в делата за разглеждане – с 30%, а именно: от 701 бр. за 2018 г. на 489 бр. Гражданските дела са намалели спрямо предходната година с 28%, като от 472 бр. през 2018 г. са намалели на 338 броя през 2019 година. При тях най-голям спад в делата за разглеждане има при заповедните производства - с 41%. От своя страна, исковите производства са намалели със 7%.

При наказателните дела намаляването на делата за разглеждане е с 34% (от 229 бр. през 2018 г. на 151 бр.). При частните наказателни дела намалението спрямо 2018 г. е с 47%. АХН делата са намалели с 15%, а НОХД – с 10%.

3. Натовареност по щат към свършени дела:

Средната натовареност по щат по брой свършени дела за 2019 г. е **35,67 бр.** дела месечно на 1 (един) съдия. През 2018 г. тя е била **35,50 бр.**, а през 2017 г. съответно - **37,70 броя.**

Средната действителна натовареност за 2019 г. на 1 (един) съдия месечно в районните съдилища по брой свършени дела е **41,53 броя.** Предходните две години действителната натовареност на съдиите е била **40,91 бр.** за 2018 г. и **42,78 бр.** за 2017 година.

Разлика в натовареността на първия и последния съд по този показател е **почти 41 дела**, а именно: най-високо натоварен е **РС – Царево** с 50,25 бр. свършени дела месечно, а най-ниско натоварен е РС – Ивайловград с 9,42 бр. свършени дела. И в двата органа няма разделяне на съдиите по специализация и всички съдии едновременно разглеждат и граждански и наказателни дела. Свършените граждански дела в РС – Царево представляват 47% от всички решени дела, а наказателните - 53%. Свършените заповедни производства заемат дял от 65% от решените граждански дела, а исковите производства - 26%. Свършените частни наказателни дела заемат дял от 41% от решените наказателни дела, а АНХ делата - 38%. Решените дела от наказателен общ характер представляват 19% от наказателните дела.

За сравнение, в **РС – Ивайловград** свършените граждански дела представляват 60% от всички решени дела, а наказателните - 40%. Свършените заповедни производства заемат дял от 44% от решените граждански дела, а исковите производства - 41%. Свършените АНХД заемат дял от 42% от решените наказателни дела, а частните наказателни дела - 41%. Решените дела от наказателен общ характер са 20% от наказателните дела.

Сравнявайки данните за натовареността на двата органа и видовете дела, решени от съдиите, може да се обоснове изводът, че независимо от голямата разлика в натовареността, повече дела с фактическа и правна сложност, както при гражданските, така и при наказателните дела са решени от съдиите в РС – Ивайловград.

При съпоставяне на данните за натовареността на двата органа специално внимание следва да се обърне и на делата с решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК постановени по дела по които е проведено открито заседание месечно от 1 (един) съдия, които за РС – Царево са 3,75 бр. а за РС – Ивайловград - 1,46 бр. Постановените присъди и решения по АНХД за РС – Царево са 10,46 бр. а за РС – Ивайловград - 2,54 броя. В сравнение, за СРС тези данни са 11,87 бр. постановени решения и 10,77 бр. постановени присъди и решения по АНХД. Средната натовареност по тези показатели за районните съдилища са съответно: 8,44 бр. постановени решения и 6,01 бр. постановени присъди и решения по АНХД.

Разликата в броя постъпили дела и тези за разглеждане обуславя и съотносимата разлика в броя свършени дела, поради което и с най-висока натовареност за 2018 г. са били: РС – Нова Загора - 55,81 бр.; РС – Перник - 50,79 бр. и РС – Ботевград - 49,63бр., а най-ниско натоварени са били РС – Трън - 11,75 бр.; РС – Ардино - 10,79 бр. и РС – Ивайловград - 9,71 бр. и др.

В статистическите таблици за 2019г. за дейността на съдилищата се събира информация за решенията и присъдите, постановени в открити съдебни заседания. **Анализирането на натовареността на съдилищата освен въз основа на данните за брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, следва да се извършва и по броя на**

решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, респективно броят на постановените присъди и броят на постановените решения по НАХД при същия критерий.

На база данните за 2019 г. и щатната численост на районните съдилища е определена натовареността на 1 (един) съдия месечно по този показател.

Средната натовареност на 1 (един) граждански съдия по брой решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК постановени по дела, по които е проведено открито заседание е 8,44 бр. месечно.

Най-много постановени решения месечно имат съдиите от РС – Перник с 12,60 бр., след него са съдиите от РС – Плевен – 12,40 бр. и Софийски районен съд - с 11,87 бр. Най-малко постановени решения имат съдиите от РС – Ивайловград с 1,46 броя, РС – Луковит с 1,50 бр. и РС – Малко Търново с 1,67 бр.

Средната натовареност по брой постановени присъди и решения по НАХД на 1 (един) наказателен съдия е 6,01 бр. месечно.

Най-много постановени присъди и решения месечно има 1 (един) съдия от РС – Монтана с 14,60 броя. Следват съдиите от РС – Кърджали с 14,22 бр. и РС – Димитровград с 12,92 броя. Най-малко постановени присъди и решения месечно имат съдите от РС – Тополовград и РС – Ардино - 0,83 броя.

➤ Действителна натовареност

Действителната натовареност е показател, който отчита обема на работата в съда на база реално работилите съдии през 2019 г., изразен в брой дела месечно на 1 (един) съдия.

С оглед броя на отработените човекомесеци през годината средната действителна натовареност на 1 (един) съдия месечно в районните съдилища за 2019 г. е:

- по **постъпили** дела - **42,28 броя;**
- по дела за **разглеждане** - **47,68 броя;**
- по **свършените** дела - **41,53 броя.**

Спрямо предходната година действителната натовареност на съдиите се е увеличила и по трите показателя - по постъпили дела действителната натовареност е била 41,78 бр., по дела за разглеждане тя е била 46,18 бр., а по свършените дела – 40,91 броя.

Действителната натовареност се изчислява за всеки съдия поотделно, като за отчетната година се приспадат отсъствията при

по-продължителен отпуск по болест, неплатен отпуск и майчинство. Ето защо това е показател представляващ моментна снимка на всеки един отчетен период и за това трудно би могъл да бъде сравняван с друг.

Най-високо натоварени по постъпили дела месечно са съдиите от РС – Нова Загора със 77,10 бр., следвани от съдиите в РС – Лом със 72,89 бр. и тези в РС – Чирпан с 60,13 броя. Най-ниско натоварен по този показател остава РС – Ивайловград с 11,68 бр. свършени дела.

За 2019 г. най-високо натоварени по брой дела за разглеждане месечно са съдиите от РС – Лом с 85,87 бр., след него са тези от РС – Нова Загора със 85,13 бр. и от РС – Перник с 69,26 броя. Разликата между най-високо натоварените и най-малко натоварените районни съдии е **72 дела**. Най-ниско натоварен е РС – Ивайловград с 13,63 бр. дела за разглеждане.

Най-много дела са свършени месечно от съдиите от РС – Нова Загора със 77,87 бр., следвани от РС – Лом с 70,95 бр. и РС – Перник с 58,87 броя. Най-ниско натоварен остава РС – Ивайловград с 11,89 бр. свършени дела.

Високата действителна натовареност спрямо натовареността по щат при някои районни съдилища се дължи на няколко фактора.

Щатните бройки за длъжността „съдия“ никога не са били и не биха могли да бъдат изцяло заети поради различни фактори от обективен и субективен характер (напр. майчинство, продължителен отпуск по болест, неплатен отпуск, командировани съдии в други ОСВ, както и незаети щатни длъжности). Институтът на командироване на съдиите, с оглед предвидените ограничения в ЗСВ, се явява временна мярка за справяне с неравномерната натовареност. От друга страна, при обявяване на конкурсите за заемане на свободни щатни длъжности и такива с предстоящо освобождаване, се съобразява основно степента на натовареност по щат на съдилища. Много от обявените длъжности са неатрактивни и желаещи за тяхното заемане липсват. Редом с това, конкурсните процедури често приключват отложено във времето поради тяхното обжалване. Конкретен пример за това е РС – Лом, който е с най-висока действителна натовареност. При натовареност по щат 45,32 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, действителната натовареност на съдиите е 85,87 броя. До голяма степен това се дължи на незаетите щатни длъжности в органа. При щатна численост от 6 (шест) съдии, заети са само 4 (четири). При обявения конкурс за първоначално назначаване, приключил в началото на 2019 г., класираните кандидати за двете обявени длъжности отказаха да встъпят. При РС – Нова Загора ситуацията е подобна. Натовареността по щат е 43,98 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, а действителната натовареност на съдиите - 85,13 броя. При щатна численост от 5 (пет) съдии, заети са само 3 (три).

При отчитане на натовареността на районните съдилища следва да се имат предвид всички показатели отразяващи натовареността на всеки съдия, а именно, както натовареността по щат по трите показателя (брой постъпили

дела, брой разгледани и брой свършени дела) и действителната натовареност, така и постановените решенията и присъдите след проведени открити съдебни заседания. (*Приложение № 4*)

Специално внимание заслужава дейността на трите най-натоварени районни съдилища, които са и най-натоварените съдилища в съдебната система.

През отчетната 2019 г. това са Софийски районен съд, РС – Царево, РС – Ихтиман, РС – Перник, РС – Девня, РС – Тутракан и т.н.

- ***АНАЛИЗ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ТРИТЕ НАЙ-НАТОВАРЕНИ РАЙОННИ СЪДИЛИЩА (спрямо броя на делата за разглеждане)***

1. Софийски районен съд (СРС) през последните години функционира в условията на изключително висока натовареност и недостатъчно кадрово обезпечаване. Преодоляването на този проблем изисква комплексен подход, поради което СК на ВСС през 2019 г. предприе редица комплексни мерки, в рамките на своята компетентност.

- Оптимизирането на щатната численост на СРС чрез процедури за преназначаване по чл. 194, ал. 1 ЗСВ е най-ефективният законово установен механизъм не само за регулиране на натовареността вътре в съответния орган на съдебна власт (особеностите на кадровото обезпечаване на районните съдилища включват : назначаване по реда на чл. 243, ал. 1 ЗСВ и конкурси за преместване и първоначално назначаване), но и за изравняване на неравномерната натовареност между самите районни съдилища, която в някои случаи е драстична. Именно поради тази причина СК на ВСС инициира и провежда няколко процедури за преместване в СРС. За съжаление, поради нееднозначното тълкуване на нормата на чл. 194, ал. 1 ЗСВ, този механизъм не се използва пълноценно.

С решение на СК на ВСС през 2018 г. е открита процедура за преназначаване на съдии по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ в СРС-ГО, която приключва в началото на 2019 г. По внесеното от КСКНСС предложение СК на ВСС, с решение по протокол № 1/15.01.2019 г. закри 2 (две) щатни длъжности „съдия“ в Районен съд – Пловдив, 2 (две) щатни длъжности „съдия“ в Районен съд – Бургас, 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Враца, 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Благоевград и 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд – Свиленград и разкри съответно 7 (седем) щатни длъжности „съдия“ в СРС-ГО, като същевременно на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ преназначи 7 (седем) съдии в СРС-Гражданско отделение.

С решение по протокол № 21/02.07.2019 г. СК на ВСС закри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в РС – Петрич и разкри съответно 1 (една) щатна

длъжност „съдия“ в СРС, като едновременно преназначи на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ един съдия.

С решение по протокол № 26/04.11.2019 г. Пленумът на ВСС извърши оптимизирането на щатната численост чрез закриване на 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в РС – Стара Загора и разкриване съответно на 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в СРС, след което Съдийската колегия преназначи подалия заявление кандидат.

Предвид високата натовареност на СРС и отправено искане от страна на административните ръководители на СРС и СГС за разрешаване на проблема с кадровият дефицит на двата органа, комисия КСКНСС, със свое решение по протокол № 18/10.07.2019 г. прие, че е налице „обоснована необходимост“ за увеличаване щатната численост на СРС като бъдат съкратени свободни щатни длъжности „съдия“ от ниско натоварени районни съдилища. Така с решение по протокол № 26/04.11.2019 г. Пленумът на ВСС съкрати по 1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ от РС – Карлово, РС – Тутракан, РС – Трън и РС – Тетевен и разкри съответно 4 (четири) щатни длъжности „съдия“ в СРС.

След извършеното цялостно оптимизиране на щатната численост, СРС към 31.12.2019 г. е с щатна численост от 207 (двеста и седем) съдии, в това число административният ръководител и петима заместник-председатели. **Увеличаването на щатната численост на СРС през 2019 г. спрямо 2018 г. е с общо 13 (тринадесет) щатни бройки.**

Натовареността на 1 (един) съдия месечно по постъпили дела за 2019 г. е **38,66 бр.**, за 2018 г. тя е 44,64 бр., а за 2017 г. - 47,58 броя.

Предприети мерки от ВСС през последните години оказват положително въздействие върху високата натовареност на съдиите.

За 2018 г. натовареността по щат в СРС е **63,14 бр.** дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия и **64,69 бр.** за 2017 г., за 2019 г. натовареността на 1 (един) съдия месечно вече е **56,91 бр.** дела за разглеждане.

През 2019 г. общо постъпилите дела в СРС са 96 029 бр. с нерешените 45 330 дела от предходния период, общо делата за разглеждане възлизат на 141 359 броя. Решените дела през годината са общо 98 972 бр., като от тях в тримесечния срок са решени 59 412 броя. Останали нерешени в края на 2019 г. са 42 387 броя. Съпоставяйки постъпленията на делата спрямо решените през годината, съдиите от СРС са решили повече дела отколкото са постъпили, а именно: при **96 029 бр.** постъпили дела (**38,66 бр. месечно на един съдия**) – решените са **98 972 бр. (39,84 бр. месечно на един съдия)** или решени са 2 943 повече отколкото са постъпили.

Гражданските дела са 80% от делата за разглеждане, а именно 112 690 броя. Броят на гражданските дела спрямо 2018 г. е намалял с 4%, като броят е бил 117 307 дела за разглеждане. Заповедните производства спрямо предходната година са намалели с 13% за сметка на увеличилите се

ЧГД - с 23%. Исковите производства са нараснали само с 1% спрямо 2018 година.

За разлика от повечето районни съдилища, при които заповедните производства заемат по-голям дял от делата за разглеждане (над 50%), в СРС повече от половината дела са искиви производства - 55% или 61 785 броя. Заповедните производства са 44 432 бр. или 39% от гражданските дела. За сравнение, средно заповедните производства съставляват 47% от гражданските дела във всички районни съдилища, а исковите производства - 42%. Частните граждански дела са едва 6% или 6 473 броя. В останалите високонатоварени районни съдилища данните по тези показатели са следните: в РС – Царево исковите производства съставляват 33% от гражданските дела, ЧГД - 8%, заповедните производства - 59%, в РС – Ихтиман исковите производства са 28%, ЧГД - 10% и 62% са заповедните производства, в РС – Перник - исковите производства са 44%, ЧГД - 6% и 51% са заповедните производства, в РС – Девня - 27% искиви производства, 9% ЧГД и 64% заповедни производства и в РС – Тутракан - 42% искиви производства, 18% ЧГД и 40% заповедни производства.

Спрямо предходните години значително намаляват заповедните производства в СРС, а именно: спрямо 2018 г. са намалели с 13% (50 835 бр.), а спрямо 2017 г. - 27% (60 732 бр.). За сметка на това се наблюдава увеличение в производствата с по-голяма правна и фактическа сложност, което на практика увеличава натовареността на съдиите в този съд. Исковите производства са се увеличили с 1%, а частните граждански дела с 23%. При другите високо натоварени районни съдилища намаляването на заповедните производства е значително по-малко, при РС – Царево намаляването е с 2%, РС – Ихтиман намаляването е с 6%.

Решените граждански дела от съдиите от ГО на СРС са 77 923 бр., като от тях в срок от 3 месеца са решени 62%, или 47 997 броя.

Не е малък броят на делата решени по същество - 68 230 бр. (88%), като постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК след проведено открито съдебно заседание са общо 20 938 бр. или 11,87 бр. дела месечно от 1 (един) граждански съдия. При високо натоварените районни съдилища постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК месечно на един съдия, след проведено открито съдебно заседание, са: РС – Царево - 3,75 бр., РС – Ихтиман - 5,63 бр., РС – Перник - 12,60 бр., РС – Девня - 2,88 бр. и РС – Тутракан - 6,58 броя.

Останалите нерешени в края на периода граждански дела са 34 767 броя или 31% от гражданските дела за разглеждане.

Гражданско и търговско отделение в СРС е с щатна численост от 147 съдии. Натовареността на съдиите от отделението, с оглед извършената оптимизация на числеността е намаляла - натовареността на 1 (един) съдия месечно за 2018 г. по брой постъпили дела е била 50,81 бр. и по брой дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия - 72,95 броя. През 2019 г. тя е съответно 42,86 бр. постъпили дела и 63,88 бр. дела за разглеждане, но независимо от всичко остава все още висока.

Както по-горе бе отбелязано, щатните длъжности никога не са били и не могат да бъдат изцяло заети поради различни обективни и субективни фактори като майчинство, продължителен отпуск по болест, неплатен отпуск, командировани съдии в други ОСВ, както и незаети щатни длъжности. В писмо от 23.05.2019 г. ръководството на СРС уведомява СК на ВСС, че към онзи момент в гражданските отделения на съда 5 състава са без титуляр, поради което същите са спрени от разпределение, а висящите пред тези състави 3 199 броя дела не са преразпределени поради липса на съдии без състав, докато насрочените дела се отлагат. Голямата висящност, незаетите длъжности, както и голямото постъпление на дела в ГО са основните причини за очертаващата се висока натовареност на съдиите в отделението. Въпреки това гражданските съдии от СРС са между постановилите най-много решения след проведено открито съдебно заседание, а именно **11,87 бр.** на 1 (един) съдия месечно при средна за нивото **8,44 броя**.

Наказателните дела заемат дял от 20% от делата за разглеждане в СРС, а именно 28 669 броя. Спрямо 2018 г. броят им е намалял с 3% (29 694 бр.), но спрямо 2017 г. са се увеличили със 7%, когато делата за разглеждане са били 26 882 бр. С най-голям дял (42%) са делата от наказателно административен характер - 12 145 бр., като средно за районните съдилища делът на тези дела е 35%. След тях се нареждат частните наказателни дела с 10 910 бр. или 38% (средно за районните съдилища делът е 42%). Наказателните общ характер дела възлизат на 4 682 бр. (16%) и 932 бр. са делата от наказателно частен характер.

Спрямо предходната година най-много са се увеличили НЧХ делата - с 16%, а спрямо 2017 г. - с 24%. НОХ делата бележат спад от 13% спрямо 2018 г. и 23% спрямо 2017 година. Решените дела са 21 049 броя. От тях в срок от 3 месеца са решени 54%, или 11 415 броя. Голяма част от делата са решени със съдебен акт по същество - 17 692 бр., постановените присъди и решения по НАХД след проведено открито съдебно заседание са общо 7 754 броя. Прекратените производства са 3 357 броя. Останалите нерешени в края на периода граждански дела са 7 620 броя.

Намаляване в месечната натовареност има и по отношение на съдиите от наказателните отделения, а именно: за 2018 г. по брой постъпили дела на 1 (един) съдия месечно е била 30,85 бр. и 41,24 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия. През 2019 г. тя намалява на 28,36 бр. постъпили дела и 39,82 бр. дела за разглеждане.

СРС е най-големият и най-натоварен съд в страната. Както вече бе посочено, към 31.12.2019 г., той е с щатна численост от 207 (двеста и седем) съдии, в това число административният ръководител и петима заместник-председатели. Съществено е да се подчертае отново, че щатните длъжности в СРС не могат да бъдат изцяло заети поради различни обективни и субективни причини. Именно поради това **действителната натовареност на съдиите остава много висока, като по брой дела за разглеждане на 1 (един) съдия месечно възлиза на 71,65 броя**.

Исключително високата натовареност се явява причина делата в СРС да се разглеждат с голяма продължителност и допуснати забави от страна на съдиите.

СРС работи в условията на свръх натовареност от дълго време. Разкриването на нови щатове в последните години успява само частично да компенсира натовареността на съдиите, особено в гражданското отделение на съда. Регулирането на натовареността на съдиите ще гарантира правото на гражданите за разглеждане на делата им в разумен срок и ще доведе до повишаване на доверието в съдебната система.

2. В Районен съд – Царево през 2019 г. натовареността по щат месечно на 1 (един) съдия по брой дела за разглеждане се е увеличила - от 38,65 бр. за 2017 г. (при щатна численост от четирима съдии) на 42,17 бр. за 2018 г. (при щатна численост от трима съдии) до **54,71 бр.** (при щатна численост от двама съдии) или с **12,5 дела**. Така от средно натоварен съд за 2018 г., тази тенденция го превръща във най-натоварения районен съд след СРС.

В съда липсата разделение по специализация, поради което всички съдии гледат едновременно граждански и наказателни дела.

Намаляването на щатната численост на съда от 4 (четирима) на 2 (двама) съдии е оказало съществено влияние върху степента на натовареност на съдиите. През 2017 г. РС – Царево е с щатна численост от 4 (четири) щатни длъжности „съдия“. През 2018 г. с решение на Пленума на ВСС по протокол № 31/13.12.2018 г. е съкратена 1 (една) щатна длъжност „съдия“ и РС – Царево към 31.12.2018 г. става с щатна численост от 3 (трима) съдии. С решение на Пленума на ВСС по протокол № 29/05.12.2019 г. е съкратена още 1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“ и щатната численост на съда **към 31.12.2019 г. вече е от 2 (двама) съдии**, като натовареността на съдиите за отчетната година се изчислява именно по тази щатна численост.

Действителната натовареност на 1 (един) съдия месечно в РС – Царево, в която е включена и дейността на командированите съдии, за 2019 г. е както следва:

- по постъпили дела – 48,92 бр., при средна 42,28 броя;
- по дела за разглеждане – 52,52 бр., при средна 47,68 броя;
- по свършените дела – 48,24 бр., при средна 41,53 броя.

Спрямо предходната година действителната натовареност на съдиите по трите показателя е: по постъпили дела е била 38,42 бр. при средна 41,78 бр., по дела за разглеждане е била 42,17 бр. при средна 46,18 бр., а по свършените дела - 39,69 бр. при средна 40,91 бр. Оставането на съда с 1 (един) съдия по-малко е довело до увеличаване на действителната натовареност, която за 2019 г. по всички показатели е над средната за районните съдилища.

През последните три години се отчита спад в постъпленията на делата. През 2017 г. в РС – Царево са постъпили 1 726 дела, през 2018 г. - 1 383 бр., а през 2019 г. постъпилите дела вече са **1 223 броя**. Цифрите сочат, че постъплението на новообразувани дела през трите години постепенно

намалява и се връща до нормалните нива, отпреди свръхпостъплението на дела през 2016г., свързано с миграционния натиск. Очевидно, той имаше временен характер, поради което не може да бъде постоянен критерий за определяне на постъплението на дела и съответно – на натовареността. Дела, постъпили в РС – Царево през 2016 година са били 2 268 броя.

Натовареността на съдиите по постъпили дела през тези години е следната: през 2016 г. - 47,25 бр. и през 2017 г. - 35,96 бр. дела месечно на 1 (един) съдия, при щатна численост от четирима съдии. През 2018 г. натовареността е 38,42 бр. при 3 (трима) съдии а през 2019 г. нараства на 50,96 бр. при щатна численост от 2 (двама) съдии.

За сравнение, натовареността на РС – Царево освен въз основа на данните за брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, следва да се сравни и по броя на постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, броя на постановените присъди и постановените решения по НАХД, които се постановяват, след като делото е гледано в открито съдебно заседание.

По данни от статистическите отчети на съда, натовареността по брой свършени дела месечно от 1 (един) съдия е 50,25 бр. при средна 35,67 бр., а натовареността на 1 (един) съдия по брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК е 3,75 бр. при средна 8,44 броя. Натовареността по брой постановени присъди и решения по НАХД на един съдия месечно е 10,46 бр. при средна 6,01 броя.

Независимо от намаляването и на делата за разглеждане, съответно с 12% спрямо 2018 г. и с 14% спрямо 2017 г., намаляването на щатна численост през годините е повлияло върху натовареността на съдиите. През 2017 г. делата за разглеждане в РС – Царево са 1 855 бр., през 2018 г. - 1 518 бр., а през 2019 г. намаляват на **1 313 броя**.

Постъпилите **граждански дела** през 2019 г. са 580 бр., а през 2018 г.- 563 броя. Увеличаването в постъпленията на делата през 2019 г. е само с 3%. Докато спрямо 2017 г. граждански дела са намалели с 9%, когато постъпилите дела тогава са били 636 броя. Най-голямо е увеличението спрямо предходната година на постъпилите иски производствa - с 16%. Частните граждански дела са се увеличили с 8%. Единствено в заповедните производствa има намаляване на постъпленията с 2% спрямо предходната година с 30% . Гражданските дела в РС – Царево запазват сравнително един и същи брой на делата за разглеждане спрямо предходната година. През 2017 г. броят на разглежданите граждански дела е бил 699 броя. През 2018 г. те са били 631 бр., а през 2019 г. - 635 броя. Повече от половината дела за разглеждане са заповедни производствa, а именно 59% или 374 броя. Исковите производствa, които заемат дял от 33%, са се увеличили спрямо 2018 г. с 5% , от 198 бр. на 208 броя. Данните сочат, че броят на постъпилите и стоящи за разглеждане граждански дела през последните години е сравнително устойчив.

Постъпилите **наказателни дела** през 2019 г. са 643 броя. Спрямо 2018 г. са постъпили с 22% по малко дела, когато постъпилите дела са били 820

бр. а спрямо 2017 г. са намалели с 41%. Съществено намаление има при частните наказателни дела - с 39% спрямо предходната година. Делата от общ характер са намалели с 35%. Нарастване има при АНХ делата, които са се увеличили спрямо предходната година с 30%. Броят на разглежданите наказателните дела е намалял спрямо 2018 г. с 24% - от 887 бр. на 678 бр., а спрямо 2017 г. намаляването е с 41%, когато наказателните дела са били 1 156 броя. Единствено делата от административно наказателен характер бележат повишение от 13% спрямо 2018 г., а именно: от 243 бр. на 275 бр. Те заемат и най-голям дял от наказателните дела в РС – Царево - 41%. Частните наказателни дела бележат спад в броя на делата за разглеждане спрямо 2018 г. от 38%. Намаляването на ЧНД от досъдебното производство е естествена функция от намаляването на броя на наказателните дела, образувани за незаконното преминаване на границата, превеждане на хора през границата и противозаконното превозване на чужденци през страната, предвид факта, че разглеждането на едно НОХД е предшествано от разглеждането на няколко ЧНД (разпити на чужденци, искания за вземане на МНО, одобряване на протоколи за извършено претърсване и изземване и др.), свързани с него. Частните наказателни дела от 434 бр. за 2018 г. са намалели на 267 бр., като техният дял е 39% от наказателните дела. НОХ делата също бележат спад спрямо 2018 г., а именно - с 36%, от 203 бр. са намалели на 130 броя. Спрямо делата за разглеждане те заемат дял от 19% .

Сравнението с предходните 2018г. и 2017г. сочи продължаващата тенденция броят на наказателните дела да надвишава броя на гражданските дела.

Независимо от намаляването на делата за разглеждане през последните години, РС – Царево е съдебен район, в които миграционните процеси по българо-турската граница оказват влияние върху натовареността на съда. При определяне на щатната численост следва да се има предвид, че съдебният район е граничен и като югоизточна външна сухопътна граница на Република България с Република Турция се явява и външна граница на Европейския съюз. Поради нарастването през 2016 г. на броя на делата за незаконното преминаване през границата и за незаконно превеждане през границата на лица и групи с решение по т.60.2. по Протокол № 27 от заседание Пленума на ВСС на 07.07.2016 г. разкри допълнителна длъжност „съдия“.

Данните сочат на намаляване на делата от общ характер за незаконното преминаване на границата, превеждане на хора през границата и противозаконното превозване на чужденци през страната в сравнение с предходните 2018 г., 2017 г. и 2016 г., което се обуславя преди всичко от намаляването на миграционния поток и завършеното на територията на съдебния район преградно съоръжение по границата ни с Република Турция. Образуваните съдебни производства за престъпления по чл. 279 - 281 от НК за 2019 г. са 9 бр., но в предходните години броят им е бил значителен.

3. Спрямо изложените по-горе данни за натовареността по щат спрямо броя на делата за разглеждане **трети** по натовареност за 2019 г. е РС – **Ихтиман** с **54,44** бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия при средна за районните съдилища от 40,95 бр. През 2018 г. съдът е бил на 6-то място по натовареност с **54,98** бр. при средна 40,08 бр. и на 8-мо място през 2017 г., с **53,75** бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия при средна 41,55 броя. Действителната натовареност на РС – Ихтиман също е сравнително висока за същия период, а именно: за 2019 г. тя е 62,21 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия при средна 47,68 бр., за 2018 г. е 69,31 бр. и за 2017 - 71,67 броя.

За 2019 г. натовареността на съдиите месечно по брой постъпили дела е 43,33 бр., при средна 36,31 бр., за 2018 г. е 45,69 бр. при средна 36,25 бр., а за 2017 г. - 49,06 бр. при средна 39, 91 броя. По критерия натовареност по постъпили дела РС – Ихтиман се нарежда на 11-то място за 2019 година. Действителната натовареност на съдиите за 2019 г. по постъпили дела е 49,52 бр. дела месечно на 1 (един) съдия при средна 42,28 бр., за 2018 г. е 60,92 бр. и за 2017 - 65,42 броя. Повишената действителна натовареност на съда се дължи на факта, че съдът работи постоянно в намален състав. Въпреки това съдиите решават повече дела от колкото постъпват - решени от един съдия месечно са 53,00 бр. при постъпили 49,52 бр., но поради високите постъпления и трайно намаления състав в края на отчетния период остават нерешени дела, които генерират натовареност за следващия период.

Щатната численост на РС – Ихтиман, която през последните три години не е променяна, е от четирима съдии, в това число и административният ръководител. Към 31.12.2019 г. в органа има 1 (една) свободна щатна длъжност „съдия“. Съдия Павлета Добрева е освободена от заеманата длъжност на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 от ЗСВ считано от 01.09.2019 година. Същевременно един съдия от РС – Ихтиман през целия период е командирован в ОС – София. От 15.04.2019 г. в Районен съд – Ихтиман е командирован един съдия на мястото на командирования в ОС – София съдия, а на свободната щатна длъжност е командирован младши съдия от ОС – София.

Предвид спецификата на работата и малкия брой магистрати, в РС – Ихтиман няма разпределение на съдите по отделения.

През 2019 г. постъпилите дела в РС – Ихтиман са 2 080 бр. като спрямо предходната година постъпленията са намалели с 5% , а спрямо 2017 г. - с 12%. Постъпилите дела през 2018 г. са били 2 193 бр. за през 2017 г. - 2 355 броя.

Независимо от намаляване на постъпленията на делата през последните три анализирани години, поради големия брой дела оставащи нерешени в края на съответния период, делата за разглеждане спрямо 2018 г. са се увеличили с 5%. Общо делата за разглеждане през 2019 г. са 2 613 бр., като 533 бр. са останалите висящи от 2018 г. През 2018 г. делата за разглеждане са били 2 495 бр., а през 2017 г. - 2 580 броя.

Свършените дела през годината са 2 226 бр., което представлява 85% от всички дела за разглеждане в съда. Като положителна тенденция следва да се отчете обстоятелството, че броят на свършените дела надвишава новопостъпилите дела със 146 броя, а именно: при постъпили **2 080** бр. дела, решенията от съдиите са **2 226** броя.

Гражданските дела в РС – Ихтиман съставляват 64% (1 661 бр.) от делата за разглеждане през 2019 година.

Голяма част от гражданските дела поставени на разглеждане в РС – Ихтиман са заповедни производства - 62% или 1 035 бр., броят им спрямо предходната година е намалял с 6%.

Исковите производства заемат 28% от делата за разглеждане, а именно 464 бр., като те бележат увеличение от 13% спрямо 2018 година. Тук следва да се отбележи, че всъщност постъпилите през 2019 г. искиви производства са по-малко от предходната година. През 2018 г. са постъпили 295 бр., а през 2019 г. - 262 бр., което е с 11% по-малко. Това се дължи на големия процент нерешени искиви производства в края на 2018 г., а именно 49%.

Частните граждански дела, които спрямо предходната година бележат увеличение на постъпленията с 59%, заемат дял от 10% от гражданските дела. През 2018 г. са постъпили 88 броя ЧГД, докато през 2019 г. делът е нараснал на 140 бр. Общо на разглеждане са поставени 162 броя ЧГД, докато 2018 г. са били 91 броя.

От общо 1 661 бр. граждански дела решенията са 1 470 бр., от тях 94% (1 383 бр.) са решени в 3-месечен срок. Наблюдава се намаляване на делата, свършени в тримесечен срок спрямо предходната година, когато решенията в срока са били 98 %. Решенията със съдебен акт по същество са 1 350 бр., а прекратените - 120 бр. Останалите нерешени граждански дела в края на периода са 191 бр. (11%).

През отчетната 2019 г. в РС – Ихтиман са постъпили за разглеждане общо **952 бр. наказателни дела**. Спрямо предходната година броят им се е увеличил съответно със 7%, за 2018 г. те са били 888 броя.

Структурата на тези дела е следната:

АНХ делата заемат най-голям дял от разглежданите наказателни дела, а именно **53%** или 508 бр. Спрямо предходната отчетна година тези дела са се увеличили с 24%, като през 2018 г. делата за разглеждане са били 410 броя.

Частните наказателни дела заемат **27%** от наказателните дела, или 259 броя. Спрямо предходната година те бележат ръст от 5%, като през 2018 г. делата за разглеждане са били 246 броя.

НОХ делата заемат **18%** от всички наказателни дела за разглеждане в съда, или 173 броя. Делата от общ характер бележат спад от 21% спрямо 2018 г., когато броят на делата за разглеждане е бил 218 броя.

Най-малко са НЧХ делата, които заемат дял от **1%** от наказателните дела за разглеждане, или 12 бр. През 2018 г. те са били 14 броя.

От общо 952 бр. дела за разглеждане решенията са 756 бр. или 79 %. Наблюдава се увеличение на процента на свършени дела в сравнение с 2018 г., когато е бил 76 %, и намаляване в сравнение с 2017 г., когато е бил 81 %.

Сравнително малък е броят на свършените в 3-месечен срок - 63% (473 бр.). Налице е негативна тенденция за намаляване на наказателните дела свършени в срок, доколкото през 2018 г. 73 % от наказателните дела са били свършени в тримесечен срок, а през 2017 г. е бил 75 %. Решените дела със съдебен акт по същество са 592 бр. а прекратените - 164 бр. Обжалваните актове на съдиите са общо 105 бр. Останалите нерешени в края на периода са 196 бр. (21%).

Общо решените дела в РС – Ихтиман през отчетната година са 2 226 бр. или 85% от делата за разглеждане, като 83% (1 856 бр.) са приключени в срок от три месеца. Забелязва се тенденция за намаляване на процента на свършените в тримесечен срок дела, които през 2018 г. и 2017 г. са били 89%. Останалите нерешени в края на 2019 г. са 387 дела.

Причините за повишения брой останали несвършени дела могат да се обособят в няколко направления. На първо място, напускането на един съдия рефлектира пряко върху натовареността, тъй като несвършените от него дела се преразпределят измежду останалите съдии в РС – Ихтиман. От друга страна поради значителни забави, допуснати от страна на съдия Ивайло Йорданов, на който със заповед на административния ръководител, на основание чл. 327, ал. 1 от ЗСВ, е обърнато внимание, има голям брой ненасрочени дела.

По данни от статистическите отчети на съда, натовареността по брой свършени дела месечно от 1 (един) съдия е 46,38 бр. при средна 35,67 броя. За 2018 г. натовареността е била 40,88 бр. при средна 35,50 броя.

Освен въз основа на данните за натовареността по постъпили дела, общ брой дела за разглеждане и свършени дела, следва да се отбележат постановените решения по чл. 235 ал. 5 от ГПК след проведено открито заседание и броят на постановените присъди и постановените решения по НАХД, които се постановяват след като делото е гледано в открито съдебно заседание като показател за измерване на реалната натовареност на съдиите. Натовареността на 1 (един) съдия от РС – Ихтиман по брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК е 5,63 бр. при средна 8,44 бр., а натовареността по брой постановени присъди и решения по НАХД на 1 (един) съдия месечно е 7,38 бр. при средна 6,01 броя.

За справяне с високата натовареност на съдиите от РС – Ихтиман КСКНСС (*съгласно решение по протокол № 6/06.03.2019 г.*) прие за необходимо предприемането на последователни действия. Първото от тях бе провеждане на процедура за преместване на съдии по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ. С решение по протокол № 9/11.04.2019 г. КСКНСС предложи на СК на ВСС да открие процедура за преназначаване на 2 (двама) съдии, но предложението не бе прието.

С решение от 03.06.2019 г. Комисията по атестирането и конкурсите към СК на ВСС предложи откриване на процедура за преназначаване на магистрати по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ от ниско натоварени към високо натоварени районни съдилища. В тази връзка, с решение на СК на ВСС от 11.06.2019 г., е открита процедура за преназначаване на 1 (един) съдия по

чл.194, ал.1 от ЗСВ в Районен съд - Ихтиман. Поради липса на заявления за този орган процедурата е прекратена. (пр. № 21/02.07.2019 г. на СК на ВСС).

Поради неуспеха на проведената процедура по чл. 194, ал. 1 от ЗСВ в РС – Ихтиман и необходимостта от справяне с кадровия проблем на органа, наличната към 31.12.2019 г. свободна щатна длъжност „съдия“ следва да бъде предвидена при обявяване на конкурс за преместване в районните съдилища, респ.конкурс за първоначално назначаване.

От анализа за дейността на районните съдилища, могат да се направят следните изводи:

- 1. През последните години се наблюдава намаляване в постъплението на делата в районните съдилища средно с 3-4%. Спрямо 2018 г. делата са намалели с 3%, спрямо 2017 г. със 7%. Намаляването в постъпленията при гражданските дела е само с 1%, а при наказателните дела е с 6%.*
- 2. От всички постъпили дела в районните съдилища през 2019 г., заповедните производства (делата по чл. 410 и чл. 417 от ГПК) продължават да представляват значителен дял, а именно – **40%**. Гражданските дела разглеждани по общия ред заемат следващо място с 20%. Частните наказателни дела съставляват 13% от всички постъпили дела в районните съдилища.*
- 3. Броят на заповедните производства намалява с всяка година, като през 2019 г. са постъпили 178 360 бр. , през 2018 г. са 190 954 бр., а през 2017 г. 220 850 броя.*
- 4. Производствата по чл.310 от ГПК бележат значителен ръст в постъпленията през 2019 г. От 3 847 бр. за 2018 г. са се увеличили с 51% на 5 824 броя. По реда на бързото производство най-често се образуват дела за трудово възнаграждение. Разглеждат се също иски за защита срещу незаконно уволнение и иски за отмяна на наложено наказание „забележка“ и „предупреждение за уволнение“ и др.*
- 5. Анализирането на натовареността на съдилищата, освен въз основа на данните за брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, следва да се извършва и по броя на решенията по чл. 235 ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, респективно и броя на постановените присъди и броя на постановените решения по НАХД, при същия критерий.*

Обобщени данни от всички районни съдилища по тези показатели за 2019 г. са следните:

• **Натовареност по брой постъпили дела:**

Средната натовареност за всички районни съдилища е 36,31 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. Най-високо натоварен е РС – Царево с 50,96 бр., следва РС – Кубрат с 46,46 бр. и РС – Девня - 46,21 броя. СРС е с натовареност по постъпили дела 38,66 броя. Най-ниско натоварени са РС – Чепеларе, РС – Ардино и РС – Ивайловград с натовареност съответно 17,29 бр., 12,58 бр. и 9,25 броя.

• **Натовареност по брой дела за разглеждан:**

Средната натовареност за районните съдилища е 40,95 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. СРС е най-високо натоварен с 56,91 бр., следват РС – Царево с 54,71 бр., РС – Ихтиман с 54,44 бр. след това са РС – Перник и РС – Девня с 51,65 броя. Най-ниско натоварени са РС – Малко Търново, РС – Ардино и РС – Ивайловград с натовареност съответно 18,58 бр., 14,17 бр. и 10,79 броя.

• **Натовареност по брой свършени дела:**

Средната натовареност е 35,67 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. По този показател най-високо натоварен е РС – Царево с 50,25 бр., следва РС – Ихтиман с 46,38 бр. и РС – Кубрат – 45,96 броя. СРС е с натовареност по свършени дела 39,84 броя. Най-ниско натоварени са отново РС – Малко Търново, РС – Ардино и РС – Ивайловград с натовареност съответно 13,46 бр., 12,42 бр. и 9,42 броя.

• **Брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК по дела, по които е проведено открито съдебно заседание:**

Средно в системата на районните съдилища един съдия е постановил 8,44 бр. решения. Най-много постановени решения месечно има един съдия от РС – Перник – 12,60 броя. След него са съдиите от РС – Плевен с 12,40 бр. и Софийски районен съд - с 11,87 броя. Най-малко постановени решения имат съдиите от РС – Ивайловград с 1,46 броя.

При високо натоварените районни съдилища данните по този показател са: СРС – 11,87 бр., РС – Царево -3,75 бр., РС – Ихтиман – 5,63 бр., РС – Перник – 12,60 бр., РС – Девня – 2,88 бр. и РС – Тутракан – 6,58 броя.

• **Брой постановени присъди и решения по НАХД на наказателен съдия:**

Средно за районен съд те са 6,01 бр. Най-много постановени присъди и решения месечно има един съдия от РС – Монтана - 14,60 бр. След него са съдиите от РС – Кърджали с 14,22 бр. и РС – Димитровград с 12,92 броя.

При високо натоварените районни съдилища данните по този показател са: СРС – 10,77бр., РС – Царево – 10,46 бр., РС – Ихтиман – 7,38 бр., РС – Перник – 9,46 бр., РС – Девня – 7,92 бр. и РС – Тутракан – 5,08 броя.

- 6. Важен фактор за определяне на реалната натовареност на съдиите има т.нар. същинска дейност, т.е. броя на решенията по чл. 235 ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, респективно броят на постановените присъди и броят на постановените решения по НАХД. Спрямо броя на всички решени през годината граждански дела решенията след проведено открито съдебно заседание представляват **23%** спрямо решенията с акт по същество - **26%**. При наказателните дела съотношението е следното: спрямо броя на всички решени дела решенията след проведено открито съдебно заседание са **33%**, а спрямо решенията с акт по същество – **42%**.*
- 7. Общо решенията граждански дела във всички районни съдилища са 319 343 бр., от тях с акт по същество са приключени 279 584 бр., а постановените решения по чл. 235 ал. 5 от ГПК са 72 394 броя.
При едни от най-високо натоварените районни съдилища, по щат данните са следните: за СРС делът на решенията дела след проведено открито съдебно заседание е 27% от общо решенията граждански дела и 31% от решенията с акт по същество. Следва го РС – Царево с 16% от общо решенията граждански дела и 20% от решенията с акт по същество. РС – Ихтиман е с 18% решения след проведено открито съдебно заседание от общо решенията и 20% от решенията с акт по същество. След тях се нареждат РС – Перник – с 20% от общо решенията и 29% от решенията с акт по същество и РС – Тутракан съответно с 26% и 29% .*

V. АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИЛИЩА

• СТРУКТУРА НА ВИДОВЕТЕ ДЕЛА

През 2019 г. в административните съдилища са образувани общо **491456**р. дела. От тях **34 724** бр. (71%) са първоинстанционни и **14 421** бр. (29%) касационни. Спрямо предходните две години (2018 и 2017 г.) делата, образувани общо в административните съдилища са се увеличили със **7%**. През 2018 г. образуваните дела са били 45 851 бр., а през 2017 г. – 46126 броя. Нарастването на броя на делата се дължи основно на въведените множество съществени промени в административното производство, влезли в сила от 01.01.2019 г.(обн. ДВ, бр. 77 от 2018 г.). Съществено е нарастването на образуваните първоинстанционни дела - от 31 146 бр. през 2018 г. на 34 724 бр. за 2019 г. (с 12 %).

Трябва да се отбележи фактът, че с въведените изменения на правилата на родова подсъдност по административни дела в някои от съдилищата има значителен ръст на образуваните дела спрямо предходната година, а именно: В АдмС – Силистра образуваните дела са се увеличили с 46%, в АдмС – Шумен - с 38%, а в АдмС – Русе - с 28%. В същото време най-много са намалели постъпленията на делата в АдмС – Велико Търново - с 14% спрямо 2018 г. В административните съдилища Добрич и Монтана няма особена промяна в постъпленията на делата спрямо предходната година. Делата в АдмС – Добрич са се увеличили с 5 бр. а в АдмС – Монтана са намалели с 2 броя.

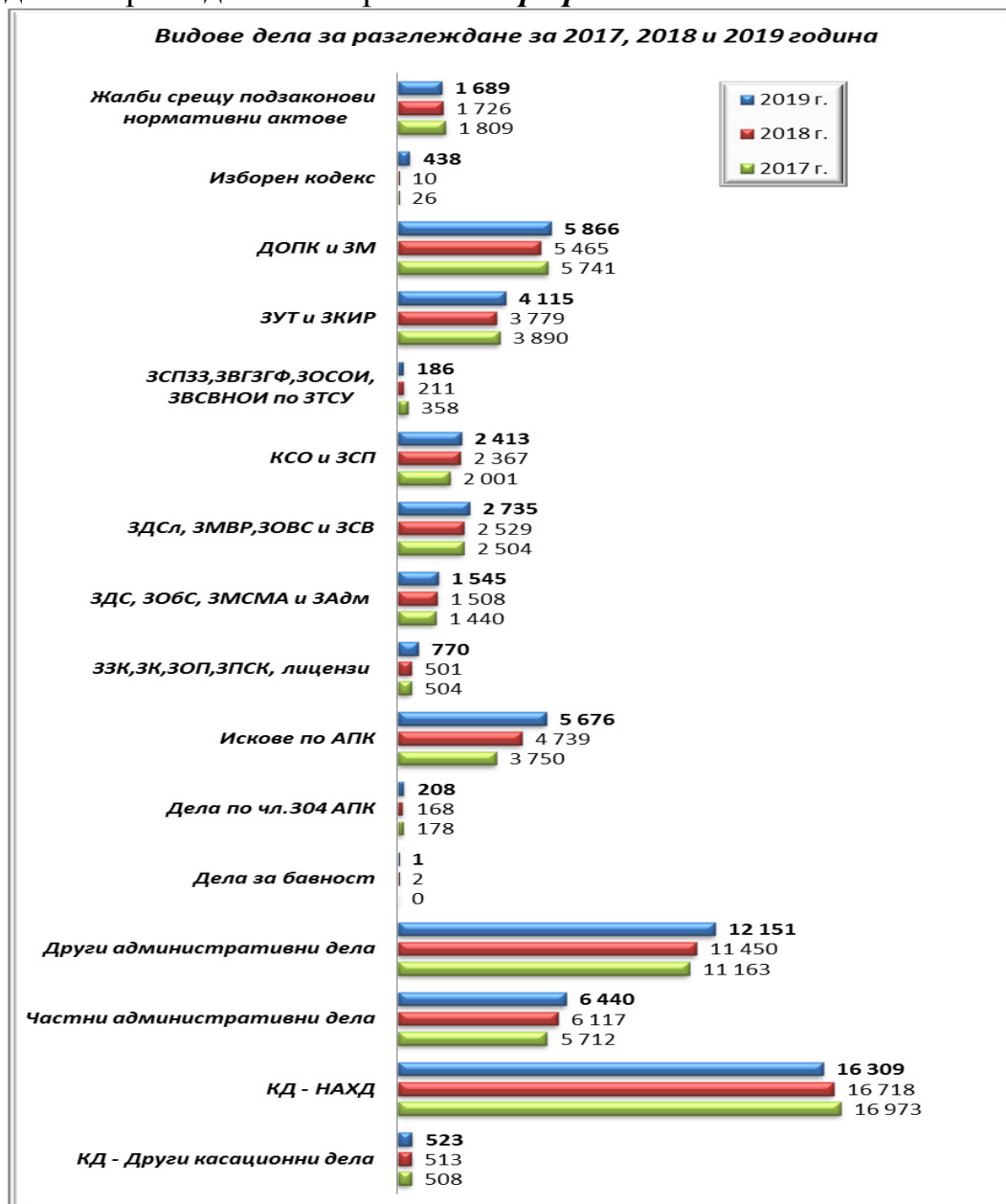
През 2019 г. делата за разглеждане са **61 065** бр., като от тях останалите несвършени от предходната година са 11 920 броя. През 2018 г. делата за разглеждане са били 57803 броя. Увеличаването на делата за разглеждане е с 6 %. Първоинстанционните дела за разглеждане са 44233 бр. и 16832 бр. са касационните дела, като дяловото им разпределение спрямо общо делата за разглеждане е:

Първоинстанционните дела спрямо предходната година са се увеличили с 9%, а спрямо 2017 г. с 13%. През 2018 г. делата са били 40 572 бр., а през 2017г. - 39 076 броя. Броя на касационните дела е намалял с 2% спрямо 2018 г., като са били 17 231 бр., а спрямо 2017 г. са намалели с 4 %, като броят им е бил 17 481 броя.

От всички дела разглеждани в административните съдилища най-голям е делът на делата с наказателно административен характер – 27% или 16 309 бр. Следват делата за разглеждане от категорията „Други административни дела“, които представляват 20% от делата за разглеждане, като броят им е 12 151 бр. На трето място са частните административни дела с 11% дялово разпределение или 6 440 бр. През годината най-малко са делата за разглеждане по ЗСПЗЗ,ЗВГЗГФ,ЗОСОИ,ЗВСВНОИ по ЗТСУ - 186 бр. Едно дело за бавност е образувано в Административен съд – Пазарджик.

Броя на делата за разглеждане в административните съдилища през последните три години са отразени в **Графика 19.**

Графика № 19: Брой на делата за разглеждане в административни съдилища през: 2017, 2018 и 2019 г.

През годината общо свършените дела са **48 793** бр. (80 %), от тях решените с административен акт са 37 691 бр. (77 %) и прекратени -11102 бр. (23 %).

В срок до 1 месец са свършени 17 665 бр. (36%), в срок от 1 до 3 месеца са свършени 18 796 бр. (39%), а останалите 12332 бр. (25%) са свършени след 3-я месец. Срочността на изготвяне на съдебните актове отразява отговорното и професионално отношение на съдиите към правораздавателния процес. В срок до 1 месец са изготвени 45 445 акта, в срок от 1 до 3 месеца са изготвени 1 833 акта, а над 3 месеца - 585. Останали висящите в края на годината са **12 272** броя.

За качествено изпълнение работата на съдиите говорят и данните по отношение на резултатите от върнати обжалвани и протестирани дела на съдиите. През 2019 г. са обжалвани общо 12 577 дела. Потвърдените административни актове са 7 613 бр., отменени изцяло са 2 794 бр., а частично отменени са 630 броя.

За анализа на натовареността на административните съдилища е важно да се разгледа подробно дяловото разпределение на делата, тяхната структурата, както и тяхната тежест при формиране на натовареността на съдиите.

От първоинстанционните дела през 2019 година най-голям дял заемат *частните административни дела* - 15% или 6 440 бр., като 39% от делата за разглеждане са в АдмС – София-град. Спрямо предходната година техният брой се е увеличил с 5% като броят им е бил 6 117 бр., а спрямо 2017 г. броят им се е увеличил с 13%, като тогава са били 5 712 броя. През отчетния период най-голямо нарастване броя на този вид дела има в АдмС – Смолян, където делата са се увеличили два пъти - от 27 бр. за 2018 г. на 57 бр. за 2019 г. Прави впечатление драстичното намаляване на тези дела в АдмС – София-област - с 37% спрямо предходната година. От 113 дела за разглеждане през 2018 г. броят им е намалял на 71 за 2019 година.

След тях с 13% се нареждат делата за разглеждане по *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс* (ДОПК) и *Закона за митниците* (ЗМ) - 5 866 бр. Спрямо предходната година броят им се е увеличил със 7%, като тогава са били 5 465 броя. Увеличаването на този вид дела е най-голямо за АдмС – Перник, през 2018 г. е имало едно дело от този вид като за 2019 г. броят им е скочил на 45, след това е АдмС – Благоевград, като делата от 15 за 2018 г. са скочили на 100.

Отново с 13% дялово разпределение са *Исковете по АПК* - 5 676 броя. През последните години броят на този вид дела нараства, като спрямо 2018 година броят на исковите се е увеличил с 20%, като тогава са били 4 739 бр. а спрямо 2017 г. са се увеличили с 49%, като броят им е бил 3 750

броя. Най-голямо е увеличаването за АдмС – София-област. През 2018 г. е имало едно дело от този вид като за 2019 г. броят им е скочил на 70.

Следват делата по **Закона за устройство на територията** (ЗУТ) и **Закона за кадастъра и имотния регистър** (ЗКИР) - с 9%.

И тук броят на делата бележи ръст с 9% спрямо предходната година, броят им от 3 779 дела за разглеждане за 2018 г. се е увеличил на 4 115 бр. за 2019 година. АдмС – Видин е с най-голям ръст на нарастване на тези дела - от 5 бр. за 2018 г. на 40 бр. за 2019 година.

С 6% дял са делата по **ЗДСл, ЗМВР, ЗОВС и ЗСВ**, като броят им е 2 735 за 2019 г. към 2 529 за 2018 година.

С малък дял (4%) са делата образувани по **жалби срещу подзаконовни нормативни актове**. През 2019 г. са намалели с 2% спрямо 2018 г., като сега делата са 1 689 бр. спрямо 1726 броя.

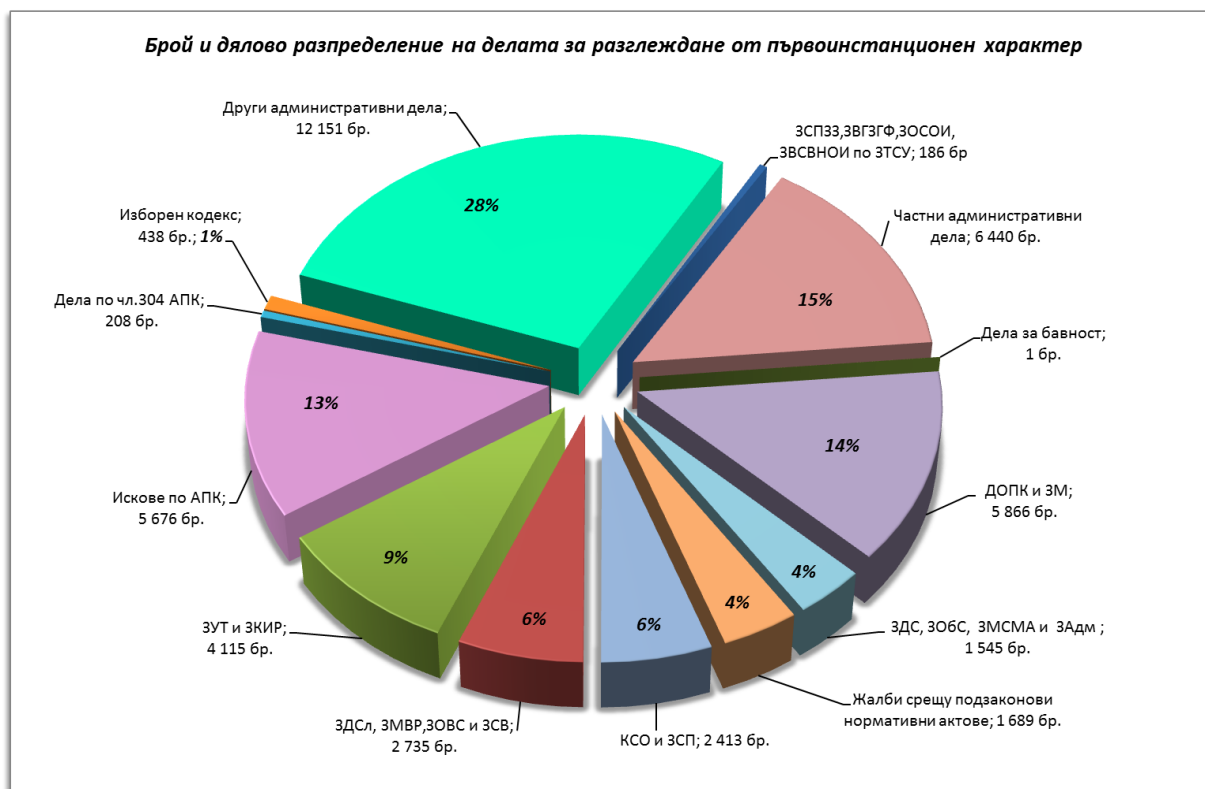
С най малък брой (под 1%) са делата за разглеждане по **ЗСПЗЗ, ЗВГЗГФ, ЗОСОИ, ЗВСВНОИ по ЗТСУ и др.** - 186 бр., като от тях най-много са делата в АдмС – Пловдив - 36 бр. и АдмС – София-град - 25 броя. Тези дела бележат най-голям спад за 2019 година. Спрямо 2018 г. са намалели с 12% (211 бр.), а спрямо 2017 г. - с 48% (358 бр.).

Под 1% са и делата за разглеждане **по чл.304 от АПК**, като спрямо 2018 г. са се увеличили от 168 бр. на 208 бр. (с 24%).

Независимо от малкия дял дела за разглеждане (1%), делата образувани по **Изборния кодекс** са се увеличили многократно спрямо предходната година. За 2019 г. делата са 438 бр. а за 2018 г. - само 10 броя. Очевидната разлика се дължи на проведените през годината местни избори за кметове и общински съветници. Най-много са образуваните дела в АдмС – Пловдив - АдмС – Благоевград - по 35 броя.

Делата за разглеждане от категорията **„Други административни дела“** представляват 27%, като през 2018 г. са били 28% от първоинстанционните дела. Общо броят им е 12 151, а през 2018 г. - 11 450, което от друга страна означава, че с 6% броят им се е увеличил спрямо предходната година.

На **Графика № 20** е показано дяловото разпределение на видовете първоинстанционни дела в административните съдилища за 2019 г.

Графика № 20: Дялово разпределение на първоинстанционните дела за разглеждане за 2019 г.

Касационните дела са разделени в две категории в статистическите форми за отчет за административните съдилища, а именно:

- наказателноадминистративен характер дела – 16 309 бр. и
- други касационни дела – 523 броя.

За 2019 г. делата с наказателноадминистративен характер представляват 97% от всички касационни дела, които са общо 16 832 броя. Те заемат и най-голям дял от всички разглеждани дела в административните съдилища - 27%.

Подробни данни за всички видове дела, образувани, разгледани и свършени в административните съдилища са дадени в **долната таблица**.

Отчет за дейността на Административните съдилища за 2019 година

Административни дела	Висящи дела в началото на периода	Образувани дела за периода	Всичко дела за разглеждане	Свършени дела							Свършени в срок дела:			Висящи дела в края на периода	Срок на изготвяне на съдебни актове			Обжалвани и протестирани дела	Резултати			
				Общо решени дела	Решени дела				Прекарани дела	Общо свършени дела	до 1 м.	от 1 до 3м.	над 3 м.		до 1 м.	от 1 до 3м.	над 3 м.		Потвърдени	Отменени изцяло	Отменени частично	
					в т.ч. административния акт е																	
					обявен за нищожен	изменен, отменен изцяло или отчасти	отхвърлено оспорването	уведжени изцяло														
а	1	2	3	4	4а	4б	4в	4г	5	6	6а	6б	6в	7	8а	8б	8в	8	9а	9б	9в	
Общо първоинстанционни дела	А	9509	34724	44233	23652	307	3907	9361	10077	10574	34226	15115	9279	9832	10007	31301	1588	468	12477	7574	2779	630
Жалби срещу подзаконовни нормативни актове	Б	342	1347	1689	845	33	306	69	437	585	1430	230	726	474	259	1346	18	2	185	172	72	23
Изборен кодекс	В	0	438	438	184	0	8	156	20	245	429	426	3	0	9	405	0	0	60	20	3	0
ДОПК и ЗМ	Г	1836	4030	5866	2992	42	689	1514	747	882	3874	1034	979	1861	1992	3146	507	167	1973	1117	428	215
ЗУТ и ЗКИР	Д	1119	2996	4115	1648	41	271	817	519	1145	2793	749	691	1353	1322	2483	164	26	1489	780	320	27
ЗСПЗЗ,ЗВЗГФ,ЗООСИ,ЗВОВНОИ по ЗТСУ ...	Е	30	156	186	50	0	7	23	20	106	156	71	39	46	30	140	9	1	66	32	20	0
КСО и ЗСП	Ж	639	1774	2413	1239	12	170	631	426	565	1804	502	648	654	609	1680	79	11	825	652	166	12
ЗДСл,ЗМВР,ЗОВС и ЗСВ	З	645	2090	2735	1445	19	182	659	585	592	2037	502	653	882	698	1827	128	37	977	842	246	7
ЗДС,ЗОБС,ЗМСМА и ЗАдм	И	318	1227	1545	714	27	137	285	265	500	1214	424	388	402	331	1112	50	7	527	355	118	16
ЗЗК,ЗК,ЗОП,ЗПСК, лицензи	К	155	615	770	282	1	45	156	80	223	505	221	104	180	265	437	52	16	266	157	50	4
Искове по АПК	Л	1475	4201	5676	2539	6	609	552	1372	1470	4009	1274	1573	1162	1667	3620	133	52	1325	759	251	187
Дела по чл.304 АПК	М	12	196	208	148	0	3	123	22	37	185	146	34	5	23	182	0	0	23	8	0	1
Дела за бавност	Н	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Други административни дела	О	2833	9318	12151	5818	121	954	3283	1460	3582	9400	3226	3404	2770	2751	8592	447	149	3970	2252	903	127
Частни административни дела	П	105	6335	6440	5747	5	526	1093	4123	642	6389	6309	37	43	51	6330	1	0	791	428	202	11
Общо касационни дела	Р	2411	14421	16832	14039	8	1840	9926	2265	528	14567	2550	9517	2500	2265	14144	245	117	100	39	15	0
от тях: наказателно административен характер дела	С	2329	13980	16309	13689	6	1782	9749	2152	448	14137	2382	9322	2433	2172	13738	236	112	77	26	14	0
от тях: други касационни дела	Т	82	441	523	350	2	58	177	113	80	430	168	195	67	93	406	9	5	23	13	1	0
ВСИЧКО ДЕЛА	У	11920	49145	61065	37691	315	5747	19287	12342	11102	48793	17665	18796	12332	12272	45445	1833	585	12577	7613	2794	630

• **ЩАТНА ЧИСЛЕНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА**

На територията на страната действат двадесет и осем административни съдилища с щатна численост към 31.12.2019 г. от **296** щатни бройки.

Спрямо предходната година щатната численост е увеличена общо с 12 щатни бройки, като към 31.12.2018 г. щатната численост е била 284 щатни бройки.

Пленумът на ВСС със свое решение по протокол № 4/21.02.2019 г. разкри на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Бургас като съкрати 1 (една) свободна длъжност „съдия“ от

ОС – Смолян. Въз основа на отправеното искане от и.ф. административния ръководител на АдмС – Бургас за увеличаване на щатната численост на съда, КСКНСС на база анализ на данните за натовареността на органа, внася в СК на ВСС предложение за увеличаване на щатната численост на АдмС – Бургас с 1 (една) нова щатна длъжност „съдия“.

По предложение на председателя на Върховния административен съд Пленумът на ВСС с решение по протокол № 14/27.06.2019 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, съкрати 1 (една) свободна длъжност „съдия“ в АдмС – Варна и съответно разкри същата в АдмС – Русе.

Предвид въведените законодателни промени от началото на 2019 г. и в изпълнение на § 154 от ПЗР на ЗИД на АПК (*обн. ДВ, бр. 77 от 2018 г.*), след извършен анализ на статистическата информация за I-во полугодие на 2019 г. председателят на Върховния административен съд направи предложение за съкращаване на свободни и предстоящи за освобождаване длъжност „съдия“ и разкриването им в административните съдилища. В тази връзка Пленумът на ВСС, с решение по протокол № 19/25.07.2019 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, оптимизира на щатната численост на административните съдилища, както следва:

- Съкрати 1 (една) свободна длъжност „съдия“ в АдмС – Варна;
- Съкрати 1 (една) свободна длъжност „съдия“ в АдмС – Велико Търново;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Бургас;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Стара Загора;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – София-област;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Кюстендил;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Перник;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Русе;
- Разкри 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в АдмС – Хасково;
- Разкри 2 (две) щатни длъжности „съдия“ в АдмС – Плевен;
- Разкри 2 (две) щатни длъжности „съдия“ в АдмС – Пазарджик;
- Разкри 2 (две) щатни длъжности „съдия“ в АдмС – Благоевград.

Незаетите щатни бройки в административните съдилища към 31.12.2019 г. са 34. С голям брой незаети щатни длъжности „съдия“ са АдмС – София-град с 6 (шест) свободни длъжности, АдмС – Бургас с 5 (пет) свободни длъжности, АдмС – Русе, АдмС – Перник и АдмС – Благоевград са с 3 (три) свободни длъжности.

• **НАТОВАРЕНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА**

➤ **Натовареност по щат**

1. Натовареност по щат към постъпили дела:

За 2019 г. средната натовареност по щат по брой постъпили дела месечно на 1 (един) съдия е 13,84 броя дела. За 2018 г. натовареността е била 13,45 броя дела, а през 2017 г. - 13,68броя.

Средната натовареност, определена на база образуваните дела през годината и броя на съдиите към края на съответната година, през трите години показва стабилност по този показател. Независимо от това и през тази година натовареността на административните съдилища продължава да е неравномерна. Разликата между най-високо и най-ниско натоварения административен съд е два пъти.

С натовареност над средната са 11 административни съдилища или 39%. Най-натоварен по брой постъпили дела месечно на 1 (един) съдия е АдмС – София-град с 16,64 бр. Следват: АдмС – Стара Загора с 15,95бр., АдмС – Пазарджик 15,65бр. и АдмС – Ловеч с 15,47 бр.С най-ниска натовареност по брой постъпили дела месечно на 1 (един) съдия в системата на административното правораздаване са: АдмС – Сливен с 9,19 бр., АдмС – Ямбол с 8,99 бр. и АдмС – Габрово с 8,37 броя.

В сравнение с предходната година картината за натовареността на административните съдилища е малко по-различна: най-натоварен по брой постъпили дела за 2018 г. е бил АдмС – Бургас със 17,32 броя. Увеличаването на щатната численост на съда с 2 (две) нови щатни длъжности „съдия“ е оказало своето влияние и тази година натовареността на 1 (един) съдия месечно е намаляла с 3 дела или с 18%, а именно: на 14,25 броя.

На второ място по натовареност е бил АдмС – Пазарджик със 17,06 бр. През 2019 г. след увеличаване на щатната численост с 2 (две) нови щатни длъжности „съдия“ натовареността на съдиите за месец също е спаднала с 1,5 дела или с 5%.

Съдиите от АдмС – София-градпрез 2018 г. са били с натовареност 15,58 бр. постъпили дела месечно и са заемали 4-то място по натовареност.

С най-малко постъпления месечно на 1 (един) съдия са били: АдмС – Сливен - с 8,51 бр.; АдмС – Ямбол - със 7,32 бр. и АдмС – Силистра - със 7,00 броя.

Сравнявайки данните за натовареността по постъпили дела за 2019 г. най-много се е увеличила натовареността на АдмС – Силистра - 46% или с 3 дела на съдия. Най-много е намаляла натовареността на АдмС – Бургас.

2. Натовареност по щат към дела за разглеждане:

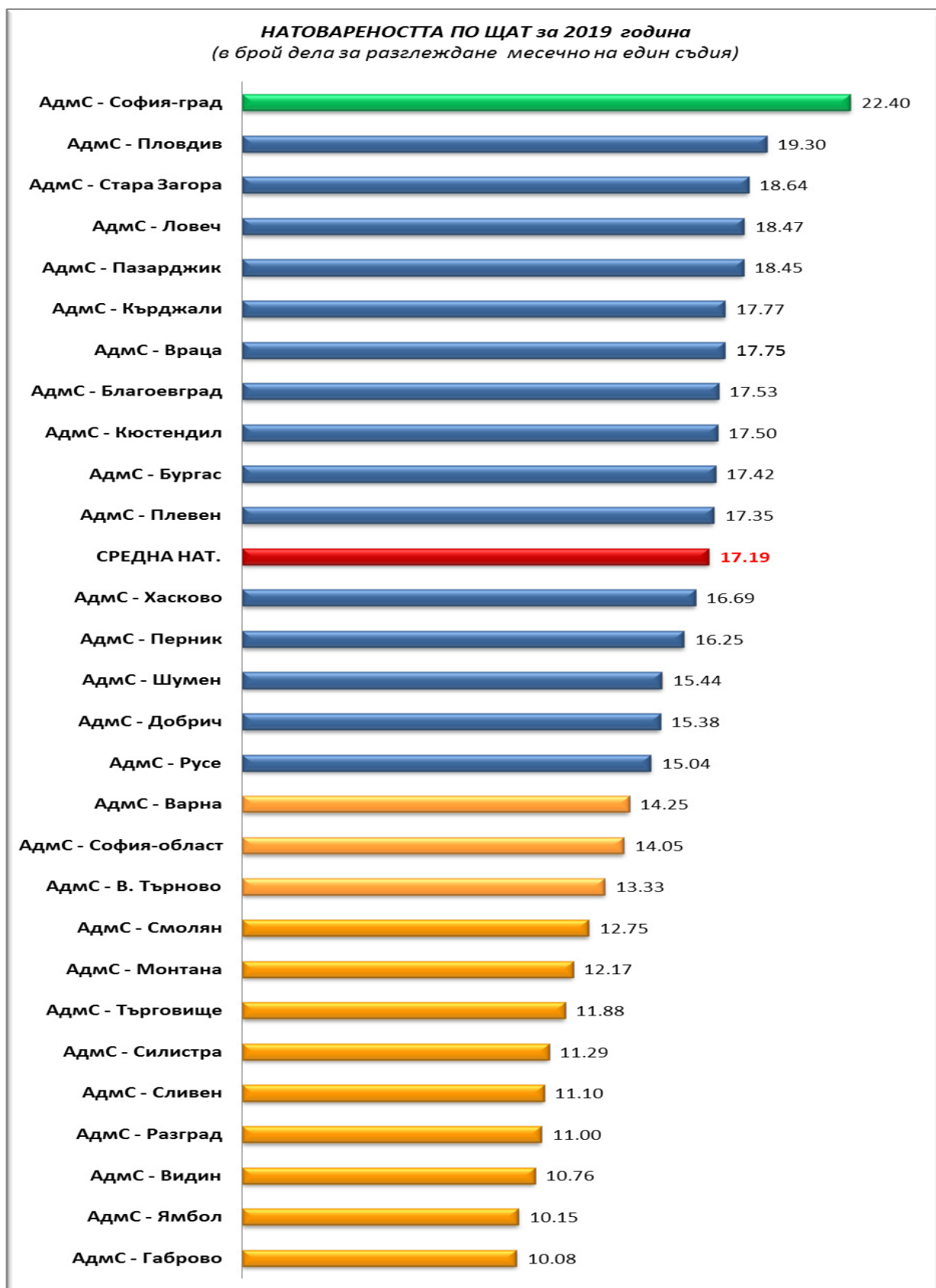
През отчетната 2019 г. средната натовареност по щат на административните съдилища е 17,19 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия. През 2018 г. тя е била 16,96 бр., а през 2017 г. - 16,77 броя.

През последните години, с оглед средната натовареност на административните съдилища, условно съдилищата се разделят на три групи натовареност по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия: ниска, средна и висока.

За 2019 г. разделението е следното:

- с **ниска натовареност** - съдилища под **15** дела за разглеждане;
- със **средна натовареност** - от **15 до 20** дела за разглеждане и
- с **висока натовареност** - над **20** дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия.

На **Графика № 21** е показана натовареността в административните съдилища за 2019 г. по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия.

Графика № 21: Натовареност по щат към дела за разглеждане за 2019 г.

С **висока натовареност** през отчетната година е единствено АдмС – София-град - с 22,40 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия.

През 2018 г., съобразно условното разделение на три групи, с висока натовареност (над 20 дела) са били четири административни съдилища, а

именно: АдмС – Бургас - с 21,54 бр., АдмС – София-град - с 21,26 бр., АдмС – Плевен - с 20,25 бр. и АдмС – Пазарджик - с 20,03 броя.

През 2017 г. съдилищата с висока натовареност (над 20 дела) са били административните съдилища София-град, Хасково и Бургас.

През 2019 г. се наблюдава намаляване на административните съдилища с висока натовареност за сметка на съдилищата със средна натовареност. През 2017 г. съдилищата с натовареност над 20 дела месечно на съдия са били три, през 2018 г. - четири, а през 2019 г. само един.

След увеличаване на щатната численост на АдмС – Бургас с 2 (две) щатни длъжности „съдия“ от най-високо натоварен през 2018 г. през този отчетен период съдът е на 10-то. Натовареността на съда е паднала с 19%. Тези цифри показват, че увеличението на съдийския щат, на фона на намаления брой новопостъпили дела, води до чувствителен спад в натовареността по щат както към постъпилите дела, така и към делата за разглеждане спрямо предходните отчетни периоди. През 2019 г. образуваните дела в АдмС – Бургас са 3 248 бр., към 3 534 бр. за 2018 г. и 3 529 бр. за 2017 година. При делата за разглеждане се отчита спад от 10% спрямо 2018 г., като в този период делата за разглеждане са били 4 394 бр., а през 2019 г. - 3 971 броя.

Това е най-големия спад в натовареността на административните съдилища спрямо предходната година.

Със средна натовареност (от 15 до 20 дела месечно на един съдия) са **54%** или 15 административни съдилища от градовете: Пловдив - 19,30 бр.; Стара Загора - 18,64 бр.; Ловеч - 18,47 бр.; Пазарджик - 18,45 бр.; Кърджали - 17,77 бр.; Враца - 17,75 бр.; Благоевград - 17,53 бр.; Кюстендил - 17,50 бр.; Бургас - 17,42 бр.; Плевен - 17,35 бр.; Хасково - 16,69 бр.; Перник - 16,25 бр.; Шумен - 5,44 бр.; Добрич - 15,38 бр.; и Русе - 15,04 броя.

През отчетната година се увеличава броя на съдилищата със средна натовареност. През 2018 г. със средна натовареност (от 14 до 20 дела) са били 39% от административните съдилища или 11 съдилища, а през 2017 г. с натовареност от 13 до 20 дела месечно на един съдия - 50% от административните съдилища.

Както предходната, така и тази година АдмС – Пловдив е най-натоварения съд от групата на съдилищата със средна натовареност, като запазва една и съща натовареност през двете години. През 2018 г. натовареността по дела за разглеждане на един съдия от този орган е 19,33 бр., а през 2019 г. - 19,30 броя. Независимо от увеличаването с 1 (една) щатна длъжност „съдия“ АдмС – Стара Загора е следващия по натовареност в тази група, докато през 2018 г. е бил 9-ти с натовареност 18,11 бр. Четвъртия по натовареност АдмС – Ловеч е с 18,47 бр., като спрямо предходната година натовареността му се е увеличила с 21%. През 2018 г. е бил на 14-то място по натовареност с 15,20 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия. Най-ниско натоварен в тази група е АдмС – Русе - с 15,04 бр. дела за разглеждане

месечно на 1 (един) съдия. Увеличаването на щатната численост с 2 (две) щатни длъжности „съдия“ е довело до спад в натовареността на съдиите спрямо предходната година с 6%, през 2018 г. натовареността е била 16,07 броя.

От административните съдилища със средна натовареност, най-много се е увеличила натовареността на АдмС – Шумен - с 36%. През 2018 г. съдът е бил с натовареност по брой дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия 11,39 бр., а през 2019 г. - с 15,44 бр. или средно 4 дела месечно се е увеличила натовареността на всеки съдия.

Съдилищата с **ниска натовареност** (под 15 дела) са **43%**. Най-ниско натоварени през 2019 г. са АдмС – Видин - с 10,76 бр., АдмС – Ямбол - с 10,15 бр. и АдмС – Габрово - с 10,08 бр. През 2018 г. ниско натоварени са били 47% от административните съдилища, като с най-ниска натовареност са били: АдмС – Разград – с 9,44 бр., АдмС – Ямбол – с 8,85 бр. и АдмС – Силистра – с 8,81 броя.

Административните съдилища с ниска натовареност през 2017 г. са били 39%, като най-ниско натоварен е бил АдмС – Разград със 7,44 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия. В най-горното ниво на тази група за 2019 г. е АдмС – Варна. Независимо от намаляването на щатната численост с 2 (две) щатни длъжности и тази година съдът остава ниско натоварен с 14,25 бр. дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия. Спрямо предходната година натовареността се е увеличила само с 4%, като тогава е била 13,74 бр. АдмС – Силистра, който през 2018 г. е най-ниско натоварения административен съд (с 8,81 бр. дела за разглеждане месечно на един съдия), през 2019 г. бележи най-голямо увеличаване на натовареността при ниско натоварените съдилища, а именно - с 28%, като за 2019 г. натовареността на 1 (един) съдия месечно се увеличава на 11,29 броя.

От друга страна следва да се отбележи факта, че през 2019 г. няма административен съд с натовареност под 10 дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия. Най-ниско е натоварен АдмС – Габрово с 10,08 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, докато през 2018 г. това е бил АдмС – Силистра - с 8,81 броя. Това показва, че спрямо 2018 г. месечната натовареност на 1 (един) съдия от най-ниско натоварения административен съд се е увеличила с 14%, а спрямо 2017 г., когато най-ниско натоварен е бил АдмС – Разград със 7,44 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, с 36%.

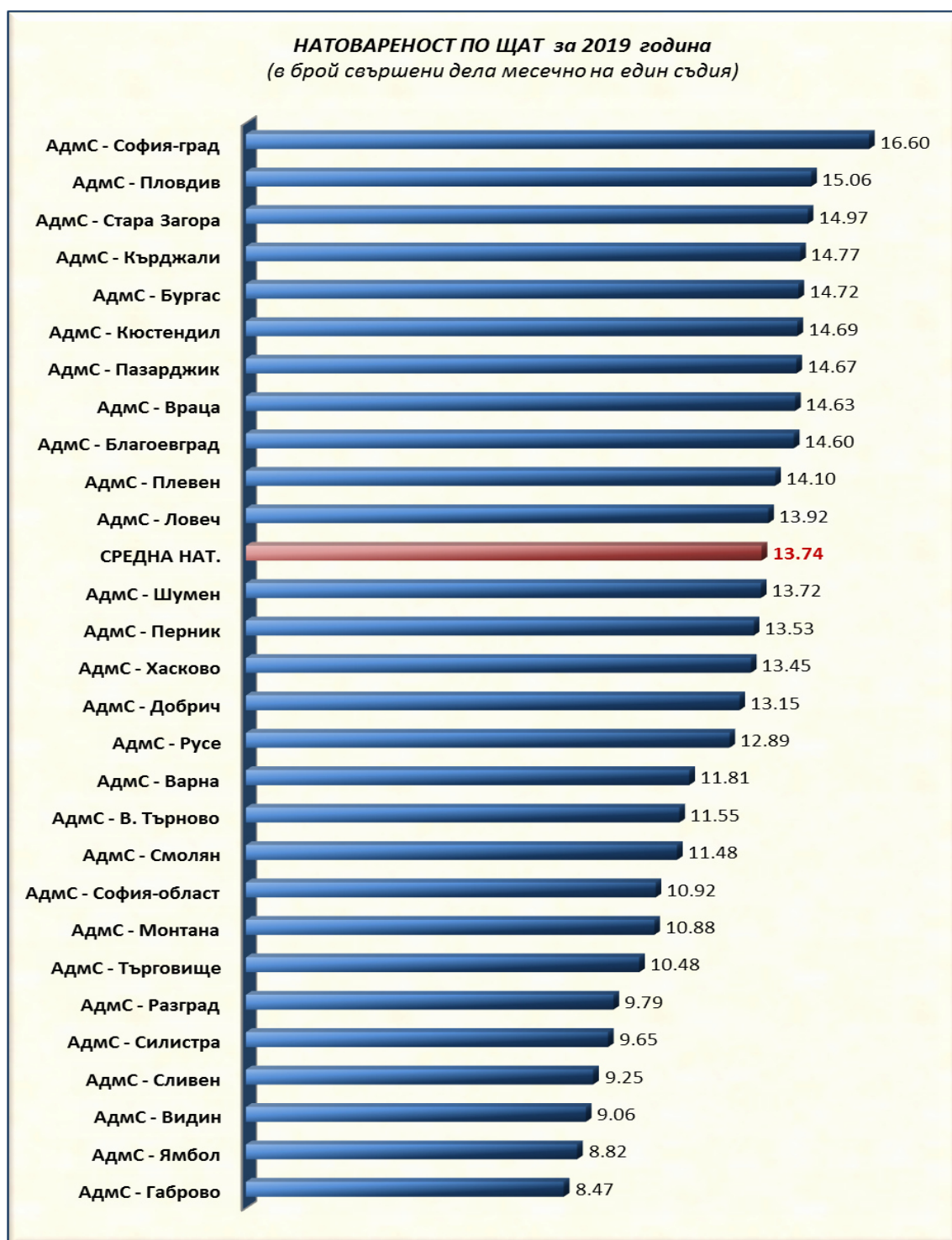
3. Натовареност по щат към свършени дела:

Средната натовареност по щат към броя свършени дела за 2019 г. е 13,74 бр. дела месечно на 1 (един) съдия. През 2018 г. е била 13,46 бр., а през 2017 г. - 13,23 броя.

По брой свършени дела тази година най-натоварен е АдмС – София-град с 16,60 броя. След него на второ място е АдмС – Пловдив - с 15,06 бр. и АдмС – Стара Загора - с 14,97 броя.

Най-малко дела са решили съдиите от АдмС – Видин - 9,06 бр., следват съдиите от АдмС – Ямбол - 8,82 бр. и АдмС – Габрово - 8,47 броя.

На **Графика № 22** е показана натовареността в административните съдилища за 2019 г. по брой свършени дела месечно на 1 (един) съдия.

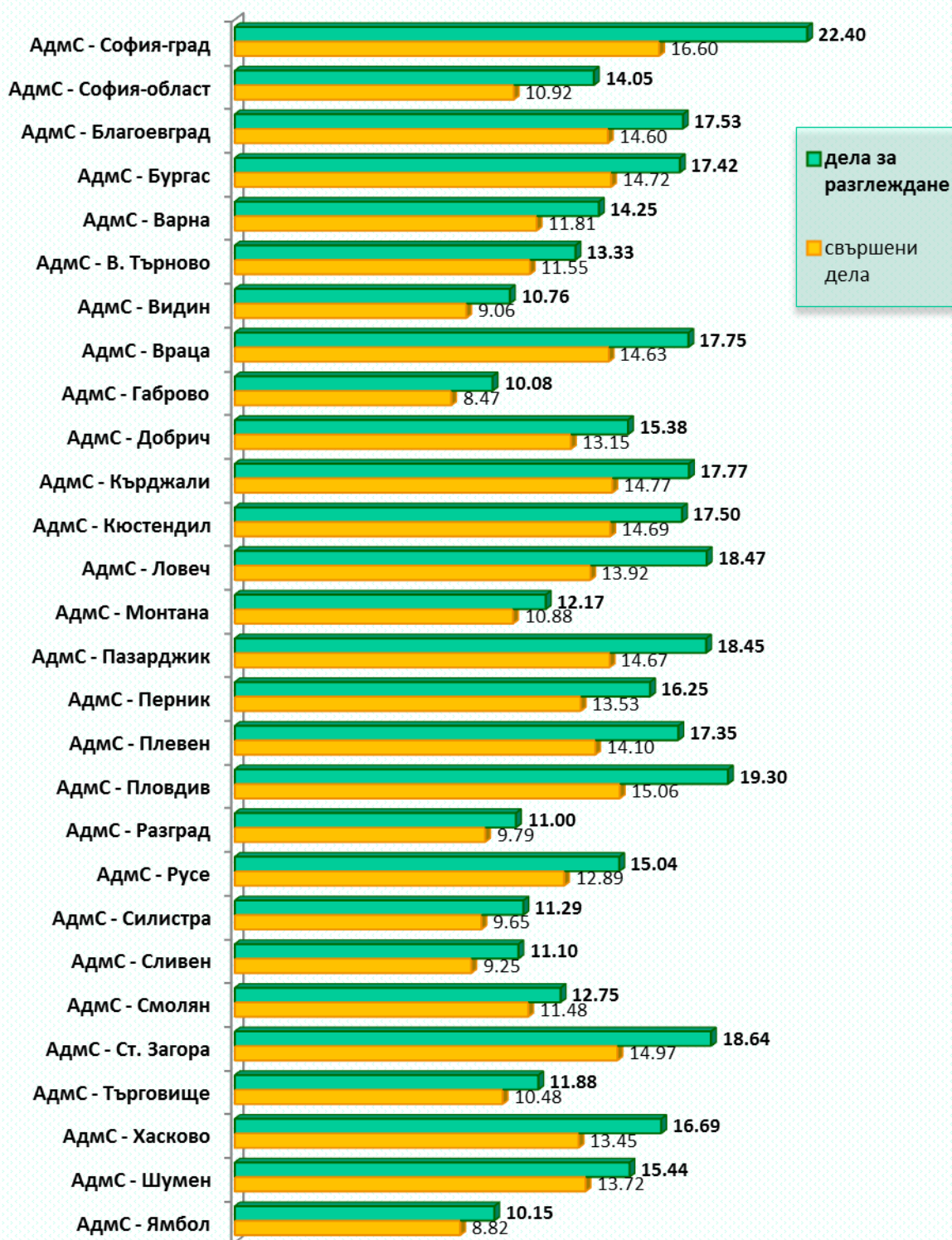

Графика № 22: Натовареност по щат в административните съдилища към свършени дела за 2019 г.

Проследявайки натовареността на административните съдилища по отношение на свършените дела месечно от един съдия прави впечатление, че разликата между натовареността на първия и последния съд по този показател е **два пъти**, а именно най-високо натоварения АдмС – София-град е с 16,60 бр. свършени дела а най-ниско натоварения АдмС – Габрово е 8,47 бр. свършени дела.

От друга страна голяма част от съдиите решават толкова дела, колкото и постъпват в съда. Макар да се касае за много малки разлики, съдиите от АдмС – Велико Търново са единствените, които през 2019 г. са решили повече дела месечно отколкото са постъпили, а именно: натовареността на 1 (един) съдия месечно по постъпили дела е 10,54 бр. а натовареността по свършени дела е 11,55 бр. Съпоставяйки данните за натовареността по отношение на свършените дела и делата за разглеждане месечно на 1 (един) съдия разликата е повече от едно дело, като най-малка е при съдиите от АдмС – Разград (11,00 бр. дела за разглеждане към 9,79 бр. свършени дела) и най-голяма при съдиите от АдмС – София-град – почти 6 дела месечно на съдия остават нерешени (22,40 бр. дела за разглеждане към 16,60 бр. свършени дела).

Сравнителна таблица на НАТОВАРЕНОСТТА ПО ЩАТ за 2019 година
(в брой дела месечно на един съдия)

*Графика № 23: Натовареност по щат в административните съдилища за 2019 г.
по брой дела за разглеждане и брой свършени дела месечно на 1 (един) съдия*

➤ *Действителна натовареност*

Действителната натовареност е показател, който отчита обема на работата в съда на база реално работилите съдии през 2019 г. изразен в брой дела месечно на 1 (един) съдия.

С оглед броя на отработените човекомесеци през годината, които общо за административните съдилища възлизат на 3215,5, средната действителна натовареност в административните съдилища за 2019 г., е:

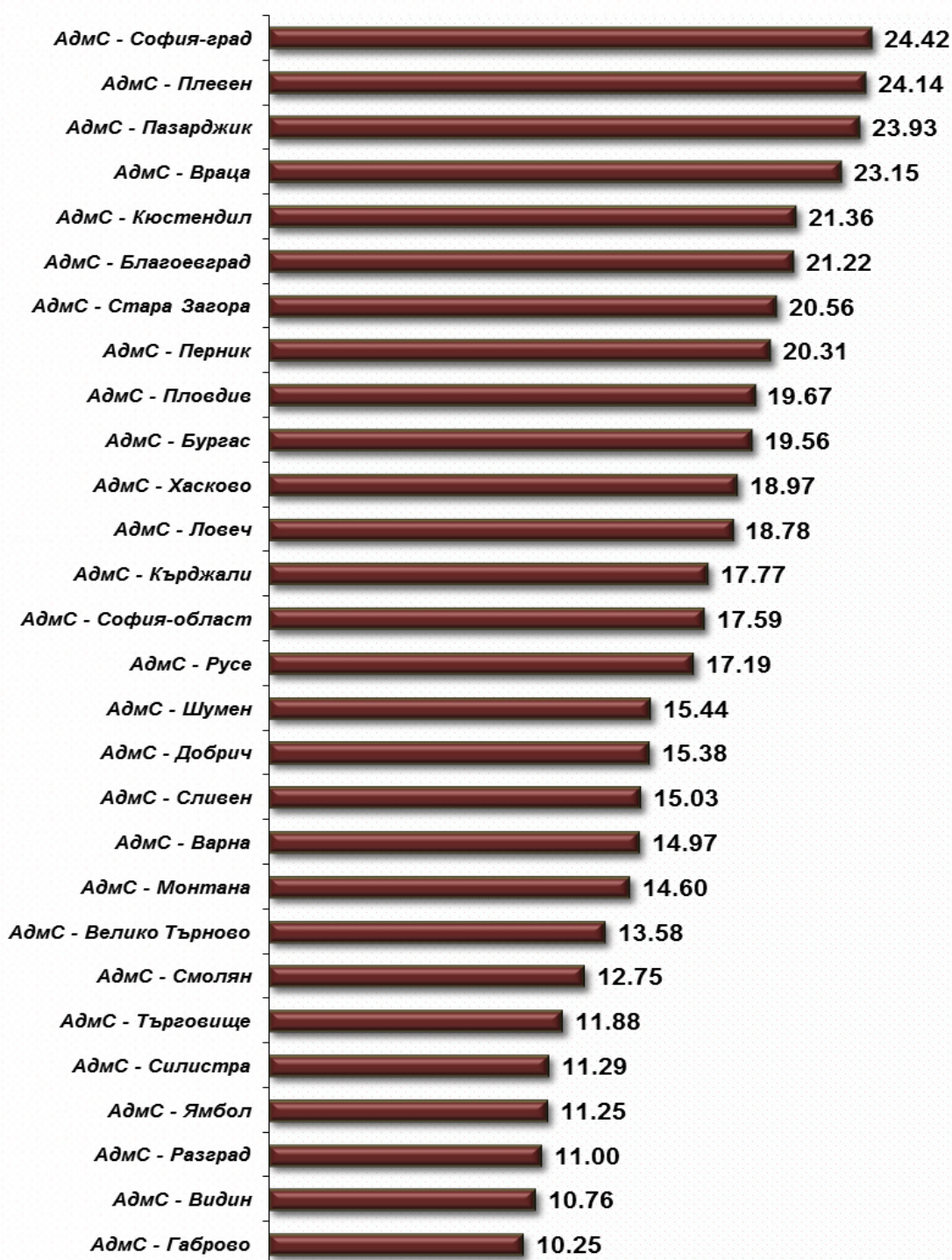
- по *постъпили* дела – 15,28 броя;
- по дела за *разглеждане* – 18,99 броя;
- по *свършените* дела – 15,17 броя.

Най-високо натоварен е АдмС – София-град с 24,42 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия, след него е АдмС – Плевен с 24,14 бр. и АдмС – Пазарджик с 23,93 броя.

Разликата между най-високо натоварените и най-малко натоварените административни съдии е **14 дела**. Най-ниско натоварен е АдмС – Габрово с 10, 25 бр. дела за разглеждане.

Обобщена информация за действителната натовареност по брой дела за разглеждане на административните съдилища за 2019 г. е посочена в следната графика:

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ на съдиите за 2019 година
(в брой дела за разглеждане месечно на един съдия)

Графика № 24: Действителна натовареност на съдиите от административните съдилища към дела за разглеждане за 2019 г.

- **АНАЛИЗ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЙ-НАТОВАРЕНИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА** (спрямо броя на делата за разглеждане)

1. Административен съд - София-град (АССГ) е най-големият и най-натоварен административен съд за 2019 г.

Натовареността на 1 (един) съдия месечно по постъпили дела е **16,64 бр., 22,40 бр.** дела за разглеждане и **16,60 бр.** свършени дела. През 2018 г., по основния показател - брой дела за разглеждане АССГ е бил втори след АдмС – Бургас с натовареност на 1 (един) съдия месечно 21,26 бр.

Към 31.12.2019 г. щатната численост на съда е 73 съдии, от които един административен ръководител и трима заместници. Към същата дата в съда има 6 (шест) незаети щатни длъжности „съдия“. През годината нови щатни длъжности не са разкривани.

През 2019 г. остава тенденцията голяма част от делата, разглеждани в административните съдилища, да са съсредоточени в Административен съд София-град - **32%**. Образованите дела през 2019 г. са 14 573 бр., от тях 11 686 първоинстанционни дела и 2 887 касационни дела. През отчетната година броят на делата за разглеждане е 19 620 бр., при 18 624 бр. за 2018 г. и 19 00 бр. за 2017 г. Това показва увеличение на делата за разглеждане спрямо 2018 г. с 5%, а спрямо 2017 г. - с 3%.

Първоинстанционните дела за разглеждане през 2019 г. са общо 15 866 бр. и представляват 81% от общо делата за разглеждане, като бележат увеличение с 8% спрямо 2018 година. По данни от статистическите таблици за отчет най-голям дял имат делата от категорията „Други административни дела“ - 4 598 бр. (29%), следват делата разглеждани по ДОПК и ЗМ – 2 712 бр.(17%) и частните административни дела - 2 492 бр. (16%). Исковете по АПК са 2 097 бр. или 13%. Делата по ДОПК и ЗМ през 2019 г. са се увеличили спрямо предходната година със 7%, като тогава са били 2 538 броя. Исковете по АПК са се увеличили с 27%, като през 2018 г. са били 1 653 броя. Броят на частните административни дела е намалял с 9% спрямо 2018 г. (2 731 бр.). Най-малко са делата за разглеждане по ЗСПЗЗ, ЗВГЗГФ, ЗОСОИ, ЗВСВНОИ по ЗТСУ -25 броя.

През 2019 г. са образувани 28 дела във връзка с проведените местни избори. Най-голям ръст имат делата образувани по ЗЗК,ЗК,ЗОП, ЗПСК и лицензи - 54%. През 2018 г. делата за разглеждане от тази категория са били 428 бр., докато през 2019 г. са нараснали на 660 броя. След тях са делата по чл. 304 от АПК, като независимо от сравнително малкия брой (1% от първоинстанционните дела), от 65 дела за разглеждане през 2018 г. са се увеличила на 93 (с 43%). Следва да се посочи, че едни от най-трудоемките дела са именно делата на производство по ДОПК и ЗМ, заемащи голям процент от първоинстанционните дела.

Общо **Касационните дела** за разглеждане в АССГ през 2019 г. са 3 752 бр. (19% от общо делата за разглеждане), като от тях 3 640 бр. са делата с

наказателно административен характер. Спрямо 2018 г. касационните дела са намалели с 4%, като тогава броят им е бил общо 3 900 дела, а тези с наказателно административен характер – 3 788 броя.

Поради високата натовареност по брой свършени дела месечно от 1 (един) съдия (16,60 бр.) и големият брой дела, които постъпват в съда, следва да се отбележи фактът, че съдиите успяват да решат едва 74% от делата за разглеждане. Общо решените дела са 14 545 бр., от тях с административен акт са приключени 10 541 дела, а общо прекратените дела - 4 004 броя. Свършените дела в срок до 1 месец са 6 426 бр., от 1 до 3 месеца са решени 3 676 бр. и над 3 месеца 4 443 броя. Изготвянето на съдебните актове по свършените дела в разумни срокове, въпреки високата натовареност недвусмислено отразява огромния труд, който полагат в правораздавателната си дейност съдиите от АССГ. В срок до 1 месец са изготвени съдебните актове по 12 916 дела или 89% от всички свършени дела, в срок от 1 до 3 месеца са изготвени актовете на 1 133 дела и над 3 месеца – на 496 дела (3%).

Промяната в подсъдността и компетентността по административни дела (*съгласно ЗИД на АПК, в сила от 01.01.2019 г.*) изправят съдиите и пред спорове, каквито до момента не са били разглеждани - както спорове с Морска администрация, касационни дела по ЗИНЗС и др. Независимо от всички трудности, пред които са изправени съдиите от АССГ, добрата работа на съда личи и от съотношението между броя на потвърдените и отменени актове. От общо 3 675 върнати обжалвани и протестирани дела, 2 512 са потвърдени (68%). Изцяло отменените са 988 дела (27%).

2. Административен съд – Пловдив през 2019 г. е на второ място по натовареност след АССГ със 19,30 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия.

През 2018 г. натовареността е била почти същата - **19,33 бр.** АдмС – Пловдив остава най-натоварения съд в групата на средно натоварените административни съдилища. Запазването на натовареността на органа еднаква през двете години се дължи сравнително еднаквото постъпление на делата и непроменената щатна численост на съда.

Постъпилите дела през 2019 г. са 4 048 бр. към 3 957 бр. за 2018 година. Общият брой на делата за разглеждане в Административен съд – Пловдив през отчетната година е 5 095 бр., при 5 102 бр. за 2018 година.

Щатната численост на съда през последните три години не е променяна и е от 22 (двадесет и двама) съдии, като от тях един административен ръководител и двама заместници. Към 31.12.2019 г. има един незаает щат за длъжността „съдия“.

Независимо, че разлика в делата за разглеждане през двете години почти няма се забелязва сериозна динамика по отношение на видовете разглеждани **първоинстанционни дела** в съда тази и предходната година. Първоинстанционните дела през 2019 г. са 3 755 бр., а за 2018 г. делата за разглеждане са 3 748 броя. Значително е увеличението на броя дела за разглеждане с предмет ЗДСл, ЗМВР, ЗОВС и ЗСВ, а именно със 134%.

През 2018 г. тези дела са били 184 бр., докато през 2019 г. са нараснали на 431 броя. Спрямо общо първоинстанционните дела, техният дял е 11%. Ръст имат и исковите по АПК. Те са се увеличили спрямо предходната година с 30% (от 335 бр. за 2018 г. на 437 бр. за 2019 г.), а техният дял от всички първоинстанционни дела е 12%. С най-голям дял, след делата от категорията „Други административни дела“ с 18%, са делата по ДОКП и ЗМ – със 17%. През годината за разглеждане са били общо 620 дела по ДОКП и ЗМ, което в сравнение с 2018 г. е значително по-малко (с 34% или от 934 дела), но отново може да се направи извод за наличие на голям брой дела, които освен изключително усложнена правна страна имат и твърде голяма фактическа сложност. Независимо от малкия брой, най-голям спад в делата за разглеждане имат производствата по ЗЗК,ЗК,ЗОП, ЗПСК и лицензите – с 42%. От 71 дела за разглеждане през 2018 г. те са намалели на 41 дела. С 35% са намалели делата образувани по КСО и ЗСП, от 353 дела за разглеждане през 2018 г. са намалели на 228. Техният дял спрямо броя на първоинстанционни дела е 6%.

Касационните дела за разглеждане, макар и малко (с дял от 1%), са намалели спрямо предходната година, от 1 354 бр. за 2018 г. на 1340 броя. Незначително нарастване се отчита в броя на касационните дела от наказателно административен характер, като от 1 226 бр. са нараснали на 1 240 бр. От друга страна обаче с 22% са намалели касационните дела категоризирани като Други (от 128 бр. на 120 бр.).

АдмС – Пловдив е свършил общо 78% от делата за разглеждане - 3 977 бр., като от тях 3 220 са решени с административен акт. Най-много са делата свършени след третия месец - 1 511 бр. (38%), най-малко в срок до 1 месец - 1 160 бр. (29%). По отношение на сроковете за изготвяне на административните актове по свършените дела статистиката показва, че най-много са изготвените актове в срок до 1 месец - 3 727 бр. или 94%. Срещу постановените съдебни актове от различни съдебни състави са подадени общо 1 346 жалби или протеста. През същия период са върнати от по-горната инстанция общо 1 122 акта, от които потвърдените са 745 (66%), изцяло отменени - 293 (26%), а отменени частично - 84 броя.

При сравнителен анализ, с оглед натовареността на останалите административни съдилища през последните годините, се налага извода, че Административен съд – Пловдив винаги е с натовареност над средната за нивото и голямата част от административните съдилища в страната са с по-ниска натовареност.

3. Трети по натовареност за 2019 г. е Административен съд – Стара Загора с 18,64 бр. дела за разглеждане месечно от 1 (един) съдия.

През 2018 г. съдът е бил на 9-то място по натовареност с 18,11 бр. и на 11-то място през 2017 г. с 16,87 бр.дела за разглеждане месечно на 1 (един) съдия.

Към 31.12.2019 г. щатната численост на съдиите е 8 (осем) щатни бр., като през 2019 г. по предложение на председателя на ВКС щатната численост

с решение на Пленума на ВСС по протокол № 19/25.07.2019 г. е увеличена с 1 (една) щатна длъжност „съдия“ на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ. Запазването на почти еднаква натовареност спрямо предходната година, независимо от увеличаването на щатната численост, се дължи на нарасналите с 18% постъпления на делата, а именно: от 1 300 постъпили дела през 2018 г., през 2019 г. техният брой се е увеличил на 1 531 бр.

Спрямо 2017 г. постъпленията на делата в АдмС – Стара Загора са се увеличили с 29% (1 189 постъпили дела). От друга страна делата за разглеждане с всяка година също бележат ръст, като през 2019 г. са 1 789 бр. към 1 521 бр. за 2018 г. и 1 417 бр. за 2017 година.

През 2019 г. с 26% са се увеличили **първоинстанционните дела** за разглеждане, от 952 бр. за 2018 г. на 1 203 броя. Най-съществено са се увеличили делата разглеждани по ДОПК и ЗМ. Техният брой от 43 бр. за 2018 г. се е увеличил на 137 бр. или с 219%. Делата ДОПК и ЗМ съставляват 11% първоинстанционните дела за разглеждане. Съществено увеличение има и при делата разглеждани по КСО и ЗСП - със 103%, като от 32 бр. са се увеличили на 65 броя.

От общия брой административни дела за разглеждане, свършени са 922 броя. От тях със съдебен акт по същество са приключени 611 дела и са прекратени 311 дела. Останали висящи първоинстанционни дела към 31.12.2019 г. са 281 броя. Анализът води до извод, че значителна част (66%) от свършените първоинстанционни дела са разгледани по същество.

Няма значително увеличение на образуваните **касационни дела** (с 3%), през 2019 г. делата за разглеждане са 586 броя спрямо 2018 г. когато са били 569 броя. Свършените касационни дела в края на отчетния период са 515 бр., от които: с акт по същество 502 бр. дела и прекратено производството по 13 бр. дела.

Общо свършените дела в АдмС – Стара Загора са 80% (1 437 бр.) от делата за разглеждане, като от тях решенията с административен акт са 1 113 бр., а прекратените 324 бр. Независимо от значителния брой образувани през 2019г. административни дела, в съда е постигната и максимална срочност при постановяване на съдебните актове. Просрочието при постановяване на съдебни актове е незначително. Сроковете за изготвяне на съдебните актове се спазват, като:

- 98% от постановените съдебните актове по делата в отчетния период са постановени в едномесечен срок;
- 2% от постановените съдебните актове по делата в отчетния период са постановени в срок от един до три месеца;
- постановени съдебни актове в срок над три месеца няма.

Изложеното по-горе показва, че в АдмС – Стара Загора изискването за изготвяне на съдебните актове в законоустановения срок се спазва по всяко едно дело.

В края на периода са останали висящи общо 352 дела или 20%.

През 2019г. общо са обжалвани 303 съдебни акта или 21% от постановените такива.

Резултатите от върнатите в периода обжалвани и протестирани съдебни актове, общо 265 за отчетния период, са следните:

- потвърдени - 193 акта или 73%;
- отменени изцяло - 55 акта или 21%;
- потвърдени в една част, отменени и/или обезсилени в друга – 17 или 6%.

Като обобщение следва да се посочи, че бързината и качеството на съдопроизводството в АдмС – Стара Загора е много добро на фона на отчетената висока натовареност.

От анализа на дейността на административните съдилища през 2019 г. могат да се направят следните изводи:

1. За 2019 г. образуваните дела в административните съдилища са се увеличили със 7% спрямо 2018 г., което се дължи основно на нарасналия брой образувани дела във връзка с проведените през годината местни избори за кметове и общински съветници, делата образувани по ЗЗК, ЗК, ЗОП, ЗПСК и делата по чл. 304 от АПК.

2. Запазва се тенденцията за приключване на голяма част от делата за разглеждане в административните съдилища. През 2019 г. свършените дела са 80%, при 79% за 2018 г. и 2017 година.

3. Независимо от отчетеното увеличение на образуваните в административните съдилища първоинстанционни дела, процентът на свършените в тримесечен срок дела продължава да е висок - 71% от делата за разглеждане.

4. Показател за добрата ефективност на работа на съдиите от административните съдилища е обстоятелството, че през отчетната година 91% от всички съдебни актове са постановени в законоустановения едномесечен срок.

5. Показател за качествено и съвестно изпълнение на ангажиментите към обществото са потвърдените актове върнати след инстанционен контрол - 69% потвърдени от касационната инстанция решения и определения.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

- *Приложение № 1 Сравнителен отчет за движението на делата в съдилищата за периода 2017 – 2019 година.*
- *Приложение № 2 Обобщени данни за видовете граждански, търговски и фирмени дела I инстанция на окръжните съдилища за 2019 година.*
- *Приложение № 3 Графика за натовареност по щат към брой дела за разглеждане в районните съдилища за 2019 година.*
- *Приложение № 4 Натовареност по щат към постъпили дела, към брой дела за разглеждане, към брой свършени дела, брой постановени решения по чл. 235 ал. 5 от ГПК, брой постановени присъди и брой постановени решения по НАХД, след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено в районните съдилища за 2019 година.*

СРАВНИТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА В СЪДИЛИЩАТА
за 2017, 2018 и 2019 година

Съдилища	ПОКАЗАТЕЛИ	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2019/2017 г. (%)	2019/2018 г. (%)
1	2	3	4	5	6	7
ОБЩО СЪДИЛИЩА	Постъпили дела	627 155	601 379	593 740	-5.33%	-1.27%
	Общ брой дела за разглеждане	738 687	719 079	722 265	-2.22%	0.44%
	Свършени дела	617 909	590 267	588 132	-4.82%	-0.36%
	Свършени в срок до 3 месеца	519 448	491 163	479 556	-7.68%	-2.36%
	Със съдебен акт по същество	528 519	499 304	497 169	-5.93%	-0.43%
	Прекратени	89 390	90 963	90 963	1.76%	0.00%
	Висящи дела в края на периода	120 778	128 812	134 133	11.06%	4.13%
	Обжалвани и протестиранни	79 859	76 228	76 658	-4.01%	0.56%
	Брой съдии по щат	2 240	2 248	2 254	0.63%	0.27%
	Отработени човекомесеци	23 163.97	23 441.60	23 088.07	-0.33%	-1.51%
	Натовареност по щат към постъпили дела	23.33	22.29	21.95	-5.92%	-1.53%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	27.48	26.66	26.70	-2.83%	0.18%
	Натовареност по щат към свършени дела	22.99	21.88	21.74	-5.41%	-0.63%
	Действителна натовар. към постъпили дела	27.07	25.65	25.72	-5.02%	0.24%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	31.89	30.68	31.28	-1.90%	1.98%
	Действителна натовар. към свършени дела	26.68	25.18	25.47	-4.51%	1.16%
по съдилища						
Апелативни съдилища	Постъпили дела	15 439	15 321	15 043	-2.56%	-1.81%
	Общ брой дела за разглеждане	18 255	18 457	18 372	0.64%	-0.46%
	Свършени дела	15 119	15 131	14 870	-1.65%	-1.72%
	Свършени в срок до 3 месеца	13 498	13 289	13 139	-2.66%	-1.13%
	Със съдебен акт по същество	14 283	14 400	14 089	-1.36%	-2.16%
	Прекратени	836	731	781	-6.58%	6.84%
	Висящи дела в края на периода	3 136	3 326	3 502	11.67%	5.29%
	Обжалвани и протестиранни	4 503	4 653	4 493	-0.22%	-3.44%
	Брой съдии по щат	173	176	176	1.73%	0.00%
	Отработени човекомесеци	1 892.28	1 981.97	2 006.44	6.03%	1.23%
	Натовареност по щат към постъпили дела	7.44	7.25	7.12	-4.23%	-1.81%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	8.79	8.74	8.70	-1.06%	-0.45%
	Натовареност по щат към свършени дела	7.28	7.16	7.04	-3.33%	-1.73%
	Действителна натовар. към постъпили дела	8.16	7.73	7.50	-8.11%	-3.01%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	9.65	9.31	9.16	-5.05%	-1.64%
	Действителна натовар. към свършени дела	7.99	7.63	7.41	-7.26%	-2.94%
Военни съдилища	Постъпили дела	600	634	591	-1.50%	-6.78%
	Общ брой дела за разглеждане	646	681	630	-2.48%	-7.49%
	Свършени дела	599	642	591	-1.34%	-7.94%
	Свършени в срок до 3 месеца	571	609	570	-0.18%	-6.40%
	Със съдебен акт по същество	538	424	520	-3.35%	22.64%
	Прекратени	61	218	71	16.39%	-67.43%
	Висящи дела в края на периода	47	39	39	-17.02%	0.00%
	Обжалвани и протестиранни	53	60	50	-5.66%	-16.67%
	Брой съдии по щат	17	15	14	-17.65%	-6.67%
	Отработени човекомесеци	191	172	148.00	-22.51%	-13.95%
	Натовареност по щат към постъпили дела	2.94	3.52	3.52	19.61%	-0.12%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	3.17	3.78	3.75	18.42%	-0.88%
	Натовареност по щат към свършени дела	2.94	3.57	3.52	19.88%	-1.31%
	Действителна натовар. към постъпили дела	3.14	3.69	3.99	27.12%	8.33%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	3.38	3.96	4.26	25.95%	7.59%
	Действителна натовар. към свършени дела	3.14	3.73	3.99	27.23%	6.90%

СРАВНИТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА В СЪДИЛИЩАТА
за 2017, 2018 и 2019 година

Съдилища	ПОКАЗАТЕЛИ	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2019/2017 г. (%)	2019/2018 г. (%)
1	2	3	4	5	6	7
Окръжни съдилища	Постъпили дела	89 856	84 994	86 512	-3.72%	1.79%
	Общ брой дела за разглеждане	113 270	107 530	110 221	-2.69%	2.50%
	Свършени дела	90 753	83 821	84 649	-6.73%	0.99%
	Свършени в срок до 3 месеца	69 947	65 834	66 069	-5.54%	0.36%
	Със съдебен акт по същество	77 662	70 692	71 331	-8.15%	0.90%
	Прекратени	13 091	13 129	13 318	1.73%	1.44%
	Висящи дела в края на периода	22 517	23 709	25 572	13.57%	7.86%
	Обжалвани и протестирани	16 867	15 257	14 948	-11.38%	-2.03%
	Брой съдии по щат	774	773	766	-1.03%	-0.91%
	Отработени човекомесеци	7 858.23	7 797.71	7 552.47	-3.89%	-3.15%
	Натовареност по щат към постъпили дела	9.67	9.16	9.41	-2.72%	2.72%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	12.20	11.59	11.99	-1.68%	3.43%
	Натовареност по щат към свършени дела	9.77	9.04	9.21	-5.74%	1.92%
	Действителна натовар. към постъпили дела	11.43	10.90	11.45	0.18%	5.09%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	14.41	13.79	14.59	1.22%	5.80%
	Действителна натовар. към свършени дела	11.55	10.75	11.21	-2.93%	4.28%
Районни съдилища ОБЩО	Постъпили дела	475 134	454 579	442 449	-6.88%	-2.67%
	Общ брой дела за разглеждане	549 959	534 608	531 977	-3.27%	-0.49%
	Свършени дела	466 818	444 810	439 229	-5.91%	-1.25%
	Свършени в срок до 3 месеца	401 026	377 059	363 317	-9.40%	-3.64%
	Със съдебен акт по същество	401 329	377 294	373 538	-6.92%	-1.00%
	Прекратени	65 489	67 516	65 691	0.31%	-2.70%
	Висящи дела в края на периода	83 141	89 798	92 748	11.56%	3.29%
	Обжалвани и протестирани	46 732	43 511	44 590	-4.58%	2.48%
	Брой съдии по щат	995	1 000	1 002	0.70%	0.20%
	Отработени човекомесеци	10 367.66	10 383.87	10 165.66	-1.95%	-2.10%
	Натовареност по щат към постъпили дела	39.79	37.88	36.80	-7.53%	-2.86%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	46.06	44.55	44.24	-3.95%	-0.69%
	Натовареност по щат към свършени дела	39.10	37.07	36.53	-6.57%	-1.45%
	Действителна натовар. към постъпили дела	45.83	43.78	43.52	-5.03%	-0.58%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	53.05	51.48	52.33	-1.35%	1.64%
	Действителна натовар. към свършени дела	45.03	42.84	43.21	-4.04%	0.86%
Администра- тивни съдилища	Постъпили дела	46 126	45 851	49 145	6.55%	7.18%
	Общ брой дела за разглеждане	56 557	57 803	61 065	7.97%	5.64%
	Свършени дела	44 620	45 863	48 793	9.35%	6.39%
	Свършени в срок до 3 месеца	34 406	34 372	36 461	5.97%	6.08%
	Със съдебен акт по същество	34 707	36 494	37 691	8.60%	3.28%
	Прекратени	9 913	9 369	11 102	11.99%	18.50%
	Висящи дела в края на периода	11 937	11 940	12 272	2.81%	2.78%
	Обжалвани и протестирани	11 704	12 747	12 577	7.46%	-1.33%
	Брой съдии по щат	281	284	296	5.34%	4.23%
	Отработени човекомесеци	2 854.80	3 106.05	3 215.50	12.63%	3.52%
	Натовареност по щат към постъпили дела	13.68	13.45	13.84	1.18%	2.87%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	16.77	16.96	17.19	2.50%	1.36%
	Натовареност по щат към свършени дела	13.23	13.46	13.74	3.81%	2.08%
	Действителна натовар. към постъпили дела	16.16	14.76	15.28	-5.41%	3.54%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	19.81	18.61	18.99	-4.15%	2.04%
	Действителна натовар. към свършени дела	15.63	14.77	15.17	-2.94%	2.74%

ОТЧЕТ по гражданските и търговските дела I инстанция на Окръжните съдилища за 12 месеца на 2019 година

ВИД НА ГРАЖДАНСКИЯ СПОР	шифър на реда	останали несвършени дела в началото на отчетния период	новообразувани	получени по подсъдност	върнати дела за ново разглеждане под нов номер	продължени под същия номер	Общо постъпили дела през отчетния период /к 2+3+4+5/	Дела за разглеждане /кол. 1+6/	СВЪРШЕНИ ДЕЛА								останали несвършени в края на отчетния период	обжалвани дела	
									Общо (к11+12+13+14+15)	в т.ч.:		от общо свършени дела:							
										до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	искът уважен изцяло	искът уважен частично	искът отхвърлен	Прекратени дела				
															по спогодба	по други причини			
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Искове по СК и ЗЛС	0100-1	657	2230	39	2	18	2289	2946	2311	1861	278	1768	46	91	0	406	635	153	
В.т.ч.Искове по СК - за произход	0106-1	241	371	14	0	11	396	637	446	302	95	322	7	4	0	113	191	49	
Искове по СК - допускане на осиновяване	0107-1	43	672	7	1	3	683	726	686	670	11	614	5	12	0	55	40	19	
Искове по СК - информация за осиновяване	0117-1	13	41	3	0	2	46	59	50	38	5	14	2	16	0	18	9	15	
Искове по СК - допускане на международно осиновяване	0108-1	17	201	0	0	0	201	218	208	209	0	207	1	0	0	0	10	0	
Искове по СК - прекратяване на осиновяване, вкл. международно осиновяване	0109-1	19	35	1	0	0	36	55	34	17	10	24	0	2	0	8	21	7	
Иск за връщане на дете – Хагска конвенция /само СГС/	0113-1	11	31	0	0	1	32	43	31	18	6	9	1	11	0	10	12	17	
Иск за признаване на чуждестранно решение и за допускане на изпълнението на чуждестранно решение /само СГС/	0114-1	38	36	0	1	0	37	75	37	16	8	20	2	2	0	13	38	11	
Облигационни искове	0200-1	3748	2609	480	24	140	3253	7001	3408	1273	694	491	691	478	46	1702	3593	1982	
В.т.ч. Облигационни искове между съсобственици	0201-1	26	25	2	0	0	27	53	23	10	5	2	6	3	0	12	30	9	
Облигационни искове от/срещу владеец	0202-1	38	14	5	0	2	21	59	23	8	5	3	4	3	0	13	36	11	
Искове по ЗОДОВ	0204-1	406	505	101	2	15	623	1029	596	263	126	29	232	34	0	301	433	350	
Искове за обезщетение от неприлагане на право на ЕС	0219-1	47	91	3	0	6	100	147	45	18	15	0	1	4	0	40	102	25	
Вещни искове	0300-1	566	296	98	1	22	417	983	392	131	80	89	30	88	7	178	591	283	
Колективни искове	0400-1	20	6	2	0	0	8	28	15	1	3	6	1	3	0	5	13	9	
Установителни искове	0600-1	530	571	115	5	11	702	1232	575	211	185	193	73	96	10	203	657	293	
Обезпечения	0900-1	9	2017	170	2	6	2195	2204	2190	2188	2	998	141	811	0	240	14	602	
Частни производства	1000-1	31	415	19	3	1	438	469	411	401	12	155	13	149	0	94	58	22	
В.т.ч. Молба за издаване на европейска заповед за плащане и на молба за издаване изпълнителен лист по Регламент /ЕО/ № 1896/2006 г.	1008-1	9	153	8	0	0	161	170	124	125	8	58	3	41	0	22	46	6	
Молба за издаване на изпълнителен лист и на молба за допускане изпълнението на съд.решение или друг акт постановен в ДЧ на ЕС по Регламент /ЕО/ № 4/2009 г.	1009-1	5	13	1	0	0	14	19	16	15	0	8	0	4	0	4	3	2	
Молба за събиране на доказателства съгласно чл.17 от Регламент /ЕО/ № 1206/2001 г. само при искания за: а) непосредствено събиране на доказателства; б) ползване на специални средства, запис, диск, телефон.	1010-1	0	26	0	1	0	27	27	24	24	0	1	0	1	0	22	3	0	

ВИД НА ГРАЖДАНСКИЯ СПОР	шифър на реда	останали несвършени дела в началото на отчетния период	новообразувани	получени по подсъдност	върнати дела за ново разглеждане под нов номер	продължени под същия номер	Общо постъпили дела през отчетния период /к 2+3+4+5/	Дела за разглеждане /кол.1+6/	СВЪРШЕНИ ДЕЛА								останали несвършени в края на отчетния период	обжалвани дела	
									Общо (к11+12+13+14+15)	в т.ч.:		от общо свършени дела:							
										до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	искът уважен изцяло	искът уважен частично	искът отхвърлен	Прекратени дела				
															по спогодба	по други причини			
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Молба за издаване на удостоверение; молба за издаване на изпълнителен лист въз основа на европейско изпълнително основание по Регламент /ЕО/ № 805/2004 г.	1011-1	1	8	0	0	0	8	9	8	8	0	5	0	2	0	1	1	1	
Молба за признаване или отказ признаване решението по чл. 623 ГПК (Р-2201/2001г.,Р-44/2001) и за допускане изпълнението на съдебно решение или друг акт постановен в ДЧ съгласно Регламент /ЕО/ № 1215/2012 г. по чл. 623, ал. 1 ГПК;	1012-1	5	25	1	2	0	28	33	28	26	3	15	1	5	0	7	5	5	
Други граждански дела	1300-1	144	58	8	0	6	72	216	123	54	10	21	20	25	2	55	93	112	
Искове за права или правоотношения, породени или отнасящи се до търговска сделка /обективна и субективна/.	2100-1	5144	3925	439	21	80	4465	9609	4765	1638	1154	1044	1748	590	152	1231	4844	2666	
Искове за права или правоотношения,породени или отнасящи се до концесия, обществена поръчка или приватизационен договор	2200-1	78	77	2	0	0	79	157	71	28	25	21	17	14	4	15	86	41	
Искове за права или правоотношения, породени или отнасящи се до картелни споразумения, решения и съгласувани практики, концентрация на стопанска дейност, нелоялна конкуренция и злоупотреба с монополно или господстващо положение	2300-1	1	2	0	0	0	2	3	2	1	1	0	0	1	0	1	1	0	
Иск за недействителност на ТД	2400-1	0	1	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	
Иск за защита на членствени права на членове на ТД	2500-1	33	27	0	0	1	28	61	37	17	10	1	2	6	0	28	24	23	
Иск за отмяна на решение на общо събрание на ТД и нищожност при повторност на отменено решение на орган на ТД	2600-1	168	110	2	0	9	121	289	144	58	49	40	18	26	1	59	145	89	
Иск за установяване допуснато нарушение при преобразуване на ТД	2700-1	0	2	0	0	0	2	2	2	2	0	1	0	0	0	1	0	0	
Иск за прекратяване на ТД по съдебен ред	2800-1	269	803	2	0	8	813	1082	797	690	92	673	5	24	0	95	285	70	

ВИД НА ГРАЖДАНСКИЯ СПОР	шифър на реда	останали несвършени дела в началото на отчетния период	новообразувани	получени по подсъдност	върнати дела за ново разглеждане под нов номер	продължени под същия номер	Общо постъпили дела през отчетния период /к 2+3+4+5/	Дела за разглеждане /кол.1+6/	СВЪРШЕНИ ДЕЛА								останали несвършени в края на отчетния период	обжалвани дела	
									Общо (к1+12+13+14+15)	в т.ч.:		от общо свършени дела:							
										до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	искът уважен изцяло	искът уважен частично	искът отхвърлен	Прекратени дела				
															по спогодба	по други причини			
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Иск за обезщетение за вреди, причинени от членове на органи на ТД или други ЮЛ	2900-1	134	15	3	0	1	19	153	30	11	6	3	2	13	1	11	123	62	
Иск за заплащане на дивидент и равностойността на дружествен дял	21000-1	36	41	4	0	2	47	83	40	22	9	3	9	5	5	18	43	24	
Производство по несъстоятелност	21100-1	762	1130	6	1	32	1169	1931	1171	606	306	564	54	172	0	381	760	515	
в.т.ч: Молба за откриване на производство по несъстоятелност	21110-1	390	837	6	0	6	849	1239	836	484	223	483	11	66	0	276	403	270	
Искове за прогласяване /обявяване на нищожност/ недействителност на действия и сделки по отношение на кредиторите на несъстоятелността	21120-1	173	122	0	1	17	140	313	131	51	24	29	17	42	0	43	182	105	
Иск за установяване съществуване на неприето или несъществуване на прието вземане, възражения по ЗБН	21130-1	199	171	0	0	9	180	379	204	71	59	52	26	64	0	62	175	140	
Иск за установяване нищожност или недопустимост на вписването, или несъществуване на вписано обстоятелство	21200-1	34	84	2	0	2	88	122	67	40	15	17	1	11	0	38	55	33	
Обжалване отказ на длъжностното лице по ЗТР за вписване/обявяване	21300-1	128	2036	21	0	8	2065	2193	1978	1910	62	1128	42	623	0	185	215	292	
Иск за отмяна или изменение на охранителен акт, засягащ права на трети лица, извън исковете по чл. 29 ЗТР	21400-1	4	2	2	0	0	4	8	3	1	1	0	1	1	0	1	5	4	
Иск за отмяна на решение на общото събрание на сдружение	21500-1	45	57	1	0	2	60	105	69	37	18	18	1	10	0	40	36	30	
Иск за прекратяване по ЮЛНЦ	21600-1	2	9	0	0	0	9	11	8	6	2	7	0	0	0	1	3	0	
Иск за прекратяване на кооперация по съдебен ред	21700-1	0	5	0	0	0	5	5	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	
Иск за отмяна на решение на общото събрание на народно читалище или прекратяване на читалището	21800-1	3	7	0	0	0	7	10	7	6	1	2	0	1	0	4	3	0	
Иск за прекратяване на читалище по съдебен ред	21900-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Иск за разпускане на политическа партия	22000-1	0	7	0	0	0	7	7	5	5	0	3	0	0	0	2	2	0	
Искове по спорове за интелектуална собственост	22100-1	106	108	7	1	3	119	225	102	37	21	35	11	26	3	27	123	73	

ВИД НА ГРАЖДАНСКИЯ СПОР	шифър на реда	останали несвършени дела в началото на отчетния период	новообразувани	получени по подсъдност	върнати дела за ново разглеждане под нов номер	продължени под същия номер	Общо постъпили дела през отчетния период /к 2+3+4+5/	Дела за разглеждане /кол. 1+6/	СВЪРШЕНИ ДЕЛА								останали несвършени в края на отчетния период	обжалвани дела	
									Общо (к11+12+13+14+15)	в т.ч.:		от общо свършени дела:							
										до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	искът уважен изцяло	искът уважен частично	искът отхвърлен	Прекратени дела				
															по спогодба	по други причини			
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Регистрация на сдружение, фондация, читалище	22200-1	23	12	0	0	496	508	531	465	464	0	189	0	5	0	271	66	3	
Регистрация на ЖСК	22300-1	5	2	0	0	7	9	14	9	9	0	8	0	0	0	1	5	0	
Регистрации на адвокатско дружество	22400-1	10	56	0	0	132	188	198	184	183	0	182	0	1	0	1	14	1	
Регистрация на пенсионен фонд /фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и фондове за допълнително доброволно пенсионни осигуряване вкл. по професионални схеми/	22500-1	1	0	0	0	47	47	48	46	46	0	46	0	0	0	0	2	0	
Регистрация на религиозни институции и местните им поделения	22600-1	3	26	0	0	27	53	56	46	47	0	40	0	4	0	2	10	0	
Регистрация и промени на политическа партия	22700-1	4	10	0	0	53	63	67	62	62	0	62	0	0	0	0	5	0	
Частни търговски дела	22800-1	48	547	27	0	1	575	623	592	555	10	343	14	166	0	69	31	121	
Други търговски дела	22900-1	54	49	2	0	2	53	107	56	30	7	16	3	23	1	13	51	35	
Други фирмени дела	23000-1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	
Производство по стабилизация на търговец	24000-1	0	3	0	0	0	3	3	2	2	0	0	0	0	0	2	1	0	
в.т.ч. Молба за откриване на производство по стабилизация	24100-1	0	3	0	0	0	3	3	2	2	0	0	0	0	0	2	1	0	
Иск за унощожаване на плана за стабилизация	24200-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ВСИЧКО / от ш. 0100-1 до ш. 24000-1 вкл. /		12800	17356	1452	60	1117	19985	32785	20191	12639	3053	8173	2943	3463	232	5380	12594	7540	

Натовареност по щат в РС по брой дела за разглеждане месечно на един съдия

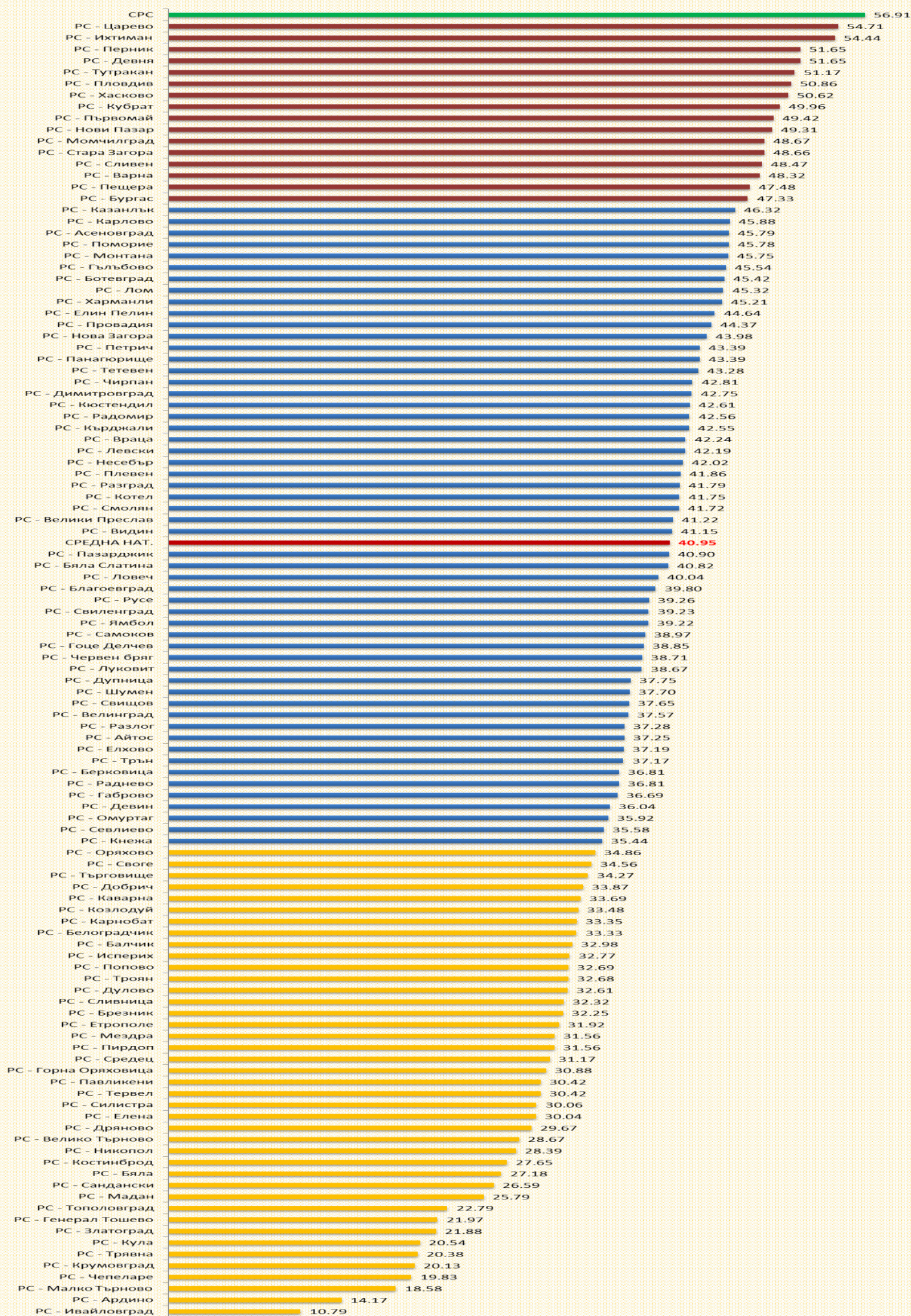

Таблица за натовареността на магистратите в РС за 2019 г.

№	СЪДИЛИЩА	Брой съдии по щат към 31.12.2019 г.	Натовареност по щат						Действителна натовареност към 31.12.2019 г.				Решения и присъди, постановени в открити съдебни заседания за 2019 г.				
			Брой постъпил и дела	Брой <u>постъпи</u> ли дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане	Брой дела за разглеждане <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой свършен и дела	Брой свършен и дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Отработени човеко-месеци	Брой <u>постъпи</u> ли дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой свършен и дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой постановени и решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК	Брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК <u>месе</u> чно на 1 гр. съдия	Брой постановени присъди и решения по НАХД	Брой постановени присъди и решения по НАХД <u>месе</u> чно на 1 нак. съдия	
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
Районни съдилища			1002	442449	36.80	531977	44.24	439229	36.53	10165.66	43.52	52.33	43.21	72394	8.44	39729	6.01
Софийски съдебен окръг																	
1	СРС	207	96029	38.66	141359	56.91	98972	39.84	1973	48.67	71.65	50.16	20938	11.87	7754	10.77	
2	РС - Ихтиман	4	2080	43.33	2613	54.44	2226	46.38	42	49.52	62.21	53.00	270	5.63	354	7.38	
3	РС - Пирдоп	3	963	26.75	1136	31.56	1015	28.19	36	26.75	31.56	28.19	159	4.42	118	3.28	
4	РС - Своге	3	1074	29.83	1244	34.56	1052	29.22	22	48.82	56.55	47.82	204	5.67	51	1.42	
5	РС - Сливница	5	1585	26.42	1939	32.32	1420	23.67	35	45.29	55.40	40.57	152	2.53	161	2.68	
6	РС - Елин Пелин	3	1439	39.97	1607	44.64	1339	37.19	36	39.97	44.64	37.19	201	5.58	134	3.72	
7	РС - Ботевград	6	2908	40.39	3270	45.42	2962	41.14	64	45.44	51.09	46.28	375	5.21	286	3.97	
8	РС - Етрополе	2	684	28.50	766	31.92	692	28.83	24	28.50	31.92	28.83	100	4.17	65	2.71	
9	РС - Самоков	5	1911	31.85	2338	38.97	1876	31.27	48	39.81	48.71	39.08	218	3.63	251	4.18	
10	РС - Костинброд	5	1388	23.13	1659	27.65	1400	23.33	44	31.55	37.70	31.82	475	7.92	168	2.80	
Окръг - Благоевград																	
11	РС - Благоевград	14	5845	34.79	6687	39.80	5679	33.80	156	37.47	42.87	36.40	701	7.30	631	8.76	
12	РС - Сандански	8	2184	22.75	2553	26.59	2181	22.72	78	28.00	32.73	27.96	289	6.02	235	4.90	
13	РС - Петрич	7	3238	38.55	3645	43.39	3083	36.70	90	35.98	40.50	34.26	236	6.56	400	8.33	
14	РС - Разлог	6	2112	29.33	2684	37.28	2063	28.65	59.42	35.54	45.17	34.72	410	4.88	264	2.75	
15	РС - Гоце Делчев	6	2276	31.61	2797	38.85	2044	28.39	69.89	32.57	40.02	29.25	257	3.57	99	1.38	
Окръг - Бургас																	
16	РС - Бургас	33	16804	42.43	18742	47.33	16448	41.54	310	54.21	60.46	53.06	2827	11.78	1650	10.58	
17	РС - Карнобат	5	1825	30.42	2001	33.35	1837	30.62	47	38.83	42.57	39.09	249	4.15	150	2.50	
18	РС - Поморие	3	1394	38.72	1648	45.78	1331	36.97	36	38.72	45.78	36.97	243	6.75	118	3.28	
19	РС - Айтос	4	1634	34.04	1788	37.25	1625	33.85	36	45.39	49.67	45.14	268	5.58	149	3.10	
20	РС - Малко Търново	2	419	17.46	446	18.58	323	13.46	14	29.93	31.86	23.07	40	1.67	63	2.63	
21	РС - Несебър	7	3143	37.42	3530	42.02	3071	36.56	74	42.47	47.70	41.50	245	2.92	506	6.02	
22	РС - Царево	2	1223	50.96	1313	54.71	1206	50.25	25	48.92	52.52	48.24	90	3.75	251	10.46	
23	РС - Средец	3	1058	29.39	1122	31.17	1027	28.53	29	36.48	38.69	35.41	221	6.14	62	1.72	
Окръг - Варна																	
24	РС - Варна	54	27160	41.91	31312	48.32	25941	40.03	600	45.27	52.19	43.24	4770	11.36	2451	10.75	
25	РС - Провадия	5	2371	39.52	2662	44.37	2341	39.02	44	53.89	60.50	53.20	304	5.07	111	1.85	
26	РС - Девня	4	2218	46.21	2479	51.65	2137	44.52	48	46.21	51.65	44.52	69	2.88	190	7.92	
Окръг - Велико Търново																	
27	РС - Велико Търново	20	6221	25.92	6881	28.67	6221	25.92	185.4	33.55	37.11	33.55	911	6.90	511	4.73	
28	РС - Горна Оряховица	10	3286	27.38	3705	30.88	3332	27.77	112	29.34	33.08	29.75	723	6.03	301	2.51	
29	РС - Свищов	4	1567	32.65	1807	37.65	1615	33.65	36	43.53	50.19	44.86	246	5.13	131	2.73	
30	РС - Павликени	4	1338	27.88	1460	30.42	1361	28.35	35	38.23	41.71	38.89	222	4.63	52	1.08	
31	РС - Елена	2	651	27.13	721	30.04	651	27.13	24	27.13	30.04	27.13	79	3.29	35	1.46	

№	СЪДИЛИЩА	Брой съдии по щат към 31.12.2019 г.	Натовареност по щат						Действителна натовареност към 31.12.2019 г.				Решения и присъди, постановени в открити съдебни заседания за 2019 г.			
			Брой постъпил и дела	Брой <u>постъпи</u> <u>ли</u> дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане	Брой дела за разглеждане <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой свършен и дела	Брой свършен и дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Отработени човеко-месеци	Брой <u>постъпи</u> <u>ли</u> дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой свършен и дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой постановени и решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК	Брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК <u>месе</u> чно на 1 гр. съдия	Брой постановени присъди и решения по НАХД	Брой постановени присъди и решения по НАХД <u>месе</u> чно на 1 нак. съдия
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35		
Окръг - Видин																
32	РС - Видин	12	5265	36.56	5926	41.15	4920	34.17	132	39.89	44.89	37.27	343	4.76	386	5.36
33	РС - Белоградчик	3	1099	30.53	1200	33.33	1076	29.89	36	30.53	33.33	29.89	160	4.44	122	3.39
34	РС - Кула	2	455	18.96	493	20.54	458	19.08	24	18.96	20.54	19.08	99	4.13	53	2.21
Окръг - Враца																
35	РС - Враца	14	6434	38.30	7097	42.24	6477	38.55	162.5	39.59	43.67	39.86	869	9.05	366	5.08
36	РС - Козлодуй	5	1838	30.63	2009	33.48	1842	30.70	46	39.96	43.67	40.04	233	3.88	129	2.15
37	РС - Мездра	6	2047	28.43	2272	31.56	2034	28.25	60	34.12	37.87	33.90	155	4.31	144	4.00
38	РС - Оряхово	3	1153	32.03	1255	34.86	1142	31.72	24	48.04	52.29	47.58	97	2.69	60	1.67
39	РС - Бяла Слатина	5	2274	37.90	2449	40.82	2260	37.67	51	44.59	48.02	44.31	339	5.65	142	2.37
Окръг - Габрово																
40	РС - Габрово	10	3928	32.73	4403	36.69	3906	32.55	120	32.73	36.69	32.55	565	7.85	297	6.19
41	РС - Дряново	2	660	27.50	712	29.67	668	27.83	24	27.50	29.67	27.83	58	2.42	64	2.67
42	РС - Севлиево	5	1966	32.77	2135	35.58	1958	32.63	53	37.09	40.28	36.94	285	4.75	164	2.73
43	РС - Трявна	2	444	18.50	489	20.38	450	18.75	12	37.00	40.75	37.50	67	2.79	49	2.04
Окръг - Кюстендил																
44	РС - Кюстендил	10	4525	37.71	5113	42.61	4527	37.73	85	53.24	60.15	53.26	411	6.85	459	7.65
45	РС - Дупница	11	4256	32.24	4983	37.75	4360	33.03	100.9	42.18	49.39	43.21	648	10.80	525	7.29
Окръг - Кърджали																
46	РС - Кърджали	7	3229	38.44	3574	42.55	3160	37.62	72	44.85	49.64	43.89	476	9.92	512	14.22
47	РС - Момчилград	2	1022	42.58	1168	48.67	986	41.08	28	36.50	41.71	35.21	224	9.33	189	7.88
48	РС - Ардино	2	302	12.58	340	14.17	298	12.42	15	20.13	22.67	19.87	118	4.92	20	0.83
49	РС - Крумовград	2	443	18.46	483	20.13	419	17.46	24	18.46	20.13	17.46	157	6.54	55	2.29
Окръг - Ловеч																
50	РС - Ловеч	9	3881	35.94	4324	40.04	3842	35.57	108	35.94	40.04	35.57	490	8.17	401	8.35
51	РС - Тетевен	3	1410	39.17	1558	43.28	1405	39.03	36	39.17	43.28	39.03	175	4.86	180	5.00
52	РС - Троян	5	1761	29.35	1961	32.68	1748	29.13	60	29.35	32.68	29.13	235	3.92	161	2.68
53	РС - Луковит	3	1210	33.61	1392	38.67	1144	31.78	36	33.61	38.67	31.78	54	1.50	109	3.03
Окръг - Монтана																
54	РС - Монтана	10	5068	42.23	5490	45.75	5172	43.10	108	46.93	50.83	47.89	595	8.26	701	14.60
55	РС - Лом	6	2770	38.47	3263	45.32	2696	37.44	38	72.89	85.87	70.95	299	4.15	206	2.86
56	РС - Берковица	3	1187	32.97	1325	36.81	1157	32.14	24	49.46	55.21	48.21	147	4.08	236	6.56
Окръг - Пазарджик																
57	РС - Пазарджик	18	7776	36.00	8835	40.90	7636	35.35	136.92	56.79	64.53	55.77	1066	8.08	949	11.30
58	РС - Пещера	4	2040	42.50	2279	47.48	2082	43.38	36	56.67	63.31	57.83	261	5.44	155	3.23
59	РС - Панагюрище	3	1380	38.33	1562	43.39	1315	36.53	36	38.33	43.39	36.53	176	4.89	154	4.28
60	РС - Велинград	5	1941	32.35	2254	37.57	1945	32.42	44.25	43.86	50.94	43.95	317	5.28	241	4.02
Окръг - Перник																
61	РС - Перник	21	10668	42.33	12397	49.19	10537	41.81	179	59.60	69.26	58.87	2116	12.60	681	9.46
62	РС - Радомир	4	1914	39.88	2043	42.56	1869	38.94	45	42.53	45.40	41.53	175	3.65	112	2.33
63	РС - Трън	1	425	35.42	446	37.17	402	33.50	11	38.64	40.55	36.55	37	3.08	25	2.08
64	РС - Брезник	2	674	28.08	774	32.25	699	29.13	12	56.17	64.50	58.25	234	9.75	68	2.83

№	СЪДИЛИЩА	Брой съдии по щат към 31.12.2019 г.	Натовареност по щат						Действителна натовареност към 31.12.2019 г.				Решения и присъди, постановени в открити съдебни заседания за 2019 г.			
			Брой постъпил и дела	Брой <u>постъпи</u> <u>ли</u> дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане	Брой дела за разглеждане <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой свършен и дела	Брой свършен и дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Отработени човеко-месеци	Брой <u>постъпи</u> <u>ли</u> дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой свършен и дела <u>месе</u> чно на 1 съдия	Брой постановени и решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК	Брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК <u>месе</u> чно на 1 гр. съдия	Брой постановени присъди и решения по НАХД	Брой постановени присъди и решения по НАХД <u>месе</u> чно на 1 нак. съдия
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35		
Окръг - Плевен																
65	РС - Плевен	24	10971	38.09	12055	41.86	11067	38.43	266	41.24	45.32	41.61	1934	12.40	908	6.88
66	РС - Левски	3	1397	38.81	1519	42.19	1388	38.56	36	38.81	42.19	38.56	232	6.44	190	5.28
67	РС - Никопол	3	967	26.86	1022	28.39	944	26.22	36	26.86	28.39	26.22	156	4.33	87	2.42
68	РС - Червен бряг	4	1657	34.52	1858	38.71	1724	35.92	36	46.03	51.61	47.89	266	5.54	199	4.15
69	РС - Кнежа	3	1123	31.19	1276	35.44	1166	32.39	36	31.19	35.44	32.39	213	5.92	117	3.25
Окръг - Пловдив																
70	РС - Пловдив	56	29737	44.25	34181	50.86	28769	42.81	528.3	56.29	64.70	54.46	3826	10.28	2574	8.58
71	РС - Асеновград	8	3939	41.03	4396	45.79	3847	40.07	78	50.50	56.36	49.32	557	11.60	214	4.46
72	РС - Карлово	6	2897	40.24	3303	45.88	2922	40.58	70.87	40.88	46.61	41.23	376	10.44	277	7.69
73	РС - Първомай	2	1027	42.79	1186	49.42	1007	41.96	24	42.79	49.42	41.96	135	3.75	73	1.52
Окръг - Разград																
74	РС - Разград	8	3581	37.30	4012	41.79	3597	37.47	84	42.63	47.76	42.82	634	10.57	346	9.61
75	РС - Кубрат	2	1115	46.46	1199	49.96	1103	45.96	24.25	45.98	49.44	45.48	228	9.50	132	5.50
76	РС - Исперих	4	1400	29.17	1573	32.77	1370	28.54	34.8	40.23	45.20	39.37	229	4.77	120	2.50
Окръг - Русе																
77	РС - Русе	25	10374	34.58	11777	39.26	10185	33.95	275.4	37.67	42.76	36.98	1868	10.38	1076	8.97
78	РС - Бяла	5	1470	24.50	1631	27.18	1492	24.87	53.5	27.48	30.49	27.89	215	5.97	69	2.88
Окръг - Силистра																
79	РС - Силистра	9	2933	27.16	3247	30.06	2752	25.48	96	30.55	33.82	28.67	409	8.52	203	3.38
80	РС - Дулово	3	973	27.03	1174	32.61	971	26.97	36	27.03	32.61	26.97	257	7.14	67	1.86
81	РС - Тутракан	2	1061	44.21	1228	51.17	982	40.92	23.35	45.44	52.59	42.06	158	6.58	122	5.08
Окръг - Сливен																
82	РС - Сливен	17	8972	43.98	9888	48.47	8834	43.30	179	50.12	55.24	49.35	1220	10.17	742	8.83
83	РС - Котел	2	903	37.63	1002	41.75	895	37.29	24	37.63	41.75	37.29	89	3.71	73	3.04
84	РС - Нова Загора	5	2390	39.83	2639	43.98	2414	40.23	31	77.10	85.13	77.87	310	5.17	183	3.05
Окръг - Смолян																
85	РС - Смолян	5	2260	37.67	2503	41.72	2106	35.10	60	37.67	41.72	35.10	201	5.58	200	8.33
86	РС - Мадан	2	564	23.50	619	25.79	532	22.17	14	40.29	44.21	38.00	102	4.25	36	1.50
87	РС - Златоград	2	436	18.17	525	21.88	454	18.92	21	20.76	25.00	21.62	87	3.63	75	3.13
88	РС - Девин	2	786	32.75	865	36.04	775	32.29	24	32.75	36.04	32.29	206	8.58	64	2.67
89	РС - Чепеларе	2	415	17.29	476	19.83	412	17.17	23	18.04	20.70	17.91	62	2.58	77	3.21
Окръг - Стара Загора																
90	РС - Стара Загора	20	10517	43.82	11678	48.66	10332	43.05	206	51.05	56.69	50.16	1559	10.83	810	8.44
91	РС - Казанлък	10	5065	42.21	5558	46.32	4962	41.35	117	43.29	47.50	42.41	687	11.45	460	7.67
92	РС - Раднево	3	1231	34.19	1325	36.81	1226	34.06	24	51.29	55.21	51.08	143	3.97	108	3.00
93	РС - Чирпан	3	1443	40.08	1541	42.81	1394	38.72	24	60.13	64.21	58.08	157	4.36	69	1.92
94	РС - Гълъбово	2	973	40.54	1093	45.54	971	40.46	24	40.54	45.54	40.46	137	5.71	109	4.54
Окръг - Добрич																
95	РС - Добрич	17	6340	31.08	7315	35.86	6256	30.67	207.2	30.60	35.30	30.19	1014	7.68	366	4.36
96	РС - Каварна	3	1042	28.94	1213	33.69	1012	28.11	36	28.94	33.69	28.11	136	3.78	121	3.36
97	РС - Балчик	4	1358	28.29	1583	32.98	1280	26.67	48	28.29	32.98	26.67	176	7.33	145	6.04
98	РС - Тервел	2	653	27.21	730	30.42	635	26.46	24	27.21	30.42	26.46	135	5.63	81	3.38
99	РС - Генерал Тошево	3	722	20.06	791	21.97	687	19.08	36	20.06	21.97	19.08	112	3.11	51	1.42

№	СЪДИЛИЩА	Брой съдии по щат към 31.12.2019 г.	Натовареност по щат						Действителна натовареност към 31.12.2019 г.				Решения и присъди, постановени в открити съдебни заседания за 2019 г.			
			Брой постъпил и дела	Брой <u>постъпи ли</u> дела месечно на 1 съдия	Брой дела за разглеж дане	Брой дела за разглежд ане месечно на 1 съдия	Брой свършен и дела месечно на 1 съдия	Брой свършен и дела месечно на 1 съдия	Отработе ни човеко- месеци	Брой <u>постъпи ли</u> дела месечно на 1 съдия	Брой дела за разглежд ане месечно на 1 съдия	Брой свършен и дела месечно на 1 съдия	Брой постановен и решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК	Брой постановени решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК месечно на 1 гр. съдия	Брой постановени присъди и решения по НАХД	Брой постановени присъди и решения по НАХД месечно на 1 нак. съдия
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35		
Окръг - Търговище																
100	РС - Търговище	9	3354	31.06	3701	34.27	3332	30.85	106.77	31.41	34.66	31.21	588	9.80	343	7.15
101	РС - Попово	4	1426	29.71	1569	32.69	1419	29.56	48	29.71	32.69	29.56	398	8.29	131	2.73
102	РС - Омуртаг	2	716	29.83	862	35.92	737	30.71	24	29.83	35.92	30.71	130	5.42	137	5.71
Окръг - Хасково																
103	РС - Хасково	10	5495	45.79	6074	50.62	5367	44.73	92.7	59.28	65.52	57.90	819	11.38	456	9.50
104	РС - Свиленград	5	2201	36.68	2354	39.23	2123	35.38	53.24	41.34	44.21	39.88	582	9.70	238	3.97
105	РС - Димитровград	6	2781	38.63	3078	42.75	2795	38.82	67.8	41.02	45.40	41.22	513	10.69	310	12.92
106	РС - Харманли	4	1954	40.71	2170	45.21	1907	39.73	47.2	41.40	45.97	40.40	233	4.85	245	5.10
107	РС - Ивайловград	2	222	9.25	259	10.79	226	9.42	19	11.68	13.63	11.89	35	1.46	61	2.54
Окръг - Шумен																
108	РС - Шумен	16	6637	34.57	7239	37.70	6567	34.20	166	39.98	43.61	39.56	1178	10.91	615	7.32
109	РС - Нови Пазар	4	2180	45.42	2367	49.31	2160	45.00	48	45.42	49.31	45.00	334	6.96	121	2.52
110	РС - Велики Преслав	3	1277	35.47	1484	41.22	1206	33.50	28	45.61	53.00	43.07	149	4.14	114	3.17
Окръг - Ямбол																
111	РС - Ямбол	14	5999	35.71	6589	39.22	5960	35.48	125	47.99	52.71	47.68	777	9.25	409	4.87
112	РС - Елхово	4	1556	32.42	1785	37.19	1399	29.15	43	36.19	41.51	32.53	204	4.25	168	3.50
113	РС - Тополовград	2	486	20.25	547	22.79	507	21.13	24	20.25	22.79	21.13	55	2.29	20	0.83